

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έκθεση Πεπραγμένων

ΕΤΟΥΣ 2015

ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ιούλιος
2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.	3
2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΤΟΥΣ 2015	8
3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	13
4. ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ, ΟΙΝΟΥ, ΖΥΘΟΥ	22
5. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	38
6. ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	49
7. ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ	61
8. ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.....	69
9. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	71
10. ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	82
11. ΤΟΜΕΑΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	85
12. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	88
13. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	90
14. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	91
15. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	93
16. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ-ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	95
17. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.	98

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

1.1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Το Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) αποτελεί Γενική Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών. Ιδρύθηκε με το Ν. 4328/1929, ο οποίος συνένωσε γύρω από τα «παρά τοις Τελωνείοις» Χημεία όλα τα εργαστήρια που λειτουργούσαν στον δημόσιο τομέα την εποχή εκείνη. Ως αποτέλεσμα, δημιουργήθηκε μια ισχυρή επιστημονική μονάδα, που εξελίχθηκε σε κορμό του συστήματος ελέγχου προϊόντων στη χώρα μας.

Αποστολή του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) είναι η παροχή προς τις δημόσιες αρχές και τους πολίτες τεχνικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, με τελικό σκοπό:

- τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων, μέσω της συνδρομής και της τεχνικής υποστήριξης των Αρχών του Υπουργείου Οικονομικών ή και αυτοτελώς
- την προστασία της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος καθώς και των συμφερόντων των καταναλωτών
- την επιστημονική υποστήριξη των δικαστικών, αστυνομικών και λοιπών κρατικών αρχών και Υπηρεσιών
- τη στήριξη της υγιούς λειτουργίας της αγοράς και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας της χημικής βιομηχανίας σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές
- την αξιοποίηση και προώθηση των Ελληνικών προϊόντων επ' ωφελεία της εθνικής οικονομίας.
- την παροχή του εθνικού υποβάθρου της χημικής μετρολογίας

1.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Για την εκπλήρωση της αποστολής του το Γ.Χ.Κ. δραστηριοποιείται σε πολλά επίπεδα :

- εισηγείται νομοθετικές και διοικητικές ρυθμίσεις
- συμμετέχει σε διαδικασίες επεξεργασίας ρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, υποστηρίζοντας τις εθνικές θέσεις
- πραγματοποιεί χημικές, φυσικές, μικροβιολογικές, οργανοληπτικές και λοιπές εργαστηριακές εξετάσεις
- ασκεί έλεγχο και εποπτεία σε μονάδες παραγωγής και μεταποίησης προϊόντων
- προβαίνει σε επιθεωρήσεις χώρων παρασκευής, τυποποίησης, συσκευασίας, εμφιάλωσης, αποθήκευσης, διάθεσης και εμπορίας προϊόντων
- πραγματοποιεί δειγματοληψίες, αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλες αρχές
- εκδίδει άδειες λειτουργίας μονάδων παραγωγής και εργαστηρίων, όπως ορίζεται από τη σχετική νομοθεσία
- εκδίδει πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κλπ.
- εκπονεί μελέτες και ερευνητικές εργασίες
- σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα και έργα
- παρέχει πραγματογνωμοσύνες και γνωμοδοτήσεις
- λειτουργεί ως τεχνικός σύμβουλος των κρατικών αρχών ή ως τρίτο μέρος
- συνεργάζεται με δημόσιους ή ιδιωτικούς επιστημονικούς φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής
- συλλέγει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τα αντικείμενα της αρμοδιότητάς του και τηρεί μητρώα
- διοργανώνει και συμμετέχει στη διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων καθώς και εκπαιδευτικών ή ενημερωτικών προγραμμάτων

- παρέχει γνώση και πληροφόρηση μέσω εντύπων ή ηλεκτρονικών εκδόσεων, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο
- συμμετέχει, με εκπροσώπους του, σε συλλογικά όργανα άλλων φορέων
- πραγματοποιεί εργασίες, εν γένει, που αξιοποιούν την επιστημονική γνώση για το σκοπό της εφαρμογής των νόμων, καθώς και του ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις διμερών ή διεθνών συμβάσεων

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι που πραγματοποιούνται στο Γ.Χ.Κ. καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα προϊόντων και αντικειμένων, όπως :

• Τρόφιμα	• Πλαστικά-Πολυμερή	• Ενεργειακά προϊόντα
• Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	• Απορρυπαντικά	• Λιπαντικά
• Αλκοόλη	• Προϊόντα Χάρτου	• Χρώματα
• Ποτά (αλκοολούχα και μη)	• Προϊόντα δέρματος	• Έδαφος
• Πόσιμα νερά	• Μέταλλα και κράματα	• Ναρκωτικά
• Επιφανειακά νερά	• Αντικείμενα κοινής χρήσης	• Καπνικά
• Απόβλητα	• Λιπάσματα	• Ρύπανση περιβάλλοντος
• Χημικές ουσίες και παρασκευάσματα	• Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	• Ανόργανες πρώτες ύλες και βιομηχανικά προϊόντα

Η δράση του Γενικού Χημείου του Κράτους διέπεται από αρχές λειτουργίας που διασφαλίζουν την εκπλήρωση των συνταγματικών απαιτήσεων που τίθενται για τις Δημόσιες Υπηρεσίες, καθώς επίσης και την ικανοποίηση των προσδοκιών των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, το Γ.Χ.Κ. τηρεί τις αρχές της νομιμότητας, του δημοσίου συμφέροντος, της προστασίας του διοικουμένου, της εμπιστευτικότητας και της αριστείας.

Κατά την επιτέλεση του έργου του, το Γ.Χ.Κ. συνεργάζεται με :

- Άλλες υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. και του Υπουργείου Οικονομικών
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Οργανισμών
- Φορείς εργαστηριακού ελέγχου άλλων χωρών
- Εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού
- Επιστημονικούς συλλόγους

Στο Γ.Χ.Κ. λειτουργεί ως ιδία Αρχή το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.), του οποίου οι αποφάσεις είναι υποχρεωτικές για τον Υπουργό των Οικονομικών και εκτελούνται εντός μηνός από την υποβολή τους προς αυτόν.

Το Α.Χ.Σ. είναι ένα επιστημονικό εννεαμελές συμβούλιο και περιλαμβάνει ένα νομικό Σύμβουλο, δύο καθηγητές Χημείας ΑΕΙ, τέσσερις χημικούς, Προϊσταμένους Διευθύνσεων ή Τμημάτων του Γ.Χ.Κ. και δύο χημικούς ή χημικούς μηχανικούς που υποδεικνύονται από την Ένωση Ελλήνων Χημικών. Με το έργο του συμβάλλει στην προστασία των νόμιμων συμφερόντων των καταναλωτών και της δημόσιας υγείας.

1.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

1.3.1. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Η δομή του Γ.Χ.Κ. περιλαμβάνει τις Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας και τις περιφερειακές Υπηρεσίες. Η κεντρική Υπηρεσία αποτελείται από τρεις (3) Διευθύνσεις:

1. Αλκοόλης και Τροφίμων
2. Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων
3. Σχεδιασμού, Υποστήριξης Εργαστηρίων και Χημικοτεχνικής Δασμολογίου

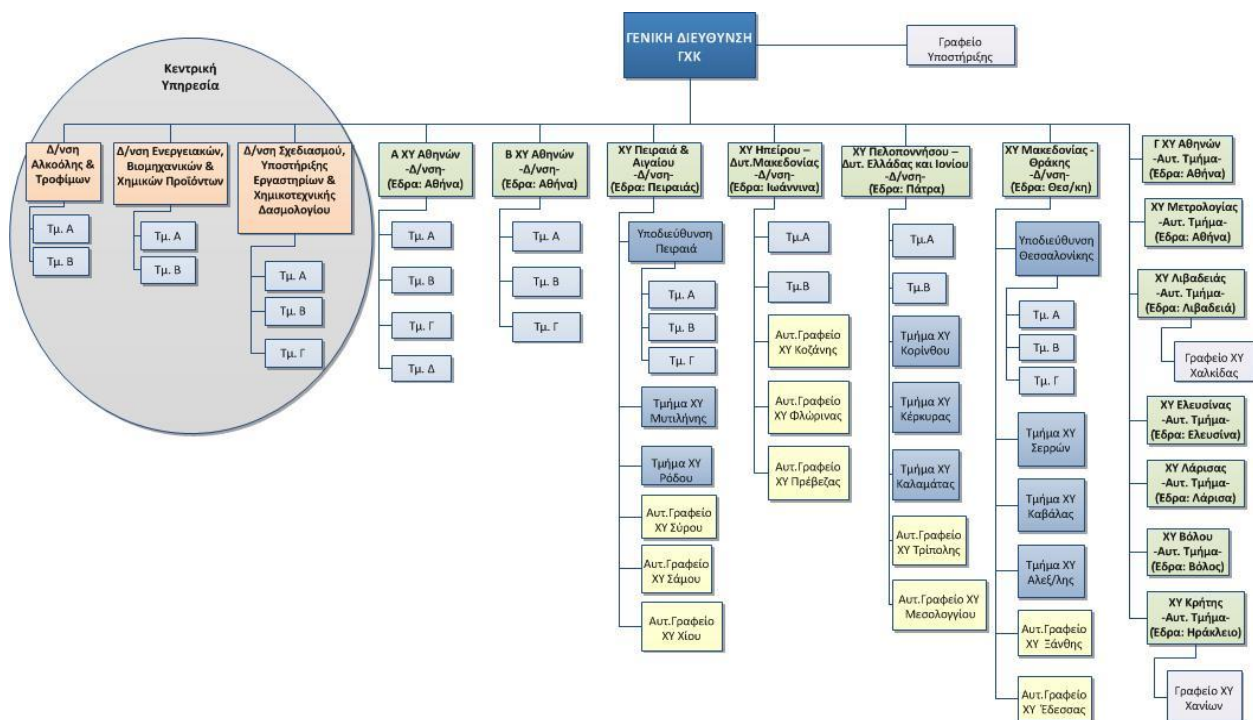
Ο ρόλος των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας είναι επιτελικός, δεδομένου ότι τα καθήκοντά τους περιλαμβάνουν, κυρίως:

- την εισήγηση νομοθετικών και διοικητικών μέτρων σε θέματα αρμοδιότητας του Γ.Χ.Κ.
- το συντονισμό, την καθοδήγηση και την εποπτεία της εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου από τις Χημικές Υπηρεσίες

Οι περιφερειακές Υπηρεσίες, που αποκαλούνται Χημικές Υπηρεσίες (Χ.Υ.), ανέρχονται σε δεκατρείς (13). Από αυτές οι έξι (6) λειτουργούν σε επίπεδο Δ/νσης και επτά (7) σε επίπεδο αυτοτελούς Τμήματος.

Οι Χημικές Υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή της νομοθεσίας σε θέματα αρμοδιότητας του Γ.Χ.Κ., στη γεωγραφική περιοχή της ευθύνης τους.

Η οργανωτική δομή του Γ.Χ.Κ. απεικονίζεται παρακάτω:

1.3.2. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

Αυτό που χαρακτηρίζει το ανθρώπινο δυναμικό του Γ.Χ.Κ. είναι η υψηλού επιπέδου εκπαίδευσή του. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή του προσωπικού ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης.

Στο Γ.Χ.Κ. υπηρετούν 399 υπάλληλοι (στοιχεία 01/06/2016).

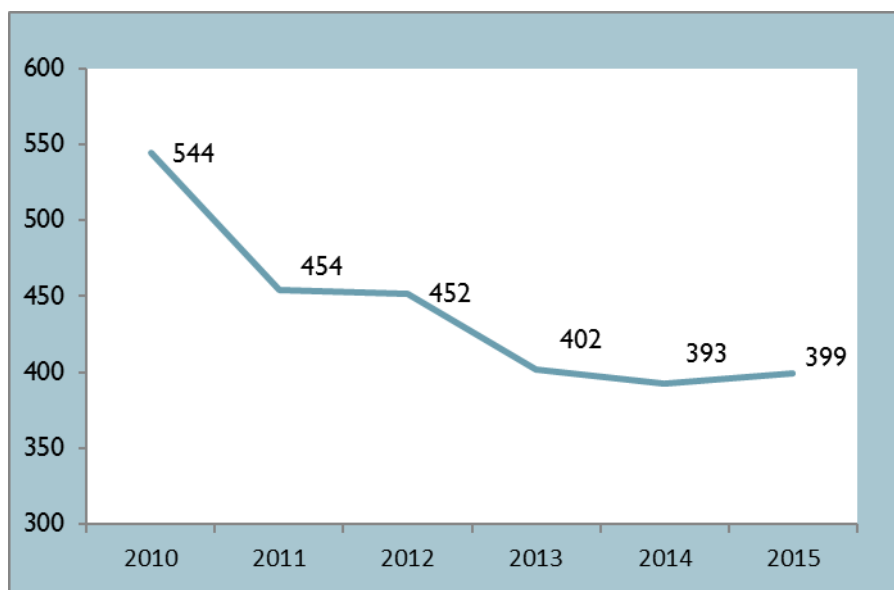
Πίνακας 1.3.2.1. Πίνακας κατανομής του προσωπικού του Γ.Χ.Κ. ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης

Επίπεδο εκπαίδευσης	• Αριθμός Υπαλλήλων	Ποσοστό
Πανεπιστημιακή εκπαίδευσης	303	76%
Τεχνολογική εκπαίδευση	16	4%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	38	9,5%
Υποχρεωτική εκπαίδευση	42	10,5%
ΣΥΝΟΛΟ	399	

Επισημαίνεται ότι οι περισσότεροι από τους υπαλλήλους πανεπιστημιακής εκπαίδευσης είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται σχηματικά η διαρκής μείωση του αριθμού των υπηρετούντων υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ., κατά την τελευταία πενταετία.

Σημειώνεται ότι από το σύνολο των υπηρετούντων οι είκοσι πέντε (25) είναι αποσπασμένοι σε άλλες Υπηρεσίες.

Διάγραμμα 1.3.2.1. Αριθμός υπηρετούντων υπαλλήλων για τα έτη 2010-2015

1.3.3. ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Το Γ.Χ.Κ. διαθέτει σύγχρονο εργαστηριακό εξοπλισμό, ο οποίος, σε συνδυασμό με την εμπειρία και την κατάρτιση του προσωπικού, διευκολύνει την εκτέλεση μεγάλου εύρους εργαστηριακών εξετάσεων, αλλά και την επίλυση σύνθετων επιστημονικών και τεχνικών θεμάτων που προκύπτουν εκτάκτως.

Ο εξειδικευμένος επιστημονικός εξοπλισμός του, υποστηρίζει τις πλέον σύγχρονες τεχνικές όπως: αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης πραγματικού χρόνου (Realtime PCR), επαγωγικό συζευγμένο πλάσμα με φασματομετρία μάζας (ICP MS), υγρή χρωματογραφία με διαδοχική φασματομετρία μάζας (LC MS/MS), αέρια χρωματογραφία με φασματομετρία μάζας παγίδας ιόντων (GC IT/MS) κ.α.

2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΤΟΥΣ 2015

Το 2015 υπήρξε ακόμα μία χρονιά που το Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) λειτούργησε σε ένα ασταθές περιβάλλον και σε δυσμενείς οικονομικές συνθήκες.

- Η οργανωτική αναδιάρθρωση, που επήλθε με το π.δ. 111/2014, εκτός από την ουσιαστική μείωση των οργανικών μονάδων του φορέα επέφερε σημαντική τροποποίηση της διοικητικής του δομής, με αποτέλεσμα δραστικές αλλαγές στις περισσότερες διοικητικές του διαδικασίες,
- οι χρονοβόρες και πολύπλοκες απαιτήσεις στις διαδικασίες εκτέλεσης των προμηθειών σε συνδυασμό με τις αυξημένες υποχρεώσεις σύνταξης αναφορών παροχής οικονομικών στοιχείων ως αποτέλεσμα των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής,
- η διαρκής μείωση του ανθρώπινου δυναμικού του

αποτελέσαν τις μεγαλύτερες δυσκολίες, αλλά και προκλήσεις, που αντιμετώπισε η Υπηρεσία μας, κατά τη διάρκεια του έτους.

Μέσα στις συνθήκες αυτές, αλλά και με αλλαγές προσώπων στις θέσεις ευθύνης, το Γ.Χ.Κ. επιτέλεσε το σημαντικό έργο του, το οποίο καταγράφεται στην παρούσα έκθεση.

2.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Το νομοθετικό έργο του Γ.Χ.Κ. συναρτάται με τις αρμοδιότητες που έχει ανά τομέα και περιγράφεται από τη σχετική ειδική νομοθεσία. Το έργο αυτό, σε ότι αφορά στο 2015 παρουσιάζεται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι οι εγκύκλιοι του πίνακα είναι συνήθως ερμηνευτικές και αφορούν τις λεπτομέρειες εφαρμογής της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας.

Πίνακας 2.1.1. Συνοπτική παρουσίαση του νομοθετικού έργου του Γ.Χ.Κ. κατά το 2015

	Τροπολογίες σε νόμους	ΥΑ / ΚΥΑ	Εισηγήσεις προς ΑΧΣ για κανονικότητα & ασφάλεια δειγμάτων	Εγκύκλιοι /αναφορές προς Ε.Ε/Πορίσματα/ μεταφραστική επιμέλεια σε κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
Τομέας Αλκοόλης & Ποτών με Αλκοόλη	2	15	40	10 εγκύκλιοι
Τομέας Τροφίμων & Νερών		6	65	2 εγκύκλιοι/1 κανονισμός και 1 οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου για μεταφραστική επιμέλεια
Τομέας Ενεργειακών προϊόντων		5 ΚΥΑ (οι τρεις εκ των οποίων σε στάδιο υπογραφής)	3	3 εγκύκλιοι/3 αναφορές
Τομέας χημικών & βιομηχανικών Προϊόντων		2 ΚΥΑ (σε στάδιο υπογραφής)	1	7 εγκύκλιοι/2 αναφορές προς Ε.Ε/μεταφραστική επιμέλεια σε 7 κείμενα (1500 σελίδες)
Υποστήριξη τελωνειακών αρχών				37 εγκύκλιοι

Ορισμένα από τα νομοθετήματα που αξίζει να αναφερθούν, λόγω της σπουδαιότητάς τους για τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας καθώς και την εύρυθμη λειτουργία του Γ.Χ.Κ. είναι:

- ✓ Διατάξεις στους πρόσφατα εκδοθέντες ν.4336/2015, ν.4337/2015 και ν.4346/2015 σχετικά με την τροποποίηση του ν.2969/2001, των νόμων περί φορολογίας του ζύθου, ως και σχετικά με την εμφιάλωση οίνων και οινικών προϊόντων στα οποία εφαρμόζεται μη μηδενικός συντελεστής ΕΦΚ.
- ✓ Η έκδοση απόφασης για τον καθορισμό του εργαστηριακού έργου του Γ.Χ.Κ. για τους σκοπούς των επισήμων ελέγχων στα τρόφιμα.
- ✓ Η τροποποίηση άρθρων του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών για τα ελεύθερα αλκοόλης ποτά και το νερό για την άρση κανονιστικών εμποδίων στον ανταγωνισμό.
- ✓ Η έκδοση ΑΥΟ για την τροποποίηση υφισταμένων διατάξεων Υπ. Αποφάσεων στους τομείς του ζύθου και των αλκοολούχων ποτών για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας και την απλούστευση των διαδικασιών ελέγχου.
- ✓ Η έκδοση ΑΥΟ σχετικά με τους όρους, διαδικασίες και έλεγχο για την επιβολή του ΕΦΚ στους οίνους καθώς και στα άλλα ποτά από ζύμωση.
- ✓ Η εισήγηση για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας της βενζίνης.
- ✓ Η εισήγηση για τον ορισμό επιθεωρητών ελέγχου καυσίμων ναυτιλίας.
- ✓ Η εισήγηση για την καθιέρωση διαδικασίας δειγματοληψίας, εξέτασης και γνωμοδότησης περί της κανονικότητας δειγμάτων υγρών καυσίμων.

2.2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Ολοκληρώθηκαν τα πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ:

- ❖ Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, για τον έλεγχο στερεών βιοκαυσίμων στην ελληνική αγορά τη χειμερινή περίοδο 2014-2015
- ❖ Γ.Χ.Κ./Γ.Γ.Δ.Ε. και ΕΦΕΤ, για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων για το έτος 2015

και παράλληλα καταρτίστηκαν τα προγράμματα ελέγχων σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας του Γ.Χ.Κ..

Κατά το 2015 εξετάστηκαν **23.473 δείγματα προϊόντων και υλικών**, με σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους προς την ισχύουσα νομοθεσία.

Το πλήθος των εξετασθέντων δειγμάτων του Πίνακα 2.2.1. έχει εξαχθεί από το ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ., η δε κατανομή ανά είδος δείγματος ακολουθεί την αρχιτεκτονική του ΟΠΣ (στοιχεία με βάση το πρώτο επίπεδο υλικού).

Επιπλέον, εξετάστηκαν συνολικά και **1.240 δείγματα επιφανειακών υδάτων του προγράμματος ΕΣΠΑ** τα οποία δεν καταχωρούνται στο ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ., αλλά σε διαφορετική βάση δεδομένων.

Πίνακας 2.2.1: Εργαστηριακός έλεγχος δειγμάτων (εκτός δειγμάτων ναρκωτικών και επιφανειακών υδάτων του προγράμματος ΕΣΠΑ) κατά το 2015

Είδος δείγματος	Αριθμός δειγμάτων
Τρόφιμα, πρόσθετα τροφίμων και υλικά σε επαφή με τρόφιμα	4.137
Αλκοόλη και ποτά με αλκοόλη	8.531
Πρώτες ύλες και βιομηχανικά προϊόντα	2.605
Ενεργειακά προϊόντα	5.537
Νερά	2.373
Δείγματα περιβάλλοντος	289
Λοιπά	1
Σύνολο	23.473

2.3. ΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΕ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΩΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στο πλαίσιο της τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης προς τις Τελωνειακές Υπηρεσίες κατά την εισαγωγή, εξαγωγή, και τελειοποίηση των εμπορευμάτων εκδόθηκαν **19.045 Δελτία Χημικής Ανάλυσης για 33.352 τελωνειακά δείγματα** καθώς και **90** πιστοποιητικά εξαγωγής, πιστοποιητικά ελεύθερης κυκλοφορίας και βεβαιώσεις συμμόρφωσης καθώς και βεβαιώσεις δυνατότητας εξαγωγής χημικών προϊόντων.

Παράλληλα ολοκληρώθηκε η δράση σχετικά με την ανάπτυξη μεθοδολογίας συλλογής και επικαιροποίησης δεδομένων για τη δημιουργία 'risk profiles' με σκοπό την τροφοδοσία του συστήματος ανάλυσης κινδύνου του ICISnet για την επιλογή προϊόντων για χημικό έλεγχο, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η δράση Ηλεκτρονικής διασύνδεσης - διαλειτουργικότητας του ICISnet με το ΟΠΣ του Γ.Χ.Κ..

Στο πλαίσιο της υποστήριξης των διωκτικών Αρχών, οι υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ. εξέτασαν κατά το 2015 περισσότερα από **77.800 δείγματα ναρκωτικών ουσιών**

2.4. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ / ΕΠΟΠΤΕΙΑ

2.4.1. ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ & ΠΟΤΩΝ ΜΕ ΑΛΚΟΟΛΗ

Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε, για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά, το σχέδιο επισήμου ελέγχου στους τομείς αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου. Στους εν λόγω τομείς περιλαμβάνονται έλεγχοι και επιθεωρήσεις/εποπτεία σε μονάδες παραγωγής και εμπορίας, σε φορολογικές αποθήκες, καθώς και τελωνειακοί έλεγχοι και έλεγχοι στην αγορά, σε συνδυασμό με δειγματοληψίες και

εργαστηριακή εξέταση δειγμάτων. Κατά το έτος 2015 πραγματοποιήθηκαν **20.009 εργασίες** από τις αρμόδιες Χ.Υ. του Γ.Χ.Κ..

Ολοκληρώθηκε επίσης η δράση για την ενίσχυση της συνεργασίας (μικτά κλιμάκια ελέγχων κλπ) με τη Γενική Δ/ση Τελωνείων & ΕΦΚ με στόχο τη βελτίωση του μηχανισμού ελέγχων σε αλκοολούχα προϊόντα, καθώς και δράση σχετική με την επέκταση των εργαστηριακών ελέγχων στον τομέα του ζύθου.

2.4.2. ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Υλοποιήθηκε ο ορισμός επιθεωρητών για την εφαρμογή της Οδηγίας 1999/32/ΕΚ σχετικά με περιεκτικότητα καυσίμων πλοίων σε θείο. Στο πλαίσιο αυτό εκπαιδεύτηκαν 41 συνολικά επιθεωρητές σε ειδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που οργανώθηκε από τη Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων, ως αρμόδια εθνική Αρχή, σε συνεργασία με τον EMSA (European Maritime Safety Agency).

Ολοκληρώθηκαν οι δράσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας με συναρμόδιες Αρχές με στόχο τη βελτίωση του μηχανισμού ελέγχων καυσίμων και καπνικών προϊόντων.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν **33.336 εργασίες στον τομέα των καυσίμων** από όλες τις Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ.. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος Παρακολούθησης Ποιότητας Καυσίμων (FQMS) σχεδιάστηκαν και πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες και εργαστηριακοί έλεγχοι δειγμάτων βενζινών και πετρελαίων που διατίθενται στην Ελληνική αγορά, ενώ ολοκληρώθηκαν η σύνταξη και η υποβολή της ετήσιας έκθεσης αποτελεσμάτων εφαρμογής του FQMS προς την Ε.Ε., καθώς και της ετήσιας έκθεσης αποτελεσμάτων εφαρμογής της Οδηγίας 1999/32/ΕΚ όπως ισχύει «Έλεγχος καυσίμων ναυτιλίας». Επίσης, κατά το 2015 διενεργήθηκαν δεκατέσσερις (14) έλεγχοι κατά τους οποίους πιστοποιήθηκε η συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων χημικών ναυτιλίας οι οποίοι ήδη ασκούν το επάγγελμα.

Αναφορικά με τις δράσεις για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου καυσίμων απεστάλη ιεραρχικά στην πολιτική ηγεσία αναλυτική αναφορά στην οποία καταγράφονται και αξιολογούνται συγκριτικά τα μέχρι τώρα δεδομένα, αποτελέσματα και συμπεράσματα των δράσεων εργαστηριακής εξέτασης δειγμάτων και ιχνηθέτησης καυσίμων και διατυπώνονται τεκμηριωμένες προτάσεις για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου. Επίσης, τα μη εμπιστευτικού χαρακτήρα δεδομένα και συμπεράσματα της ως άνω αναφοράς, απεστάλησαν προς τη Μ.Ε.Α. προκειμένου να συμπεριληφθούν σε παρουσίαση του Ευρωπαϊκού προγράμματος Fiscallis στην Ιρλανδία, με θέμα την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου καυσίμων εντός της Ε.Ε.

Επίσης, μετά την εξέταση των αντιστοίχων φακέλων αποδόθηκε αριθμός καταχώρησης σε 370 λιπαντικά μηχανών εσωτερικής καύσης (ΜΕΚ), 73 λιπαντικά δίχρονων κινητήρων (2Τ) και 115 βαλβολίνες.

2.4.3. ΤΟΜΕΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Καταρτίστηκαν εγκαίρως τα προγράμματα επιθεωρήσεων για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας και πραγματοποιήθηκαν συνολικά **574 επιθεωρήσεις** στους τομείς:

- ✓ των χημικών ουσιών και μιγμάτων σε μονάδες παραγωγής, εισαγωγής και διακίνησης χημικών προϊόντων
- ✓ των πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC's) σε επιχειρήσεις εγκατάστασης παραγωγής, διακίνησης, χρήσης και εφαρμογής χρωμάτων

- ✓ των καθαριστικών προϊόντων σε σχολεία, παιδικούς σταθμούς, αθλητικά κέντρα, ιδρύματα εξαιρουμένων των νοσηλευτικών αλλά και σε επιχειρήσεις παραγωγής ή και εμπορίας απορρυπαντικών

Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν και **951 έλεγχοι** χημικών προϊόντων κατά την εισαγωγή καθώς και έλεγχοι δειγμάτων αγοράς

Επιπροσθέτως, κατά το 2015 διεξήχθησαν συνολικά τρεις (3) επιθεωρήσεις Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (Ο.Ε.Π.).

2.5. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Από τις υπόλοιπες δραστηριότητες του Γ.Χ.Κ. αξίζει να αναφερθούν τα ακόλουθα:

- Συνεχίστηκε ο συντονισμός της δράσης 'Ποιότητα' της ομάδας των Τελωνειακών Εργαστηρίων των κρατών-μελών της Ε.Ε., που λειτουργεί στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος 'Τελωνεία 2020'.
- Εκπρόσωποι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν σε ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων του Προγράμματος 'Τελωνεία 2020' αξιοποιώντας πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποκτώντας τεχνογνωσία σε επίκαιρους επιστημονικούς τομείς.
- Υλοποιήθηκαν ενημερωτικές δράσεις σε θέματα αρμοδιότητας του.
- Ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα Ελληνικού Κέντρου Εξαγωγών και Προώθησης Ελαιολάδου (ΕΚΕΠΕ) σχετικά με τη 'Χαρτογράφηση αγοράς ελαιολάδου σε πρωτογενές επίπεδο και συντάχτηκε σχετική αναφορά.
- Διοργανώθηκαν από το Γ.Χ.Κ., ως εργαστήριο υψηλού επιστημονικού και μετρολογικού επιπέδου, 16 διεργαστηριακά σχήματα με το λογότυπο SCHEMA, με μεγάλη απήχηση σε ελληνικά ιδιωτικά εργαστήρια, βιομηχανικές μονάδες, δημόσιους φορείς, όπως επίσης και σε εργαστήρια του.
- Διατέθηκαν σε εργαστήρια της Ελλάδας και του εξωτερικού 80 υλικά ελέγχου ποιότητας από υπόλοιπα δειγμάτων των διεργαστηριακών σχημάτων SCHEMA
- Συνεχίστηκε η υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος ΕΣΠΑ για τη δημιουργία εθνικού δικτύου υδάτων και την παρακολούθηση των επιφανειακών υδάτων της χώρας, στο πλαίσιο του οποίου εξετάστηκαν **1.240** δείγματα επιφανειακών υδάτων. Επιπλέον η αρμόδια Διεύθυνση του Γ.Χ.Κ. υποστήριξε διοικητικά την τεχνική και οικονομική διαχείριση του Προγράμματος και προέβη στην εκκαθάριση των δαπανών συνολικού ύψους 610.147,47 ευρώ. Οι ως άνω δαπάνες, αφορούν σε προμήθεια εξοπλισμού και αναλωσίμων καθώς και σε παροχή υπηρεσιών.
- Εκπρόσωποι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν στην επεξεργασία κανονιστικών ρυθμίσεων και τεχνικών θεμάτων σε όργανα και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στη συζήτηση θεμάτων σε διεθνείς οργανισμούς, προάγοντας τις ελληνικές θέσεις.
- Εκπρόσωποι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν επίσης σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του Υπουργείου μας ή και άλλων Υπουργείων σε θέματα σχετιζόμενα με τις αρμοδιότητες του Γ.Χ.Κ., ως και γενικότερα σε θέματα τεχνικής, επιστημονικής φύσεως καθώς και διασφάλισης δημοσίων εσόδων.
- Διαμορφώθηκαν απόψεις και επιχειρηματολογία επί προδικαστικών ερωτημάτων υποβαλλομένων από εθνικά δικαστήρια στο Δ.Ε.Ε., για τη σχετική παρέμβαση εκ μέρους της χώρας μας.

Πιο αναλυτικά οι δραστηριότητες του Γ.Χ.Κ. κατά το έτος 2015 παρουσιάζονται στις ενότητες που ακολουθούν.

3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. παρέχει τεχνική και επιστημονική υποστήριξη προς τις Τελωνειακές Υπηρεσίες κατά την εισαγωγή, εξαγωγή, και τελειοποίηση των εμπορευμάτων. Η υποστήριξη που παρέχεται από το Γ.Χ.Κ. αφορά στην περιγραφή των προϊόντων με σκοπό την ορθή δασμολογική κατάταξή τους από τις Τελωνειακές Αρχές και στην εφαρμογή της νομοθεσίας που απορρέει από την κατάταξη αυτή, όπως θέματα απαγορεύσεων και περιορισμών, επιβολή φορολογίας και εφαρμογή εμπορικών κοινοτικών μέτρων και εφαρμογή Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Επιπλέον, κατά την τελωνειακή διαδικασία αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον η διενέργεια ελέγχων για την ασφάλεια των προϊόντων, την πάταξη της απάτης, την εισαγωγή παράνομων ή/και παραποιημένων προϊόντων και την προστασία του περιβάλλοντος. Η υποστήριξη των Τελωνειακών Υπηρεσιών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς δράσης του Γ.Χ.Κ., τόσο από πλευράς όγκου εργασίας, όσο και από την άποψη της κρίσιμότητας του έργου που επιτελείται.

3.1. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ Χ.Υ.

Για την υποστήριξη των Τελωνειακών Αρχών και των Χημικών Υπηρεσιών, πραγματοποιήθηκαν, από το Τμήμα Χημικοτεχνικής Δασμολογίου, μεταξύ άλλων, οι εξής δράσεις :

- Αποστολή 52 εγκυκλίων σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη προϊόντων, με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται από τις Χ.Υ. κατά την εισαγωγή ή εξαγωγή προϊόντων, με θέματα απλοποίησης διαδικασιών και με προϊόντα που υπόκεινται σε δασμούς anti-dumping.
- Παροχή τεχνικής συνδρομής σε 26 υποθέσεις για έκδοση Δεσμευτικών Δασμολογικών Πληροφοριών.
- 37 εισηγήσεις στην Ανωτάτη Επιτροπή Τελωνειακών Αμφισβητήσεων (Α.Ε.Τ.Α.) για την έκδοση Αποφάσεων και Γνωμοδοτήσεων, σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη εμπορευμάτων
- Παροχή τεχνικής συνδρομής στην ΕΛΥΤ Αττικής σε 6 υποθέσεις.
- Βελτίωση της εφαρμογής του ΟΠΣ του Γ.Χ.Κ. για τα τελωνειακά δείγματα με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των καταχωρούμενων στοιχείων.

Παράλληλα τα θέματα που απασχόλησαν το Τμήμα Χημικοτεχνικής Δασμολογίου κατά το 2015 μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

1. Βελτίωση και τυποποίηση της διαδικασίας που εφαρμόζεται για την ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ Χημικών Υπηρεσιών σχετικά με τα εκτρεπόμενα τελωνειακά δείγματα είτε ως προς τη δασμολογική τους περιγραφή είτε ως προς τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία, με σκοπό την καλύτερη αποτελεσματικότητα και στόχευση των ελέγχων.
2. Επεξεργασία θεμάτων σχετικών με την αποστολή στοιχείων που διαθέτει το Γ.Χ.Κ. για αξιοποίησή τους από το σύστημα ανάλυσης κινδύνου του ICISnet.
3. Συμμετοχή σε ομάδα εργασίας της Γ.Γ.Δ.Ε. με αντικείμενο την ηλεκτρονική διασύνδεση του ICISnet και του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Γ.Χ.Κ., ώστε να βελτιωθεί η επικοινωνία των υπηρεσιών με στόχο τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στην έκδοση των Δελτίων Χημικής Ανάλυσης.

4. Ειδικά τελωνειακά καθεστώτα (π.χ. ενεργητική τελειοποίηση, παθητική τελειοποίηση κλπ). Εφαρμογή διαδικασιών του Γ.Χ.Κ. σε εναρμόνιση με όσα προβλέπονται από τον «έλεγχο διαδικασίας», που έχει θεσπίσει η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και ΕΦΚ.
5. Σημαντικά θέματα δασμολογικής περιγραφής ορισμένων προϊόντων π.χ. προϊόντα πυρόλυσης ελαστικών, διάκρισης συμπληρωμάτων διατροφής και φαρμάκων.
6. Συνέχιση της λειτουργίας «ατύπου» Help desk προς τις Χημικές Υπηρεσίες, άλλες υπηρεσίες και ιδιώτες επί θεμάτων σχετικών με δασμολογική κατάταξη και με τελωνειακές διαδικασίες
7. Επικαιροποίηση της ενότητας 'νομοθετικά θέματα' και εμπλουτισμός του εκπαιδευτικού/ενημερωτικού υλικού, στην εσωτερική σελίδα της Διεύθυνσης στο ΟΠΣ.

3.2. ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το έτος 2015 εστάλησαν στις Χημικές Υπηρεσίες από τις Τελωνειακές Αρχές 33.352 δείγματα για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης και εκδόθηκαν 19.045 Δελτία Χημικής Ανάλυσης. Από το σύνολο των 33.352 δειγμάτων, ποσοστό 83,6% αφορά συναλλαγές με τρίτες χώρες, ενώ ποσοστό 6,4% ενδοκοινοτικές συναλλαγές προϊόντων υποκείμενων σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Τέλος, ποσοστό 10,0% των δειγμάτων αφορούν προϊόντα που εστάλησαν με διαβιβαστικό της αντίστοιχης Τελωνειακής Αρχής για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης με σκοπό την εν συνεχεία διαχείρισή τους κυρίως για φορολογικούς σκοπούς.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων αυτών ως προς το είδος τους.

Πίνακας 3.2.1. Κατανομή δειγμάτων που εστάλησαν στις Χημικές Υπηρεσίες από τις Τελωνειακές Αρχές για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης

Κεφάλαια Δασμολογίου	Αριθμός δειγμάτων 2015 για τα οποία εκδόθηκε ΔΧΑ	Ποσοστό % επί των συνολικών τελωνειακών δειγμάτων
02-24 (Τρόφιμα, Καπνός)	12.914	38,7%
25-99 (Λοιπά Κεφάλαια)	20.438	61,3%

Η εικόνα του υποστηρικτικού έργου του Γ.Χ.Κ. προς τις τελωνειακές αρχές το 2015 εμφανίζεται παραπλήσια με αυτήν του 2014, ως προς τους αριθμούς των εκδοθέντων Δελτίων Χημικής Ανάλυσης και των εξετασθέντων δειγμάτων.

Εντοπίζονται, όμως, διαφοροποιήσεις ως προς την κατανομή των δειγμάτων στα αντίστοιχα Κεφάλαια του Δασμολογίου και στα τελωνειακά καθεστώτα, στα οποία εμπίπτουν τα δείγματα.

Σε σύγκριση με το 2014, ο αριθμός των δειγμάτων των Κεφαλαίων 02-24 (τρόφιμα, καπνός) παρουσιάζει μείωση κατά 13,6% (12.914 δείγματα το 2015 έναντι 14.937 δειγμάτων το 2014). Μείωση εμφανίζεται σε όλα τα είδη των τροφίμων (Κεφάλαια 02-23), ενώ αντίθετα υπάρχει αύξηση στον αριθμό των δειγμάτων του καπνού και των προϊόντων του. Η μείωση του αριθμού των δειγμάτων τροφίμων είναι συνάρτηση της:

- Μείωσης των εισαγωγών λόγω της οικονομικής κρίσης
- Εφαρμογής της ηλεκτρονικής διασάφησης και συστήματος ανάλυσης κινδύνου (risk analysis) από το ICISnet για την επιλογή των δειγμάτων που αποστέλλονται για εξέταση κατά την εισαγωγή και κατά την εξαγωγή.

Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι για ορισμένα είδη τροφίμων, όπως τα αλκοολούχα ποτά, τα οποία υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης και ορισμένα μίγματα λιπαρών υλών, τα οποία εξετάζονται στα πλαίσια ελέγχων φορολογικού ενδιαφέροντος, οι αριθμοί των εξετασθέντων δειγμάτων είναι αυξημένοι.

Αντίθετα με τη μείωση του αριθμού των δειγμάτων τροφίμων, ο **αριθμός των δειγμάτων των υπολοίπων Κεφαλαίων (25-99)**, το 2015 **εμφανίζει αύξηση κατά 5,5%**, (20.438 δείγματα το 2015 έναντι 19.363 δειγμάτων το 2014). Η αύξηση αυτή είναι απόρροια :

- Περισσότερων δειγμάτων κυρίως υφαντικών ινών και προϊόντων τους και σε μικρότερο βαθμό προϊόντων πλαστικών υλών και προϊόντων χαρτιού, τα οποία υπόκεινται σε καθεστώτα τελειοποίησης και για τα οποία εφαρμόζεται από τις τελωνειακές αρχές ο «έλεγχος διαδικασίας».
- Αύξηση του αριθμού των δειγμάτων των ενεργειακών προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (Κεφάλαιο 27) και λαμβάνονται κατά την παραγωγή και διακίνηση των προϊόντων αυτών.

3.2.1. ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα I έως IV του Δασμολογίου.

Πίνακας 3.2.1.1. Κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα I έως IV του Δασμολογίου

ΤΜΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΚΕΦ.	ΑΡ. ΔΕΙΓ.	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
I ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΖΩΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	2-5	24	0,07
II ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΦΥΤΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	6-14	693	2,1
III ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	15	3253	9,8
IV ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΥΔΙ. ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ	16-24	8943	26,8

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ :

Τμ. I. Τα δείγματα είναι σχεδόν αποκλειστικά προϊόντα του Κεφαλαίου 4. Παρατηρείται σημαντικότερη μείωση του αριθμού των δειγμάτων τυριών εξαγωγής (μεγαλύτερη από 90%), κυρίως λόγω εφαρμογής του συστήματος ανάλυσης κινδύνου για την επιλογή των δειγμάτων.

Τμ. II. Στην κατηγορία αυτή, αυξημένα αριθμητικά εμφανίζονται:

- εισαγόμενα εμπορεύματα των Κεφαλαίων 7 και 8 (λαχανικά, καρποί και φρούτα), που κατά κύριο λόγο αφορούν σε καθεστώτα τελειοποίησης (ενεργητική τελειοποίηση ζάχαρης αφενός και παθητική τελειοποίηση καρπών κυρίως ελιών αφετέρου)
- εμπορεύματα του Κεφαλαίου 10 κατά την εισαγωγή (κατά κύριο λόγο μαλακού σίτου και ρυζιού).
- εισαγόμενα άλευρα και άλλα προϊόντα του Κεφαλαίου 11

Τμ. III. Η πλειονότητα των συνολικών δειγμάτων του Τμήματος IV αφορά στην εξαγωγή μιγμάτων λιπαρών υλών που αποστέλλονται για εξέταση στο Γ.Χ.Κ. για φορολογικούς σκοπούς καθώς και σε προϊόντα υποκείμενα σε τελειοποίηση. Τα δείγματα αυτά έχουν εξετασθεί κατά κύριο λόγο από τη Χημική Υπηρεσία Πάτρας. Ο αριθμός των δειγμάτων ελαιολάδου εξαγωγής είναι μειωμένος λόγω εφαρμογής του συστήματος ανάλυσης κινδύνου για την επιλογή των δειγμάτων κατά την εξαγωγή.

Τμ. IV. Αντιστοιχούν στο 26,8% των συνολικών τελωνειακών δειγμάτων. Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνεται μια μεγάλη ποικιλία εμπορευμάτων, που αφορούν τόσο σε συναλλαγές με τρίτες χώρες, όσο και σε διακίνηση προϊόντων στην εσωτερική αγορά για είσπραξη ειδικών φόρων κατανάλωσης (αλκοόλη και προϊόντα με αλκοόλη, καπνικά). Μεταξύ των προϊόντων που χαρακτηρίζονται από αυξημένο αριθμό δειγμάτων είναι:

- αλκοόλη, αλκοολούχα ποτά, οίνος, ζύθος
- κομπόστες, μαρμελάδες, χυμοί, άλλα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά.
- παρασκευάσματα διατροφής, η πλειονότητα των οποίων αφορά εμπορεύματα εισαγωγής, καθώς και προϊόντα υποκείμενα σε τελειοποίηση
- άλευρα και προϊόντα με βάση τα δημητριακά, κυρίως εισαγωγής

3.2.2. ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα V έως XXI του Δασμολογίου.

Πίνακας 3.2.2.1. Κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα V έως XXI του Δασμολογίου

ΤΜΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ		ΚΕΦ.	ΑΡ. ΔΕΙΓ.	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
V	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΟΡΥΚΤΑ	25-27	2910	8,7
VI	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	28-38	2378	7,1
VII	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ, ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓ.	39-40	1690	5,1
VIII	ΔΕΡΜΑΤΑ, ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	41-43	23	0,07
IX	ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ, ΦΕΛΛΟΣ-ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	44-46	16	0,05
X	ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ, ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙ	47-49	423	1,3
XI	ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	50-63	9567	28,7
XII	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΟΜΠΡΕΛΛΕΣ	64-67	147	0,4
XIII-XIV	ΠΕΤΡΕΣ, ΚΕΡΑΜΕΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΑΛΙ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ	68-70	287	0,9
XIV	ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ, ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ	71	98	0,3
XV	ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	72-83	2517	7,6
XVI-XXI	ΛΟΙΠΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (μηχανήματα, ηλεκτρονικά κλπ)	84-99	381	1,1

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ :

- Τμ. V. Η πλειοψηφία των δειγμάτων (94%) είναι προϊόντα του Κεφαλαίου 27 (καύσιμα, ορυκτά λάδια κλπ) και αφορά εισαγωγές, εξαγωγές και διακίνηση προϊόντων σχετική με ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Μειωμένος είναι ο αριθμός των δειγμάτων των Κεφαλαίων 25 και 26 σε σύγκριση με το 2013.
- Τμ. VI. Το 90% των δειγμάτων αυτών αφορά προϊόντα εισαγωγών. Αυξημένα είναι τα δείγματα των οργανικών χημικών προϊόντων και των ανόργανων χημικών προϊόντων.
- Τμ. VII. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εισαγωγές των προϊόντων του Κεφαλαίου 39 (πλαστικές ύλες), καθώς και οι εξαγωγές προϊόντων του ιδίου Κεφαλαίου, που κατά κύριο λόγο αποτελούν προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης.
- Τμ. VIII. Πρόκειται αποκλειστικά για δείγματα εισαγωγής.
- Τμ. IX. Αφορά αποκλειστικά εμπορεύματα εισαγωγής και περιλαμβάνει κυρίως pellets και ξυλοκάρβουνα. Η πλειονότητα των δειγμάτων αυτών αφορά σε ελέγχους ασφάλειας των προϊόντων και σχετικής επισήμανσής τους.
- Τμ. X. Πρόκειται σχεδόν αποκλειστικά για εμπορεύματα χαρτιού εισαγωγής.
- Τμ. XI. Από αριθμητική άποψη, αποτελούν την κυριότερη κατηγορία τελωνειακών δειγμάτων. Ιδιαίτερα αυξημένος είναι ο αριθμός των δειγμάτων που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών στα πλαίσια παθητικής τελειοποίησης.

Τμ. XII. Πρόκειται σχεδόν αποκλειστικά για υποδήματα εισαγωγής.

Τμ. XIII. Πρόκειται για εμπορεύματα εισαγωγής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα τεχνουργήματα από κεραμεικές ύλες τόσο ως προς τη δασμολογική τους κατάταξη, όσο και ως προς τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία, εφόσον προορίζονται ως επιτραπέζια είδη.

Τμ. XIV. Περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο εισαγωγές. Αυξημένος είναι ο αριθμός των δειγμάτων απομιμήσεων κοσμημάτων, τα οποία εξετάστηκαν τόσο με σκοπό τη δασμολογική τους κατάταξη, όσο και για την περιεκτικότητά τους στο εκλυόμενο νικέλιο σύμφωνα με το Παράρτημα XVII του Κανονισμού REACH.

Τμ. XV. Πρόκειται για εισαγωγές και εξαγωγές εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αποτελούν προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης.

Τμ. XVI-XXI. Περιλαμβάνει διάφορες κατηγορίες προϊόντων:

(α) Έπιπλα για έλεγχο συμμόρφωσης της ασφάλειας όσον αφορά την εκλυόμενη φορμαλδεΐδη.

(β) Διάφορα εξαρτήματα μηχανημάτων και συσκευών που εξάγονται ως προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης.

(γ) Ηλεκτρικούς συσσωρευτές που εξάγονται σε τρίτες χώρες.

Πέραν των εργαστηριακών εξετάσεων για τη δασμολογική περιγραφή τους, διενεργήθηκαν επιπροσθέτως οι ακόλουθοι έλεγχοι σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων:

1. Σε εισαγόμενα προϊόντα των Κεφαλαίων 23-95 σχετικά με:

- Τη συμμόρφωση ως προς τους Κανονισμούς REACH και CLP.
- Επισήμανση απορρυπαντικών και καθαριστικών για να τεθούν σε κυκλοφορία.
- Εργαστηριακούς ελέγχους στα πλαίσια της γενικής ασφάλειας προϊόντων.
- Ελέγχους ενεργειακών προϊόντων, προκειμένου να κυκλοφορήσουν στην αγορά.

2. Στα είδη που υπάγονται στο Παράρτημα XVII του REACH

- Περιεκτικότητα κοσμημάτων σε νικέλιο.
- Συγκέντρωση εξασθενούς χρωμίου σε τσιμέντα.
- Αζωχρωστικές σε ενδύματα.
- Συγκέντρωση φθαλικών εστέρων σε παιχνίδια και είδη βρεφικής φροντίδας.
- Συγκέντρωση καδμίου σε πλαστικά.

3. Στο πλαίσιο του Καν (ΕΚ) 1005/2009 για τις ενώσεις που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος και του Καν (ΕΚ) 517/2014 για ορισμένα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, ελέγχθηκαν δείγματα εισαγομένων ουσιών και παρασκευασμάτων για επιβεβαίωση σύνθεσης.

Τέλος, στο ελεγκτικό και εργαστηριακό έργο των υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. περιλαμβάνονται:

- Η έκδοση 90 πιστοποιητικών εξαγωγής, πιστοποιητικών ελεύθερης κυκλοφορίας και βεβαιώσεων συμμόρφωσης.

- Η συμμετοχή υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. σε δειγματοληψίες και επιτόπιους ελέγχους για την εξακρίβωση της ταυτότητας των προϊόντων, καθώς και σε επιτροπές για επιβεβαίωση συνταγών, δυναμικότητας κλπ.

3.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΛΩΝΕΙΑ 2020»

Το πρόγραμμα «ΤΕΛΩΝΕΙΑ 2020» αποτελεί συνέχεια αντίστοιχων προηγούμενων προγραμμάτων, που λειτουργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 1294/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Είναι ένα πολυετές σχέδιο δράσης για τα τελωνεία στην Ε.Ε., που αποσκοπεί στη στήριξη και συμπλήρωση των δράσεων της Τελωνειακής πολιτικής της Κοινότητας. Ο συντονισμός όσον αφορά τα χημικά εργαστήρια των Κρατών-Μελών που υποστηρίζουν τα Τελωνεία γίνεται από το Δίκτυα των Ευρωπαϊκών Τελωνειακών Εργαστηρίων (Customs Laboratories European Network CLEN). Το Γ.Χ.Κ. συμμετέχει στις ακόλουθες δραστηριότητες του προγράμματος:

3.3.1. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Δράση 1: Βάση δεδομένων εργαστηριακών μεθόδων ILIADe

Το Γ.Χ.Κ. συμμετέχει στην αντίστοιχη ομάδα εργασίας, η οποία διαχειρίζεται και συντονίζει τη βάση δεδομένων ILIADe από την έναρξη των εργασιών της. Στο πλαίσιο αυτό, το Γ.Χ.Κ. έχει καταχωρήσει στην βάση δεδομένων εργαστηριακές μεθόδους για λίπη και έλαια ζωικά ή φυτικά, προϊόντα της διάσπασης αυτών, λίπη βρώσιμα επεξεργασμένα, κεριά ζωικής ή φυτικής προέλευσης και για χαρτί και χαρτόνια, τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι, καθώς και για ορισμένες μεθόδους άλλων Κεφαλαίων.

Από το 2013, η βάση δεδομένων έχει εγκατασταθεί στον ιστοχώρο της DG TAXUD της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου λειτουργεί κάτω από το σύστημα CCN/CSI.

Το 2015, υπήρξε μια χρονιά αυξημένων δραστηριοτήτων, καθώς έγινε βελτιστοποίηση της λειτουργίας του αντιστοίχου λογισμικού, ενώ παράλληλα έγινε επικαιροποίηση και καταχώρηση όλων των αντιστοίχων εγγραφών και αρχείων από τα αρμόδια εργαστήρια των Κρατών-Μελών.

Επιπλέον, αντικείμενο της ομάδας εργασίας αποτέλεσε η θέσπιση του όρου “μέθοδοι CLEN”, δηλαδή των εργαστηριακών μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τελωνειακούς σκοπούς και υιοθετούνται μέσω δραστηριοτήτων του CLEN, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι μέθοδοι αυτές.

Δράση 2: Διεργαστηριακές συγκρίσεις και επικύρωση μεθόδων

Οι διεργαστηριακές εξετάσεις της Δράσης 2 διακρίνονται σε:

- Διεργαστηριακές συγκρίσεις με σκοπό την επιλογή κατάλληλης μεθόδου ή με σκοπό την επικύρωση ήδη χρησιμοποιούμενων μεθόδων.
- Διεργαστηριακές δοκιμές ικανότητας, οι οποίες δεν είναι διαθέσιμες στο εμπόριο και ταυτόχρονα θεωρούνται απαραίτητες για τα εργαστήρια που υποστηρίζουν τις τελωνειακές αρχές.

Οι δραστηριότητες του 2015 συνοψίζονται ως εξής:

- Ολοκλήρωση των διεργαστηριακών δοκιμών ικανότητας σε:
 - αλκοόλη, αλκοολούχα ποτά και προϊόντα με αλκοόλη
 - υφαντικές ύλες
 - σε καπνό και προϊόντα καπνού
 - προσδιορισμό των αρωματικών ενώσεων σε ενεργειακά προϊόντα (προϊόντα του Κεφαλαίου 27)
 - διάφορες παραμέτρους ενεργειακών προϊόντων (προϊόντα του Κεφαλαίου 27)
- Διενέργεια της 7^{ης} διεργαστηριακής δοκιμής ικανότητας σχετικά με τον Πίνακα Meursing.
- Έναρξη νέας διεργαστηριακής εξέτασης σε κεραμικές ύλες.
- Στις παραπάνω δραστηριότητες αυτές συμμετείχαν εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. στο σχεδιασμό, στην εκτέλεση των εργαστηριακών εξετάσεων ή στις συσκέψεις για την αποτίμηση των αποτελεσμάτων.

Δράση 3: Ποιότητα

Η δράση αυτή συντονίζεται από την Ελλάδα (Γ.Χ.Κ.). Το 2015 οι δραστηριότητες επικεντρώθηκαν στη συνέχιση του έργου που αφορά στη σύνταξη εγχειριδίου δειγματοληψίας κατά την τελωνειακή διαδικασία (SAMANCTA). Η σύνταξη του εγχειριδίου γίνεται από ολιγομελή ομάδα εργασίας, στην οποία συμμετέχει υπάλληλος του Γ.Χ.Κ.. Κατά το 2015 το εγχειρίδιο δειγματοληψίας αναρτήθηκε στον ιστοχώρο της Γενικής Διεύθυνσης Ταχυδ, σε όλες τις γλώσσες των Κρατών-Μελών, με ελεύθερη πρόσβαση για κάθε ενδιαφερόμενο.

Παράλληλα συνεχίστηκε το έργο της ομάδας εργασίας, κυρίως όσον αφορά τη διαμόρφωση «καρτών δειγματοληψίας» για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων.

Δράση 4: Επικοινωνία και στρατηγική

Το 2015 με πρωτοβουλία της DG Taxud άρχισε η επεξεργασία σχεδίου για τη δημιουργία «δικτύου εργαστηριακής υποστήριξης» μεταξύ των τελωνειακών εργαστηρίων των Κρατών-Μελών. Επιπλέον, ξεκίνησαν οι διαδικασίες για την έκδοση του 2^{ου} φυλλαδίου που θα προβάλλει το έργο των Τελωνειακών Εργαστηρίων, καθώς και η προετοιμασία του 6^{ου} Σεμιναρίου (Συνεδρίου) των Τελωνειακών Χημικών της Ευρώπης, που θα πραγματοποιηθεί στο Άμστερνταμ, τον Ιούνιο του 2016.

Δράση 5: Επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη (Scientific expertise)

Η Δράση αυτή επικεντρώθηκε το 2015 στη διοργάνωση συναντήσεων εργασίας (workshops) με αντικείμενο την εργαστηριακή ανάλυση και κυρίως την ταυτοποίηση νέων ψυχοτρόπων ουσιών.

3.3.2. ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΟΥ (PROJECT GROUPS)

Οι ομάδες έργου λειτουργούν με βάση το άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΚ) 1294/2013. Σκοπός των Ομάδων είναι η επεξεργασία και προετοιμασία των θεμάτων πριν την εισαγωγή τους στην Επιτροπή Ονοματολογίας. Το 2015 εκπρόσωποι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν σε 2 συνεδριάσεις με τα εξής θέματα:

- Τρόφιμα (Κεφάλαια 1-22), κυρίως για θέματα κατάταξης προϊόντων με αλκοόλη
- Μη Τρόφιμα (Κεφάλαια 23-99). Στον τομέα αυτόν, ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στη δασμολογική κατάταξη φαρμακευτικών ουσιών με δασμολογική ατέλεια (ουσίες INN).

4. ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ, ΟΙΝΟΥ, ΖΥΘΟΥ

4.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Στον τομέα της αλκοόλης των αλκοολούχων ποτών, των οίνων και των αμπελοοινικών προϊόντων, κατά λόγον αρμοδιότητας, του ζύθου, των ποτών με αλκοόλη εν γένει, καθώς και του όξους και παρεμφερών προϊόντων, το Τμήμα Α' (Αλκοόλης και Ποτών με Αλκοόλη) της Δ/νσης Αλκοόλης και Τροφίμων του Γ.Χ.Κ. έχει την ευθύνη για την επεξεργασία και εισήγηση νομοθετικών και διοικητικών ρυθμίσεων σχετικά με:

- ζητήματα χημικής και χημικοτεχνικής φύσης για την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας περί φορολογίας της αιθυλικής αλκοόλης,
- όρους λειτουργίας και διαδικασιών ελέγχου επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας αλκοόλης και ποτών με αλκοόλη (οινοπνευματοποιείων, αποσταγματοποιείων, ποτοποιείων, βυνοποιείων-ζυθοποιείων κλπ),
- κατοχή, εναποθήκευση, διακίνηση, διάθεση και χρήση αιθυλικής αλκοόλης (γεωργικής προέλευσης ως και συνθετικής) καθώς και άλλων αλκοολών,
- μετουσιώσεις αιθυλικής αλκοόλης και λοιπών αλκοολών,
- όρους και προδιαγραφές αλκοολούχων ποτών,
- αναγνώριση και προστασία γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών,
- θέματα σχετικά με τις αναμίξεις των οίνων, γλευκών κλπ με αιθυλική αλκοόλη, αποστάγματα και προϊόντα απόσταξης,
- θέματα που αφορούν στην παραγωγή και την εμπορία ζύθου, ποτών από ζύθο, αμυλοσιροπίου, χαρουποσιροπίου, βύνη και προϊόντων από βύνη, καθώς και οίνου και όξους κατά λόγο αρμοδιότητας,
- εφαρμογή και εκτέλεση διαδικασιών ελέγχου,
- καθορισμό και αναγνώριση φυρών,
- λήψη των αναγκαίων μέτρων εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο αυτό, το νομοθετικό έργο στους ανωτέρω τομείς, κατά το 2015 περιλαμβάνει τα εξής:

4.1.1. ΝΟΜΟΙ & Π.Δ.

1. α) Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων (άρθρο 7.Γ.3.) του ν.2969/2001 σχετικά με τη συστέγαση-συλλειτουργία αποσταγματοποιείου με οινοποιείο, με σχετική διάταξη στο ν.4336/2015 (άρθρο 2, υποπαράγραφος Δ6, ΦΕΚ Α' 94).
- β) Τροποποίηση και κατάργηση διατάξεων της ισχύουσας αμπελοοινικής νομοθεσίας (ΑΥΟ 9872/1242/1966 & 54/2012/20-4-2012, ΚΥΑ 26650/1957, 1849/1961, 1554/1966, 27030/4292/1971, 16526/3951/1975 11787/2011, 11788/2011 & 11789/2011) με σχετική διάταξη στο ν.4336/2015 (άρθρο 2, υποπαράγραφος Δ11).
2. α) Τροποποίηση διατάξεων του ν.2963/1922 [που είχαν τροποποιηθεί με το ν.1839/1989], ως και του π.δ. 965/1980 σχετικά με θέματα που αφορούν στον τομέα του ζύθου, με σχετική διάταξη

στο ν.4337/2015 (άρθρο 9, ΦΕΚ Α' 129).

- β) Τροποποίηση και κατάργηση διατάξεων της ισχύουσας αμπελοοινικής νομοθεσίας και συγκεκριμένα διατάξεων των ν.δ. 243/1969, ν.396/1976 & ν.427/1976, με σχετική διάταξη στο ν.4337/2015 (άρθρα 19, 20 και 21).
3. Τροποποίηση διατάξεων ν.2960/2001 που αφορούν στην επιβολή ΕΦΚ στο κρασί και τα ποτά που παρασκευάζονται με ζύμωση (εκτός του κρασιού και της μπύρας), με σχετική διάταξη στο ν.4346/2015 (άρθρο 13, ΦΕΚ Α' 152).
4. Υποβολή πρότασης, με σχετικές απόψεις και τεκμηρίωση, επί σχεδίου ΠΔ αναφορικά με τα οινολογικά εργαστήρια σε αντικατάσταση του υφισταμένου σήμερα υπ' αριθ. 674/69, συνταχθέντος από τις Υπηρεσίες του ΥπΑΑΤ και αποσταλέντος από το γραφείο του κ. Υπουργού Οικονομικών, το οποίο μετά την ενσωμάτωση της εν λόγω πρότασης έτυχε της υπογραφής των αρμοδίων και προωθήθηκε εκδοθέν τελικά ως π.δ. 51/2016 (ΦΕΚ Α' 82).
5. Κατάρτιση σχεδίου διατάξεων για τον εξορθολογισμό του καθεστώτος των (διημέρων) μικρών αποσταγματοποιών υποβληθέντος στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Επιτροπής της ΕΕ, στα πλαίσια της επιστολής αντίκρουσης της αποσταλείσας (δεύτερης) συμπληρωματικής προειδοποιητικής επιστολής (από την Επιτροπή της ΕΕ) για το θέμα της φορολογικής αντιμετώπισης του παραγόμενου από τους εν λόγω επιτηδευματίες προϊόντος ως και του «τσίπουρου/τσικουδιάς που παράγεται από τους συστηματικούς αποσταγματοποιούς.

4.1.2. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Όσον αφορά τις υπουργικές αποφάσεις των αντικειμένων αρμοδιότητας του Α' Τμήματος της Διεύθυνσης Αλκοόλης και Τροφίμων, κατά το 2015, προωθήθηκαν συνολικά δέκα έξι (16) Αποφάσεις Υπουργού Οικονομικών (ΑΥΟ) και μία (1) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), ως εξής:

- α) ΑΥΟ υπ' αριθ. 30/003/000/83/9-1-2015 (ΦΕΚ Β' 106) «Καθορισμός ποσοστών πρώτων υλών για παραγωγή τύπου ζύθου με χρήση βύνης κριθαριού σε συνδυασμό με άλλες βύνες δημητριακών ή/και δημητριακά και σιρόπι μαλτόζης».
- β) ΑΥΟ υπ' αριθ. 30/003/000/84/9-1-2015 (ΦΕΚ Β' 106) «Καθορισμός ποσοστών πρώτων υλών για την παραγωγή τύπων ζύθου με χρήση βύνης κριθαριού σε συνδυασμό με άλλες βύνες δημητριακών, δημητριακά ή/και εκχυλίσματα αυτών, μέλι ή/και ζάχαρη».
- γ) ΑΥΟ υπ' αριθ. 30/003/000/77/08-01-2015 (ΦΕΚ Β' 190), 30/003/000/311/26-1-2015 (ΦΕΚ Β' 258), 30/003/000/3332/16-9-2015 (ΦΕΚ Β' 2105), 30/003/000/3811/26-10-2015 (ΦΕΚ Β' 2420), 30/003/000/459/08-12-2015 (ΦΕΚ Β' 3411) και 30/003/000/4289/09-12-2015 (ΦΕΚ Β' 2922), σχετικά με την έγκριση της απόσταξης σύκων, αποσύκων και κορόμηλων στα πλαίσια του καθεστώτος των (διημέρων) μικρών αποσταγματοποιών, από παραγωγούς των εν λόγω πρώτων υλών σε διάφορες περιοχές της χώρας.
- δ) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/3621/16-10-2015 (ΦΕΚ Β' 2231) Τροποποίηση της ΑΥΟ υπ' αριθμ. Φ.318/216/2002 «Όροι και προϋποθέσεις για την χορήγηση ειδικής άδειας παραγωγής μπύρας από εστιατόρια, μπαρ κ.λπ. για επιτόπια κατανάλωση. Καθορισμός όρων λειτουργίας και εποπτείας των εν λόγω επιχειρήσεων» .
- ε) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/3622/16-10-2015 (ΦΕΚ Β' 2231) Τροποποίηση της αριθ. 3000102/34/0098/9-1-1991 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός όρων και

διατυπώσεων για παράδοση βύνης σε περίπτωση εξαγωγής ζύθου στην αλλοδαπή από βύνη φορολογημένη».

- στ) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/3623/16-10-2015 (ΦΕΚ Β' 2231) Τροποποίηση των αποφάσεων υπ' αριθμ. 3002475/383/0029/2-2-2010 «Λειτουργία αποσταγματοποιείων» και 30/077/2131/31-8-2011 «Παραγωγή και διάθεση αλκοολούχων ποτών».
- ζ) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/528/24-12-2014 (ΦΕΚ Β' 3684) «Καθορισμός ποσοστών πρώτων υλών για παραγωγή τύπου ζύθου με χρήση βύνης κριθαριού σε συνδυασμό με κριθάρι, υδατικό εκχύλισμα σταφίδας και μέλι».
- η) ΑΥΟ υπ' αριθμ. 30/003/000/459/8-12-2014 (ΦΕΚ Β' 3411/2014) Όροι χρήσης της γεωγραφικής ένδειξης «Κίτρο Νάξου», ως συμπληρωματικής της επωνυμίας πώλησης λικέρ (ηδύποτο).
- θ) ΑΥΟ υπ' αριθμ. ΔΕΦΚΦ Β 5026381 ΕΞ 2015 (ΦΕΚ Β' 2785) «Καθορισμός όρων και διατυπώσεων για την επιβολή ειδικού φόρου κατανάλωσης, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των προϊόντων των άρθρων 90 και 92 του Ν. 2960/2001 – Τροποποίηση της υπ' αριθ. Φ.883/530/1999 (ΦΕΚ 1872/Β') Α.Υ.Ο. «Όροι και προϋποθέσεις χορήγησης άδειας εγκεκριμένου αποθηκευτή».
- ι) ΚΥΑ υπ' Αριθμ. 5066/117288/2015 (ΦΕΚ Β' 2322) «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 5833/155045/12.12.2013 υπουργικής απόφασης «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 607/2009 της Επιτροπής για τον καθορισμό ορισμένων λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 1234/2007 όσον αφορά τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, την επισήμανση και παρουσίαση ορισμένων προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα».
- ια) Υποβολή σχεδίων ΑΥΟ για την παραγωγή ειδικών τύπων μπίρας με βύνη κριθαριού, λυκίσκο, μαστίχα ή/και αιθ. έλαιο μαστίχας, καθώς και με βύνη κριθαριού, λυκίσκο, μέλι και κορίανδρο.
- ιβ) Υποβολή σχεδίου ΑΥΟ σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις παρασκευής και εμφιάλωσης πλήρως μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης με την κοινή μέθοδο και με την εθνική μέθοδο (φωτιστικό οινόπνευμα).

4.1.3. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Στα πλαίσια της εφαρμογής της (ειδικής) νομοθεσίας στον εν λόγω τομέα (κοινοτικής και εθνικής), εκδόθηκαν **10** εγκύκλιοι για τις λεπτομέρειες εφαρμογής της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς της αλκοόλης και των ποτών με αλκοόλη, με τις οποίες παρέχονται σχετικές οδηγίες, αναφορικά με τον έλεγχο κλπ.

Ιδιαίτερως αξίζει να αναφερθούν οι εγκύκλιοι με τα κατωτέρω θέματα:

- α) Η υπ' αριθ. 30/003/000/1169/30-3-2015 «Σχέδιο Επισήμου Ελέγχου (ΣΕΕ) έτους 2015», ως και η υπ' αριθ. ΔΕΦΚΦ 52106 ΕΞ 2015 σχετικά με τον έλεγχο της παραγωγής και της διάθεσης του προϊόντος μικρών αποσταγματοποιών
- β) Η υπ' αριθ. 30/00/000/299/2015 για την κοινοποίηση των διατάξεων του ν.4303/2014, η υπ' αριθ. 30/003/000/2995/2015 για την κοινοποίηση των διατάξεων του ν.4336/2015 και η 30/003/000/3744/2015 για την κοινοποίηση των διατάξεων του ν.4337/2015.

- γ) Η υπ' αριθ. 30/00/000/674/2015 σχετικά με τον κανονισμό ΕΕ 251/2014 για τα αρωματισμένα αμπελοοινικά προϊόντα.
- δ) Η υπ' αριθ. 30/00/000/4179/2015 σχετικά με την δημοσίευση ΚΥΑ για την κατάργηση αποφάσεων που αφορούν τον αμπελοοινικό τομέα.
- ε) Οι υπ' αριθ. 30/00/000/414/2015 και 30/00/000/3747/2015 με κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με τον τομέα του ζύθου.

4.2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ – ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

4.2.1. ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Κατά το 2015 σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε, για έκτη συνεχόμενη χρονιά, ένα πλήρες και ολοκληρωμένο σχέδιο επίσημου ελέγχου στους τομείς αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου. Στην υλοποίησή του συμμετείχαν οι Χ.Υ. σε έναν ή περισσότερους τομείς (επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες, εργαστηριακός έλεγχος).

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν όλες οι Χ.Υ. που εμπλέκονται στον έλεγχο του τομέα της αλκοόλης. Οι εν λόγω Χ.Υ. ανταποκρίθηκαν θετικά και συμμετείχαν ουσιαστικά τόσο στην υλοποίηση του προγράμματος όσο και στη συγκέντρωση και αποστολή των αποτελεσμάτων.

4.2.2. ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το σχέδιο επίσημου ελέγχου περιλαμβάνει τέσσερις τομείς:

(α) Αιθυλική αλκοόλη και αποστάγματα: Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ελέγχονται, συστηματικά και με σαφώς καθοριζόμενες από αυτήν διαδικασίες, οι μονάδες παραγωγής κάθε είδους αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης, αποσταγμάτων και προϊόντων απόσταξης κλπ. (οινοπνευματοποιεία Α' και Β' κατηγορίας, αποσταγματοποιεία), ως και φορολογικές αποθήκες εμπορίας που διακινούν χύμα αιθυλική αλκοόλη, αποστάγματα κλπ. με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας, ταυτότητας και ασφάλειας των προϊόντων και γενικότερα της τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας, ως και του φορολογικού αντικειμένου.

Ιδιαίτερη κατηγορία επιτηδευματιών αποτελούν οι (διήμεροι) μικροί αποσταγματοποιοί, το προϊόν των οποίων διατίθεται στην κατανάλωση, χωρίς τοπικούς περιορισμούς, χύμα, σε γυάλινα δοχεία χωρίς οποιαδήποτε μορφή τυποποίησης. Πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι του εν λόγω προϊόντος, κατ' ανάγκην δειγματοληπτικοί, λόγω του μεγάλου αριθμού των επιτηδευματιών, της γεωγραφικής τους διασποράς, αλλά και της εν γένει ιδιαιτερότητας του καθεστώτος λειτουργίας.

(β) Αλκοολούχα ποτά: Ο έλεγχος της ποιότητας και της ασφάλειας των αλκοολούχων ποτών είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον φορολογικό και τον εν γένει οικονομικό έλεγχο και απαιτεί αμεσότητα, ταχύτητα και πανελλαδικό συντονισμό. Περιλαμβάνει: (α) Προληπτικό έλεγχο (β) Έλεγχο στην παραγωγή (γ) Έλεγχο στις φορολογικές αποθήκες εμπορίας (δ) Τελωνειακό έλεγχο και (ε) Έλεγχο στην αγορά. Στον έλεγχο των αλκοολούχων ποτών συμμετέχουν όλες οι Χ.Υ. οι οποίες είναι (αποκλειστικά)

αρμόδιες Αρχές για την εφαρμογή και τη διασφάλιση της τήρησης του Καν. (ΕΚ) 110/2008, που αποτελεί την ισχύουσα σχετική ειδική νομοθεσία στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οριζόντιου χαρακτήρα του Καν. (ΕΚ) 882/2004, ενώ αποτελούν ταυτόχρονα και αγορανομικές Αρχές. Οι Χ.Υ. έχουν την ευθύνη του συντονισμού της δειγματοληψίας των αλκοολούχων ποτών και διενεργούν τις δειγματοληψίες, είτε μόνες τους, είτε σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες αρχές.

(γ) Οίνοι: Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στον αμπελοοινικό τομέα από το Γ.Χ.Κ. περιλαμβάνουν εργαστηριακούς ελέγχους των δειγμάτων οίνων που διακινούνται στην αγορά (σχέδιο επίσημου ελέγχου), καθώς και από τις τελωνειακές διαδικασίες. Οι εξεταζόμενες παράμετροι και οι μέθοδοι ανάλυσης είναι εκείνες που συνιστώνται από τον Διεθνή Οργανισμό Αμπέλου και Οίνου (ΟΙΝ) και καλύπτουν τις παραμέτρους που σχετίζονται με τον ποιοτικό έλεγχο και την ασφάλεια των προϊόντων.

(δ) Ζύθος: Στον τομέα του ζύθου και των προϊόντων αυτού, ο έλεγχος περιλαμβάνει: (α) τις μονάδες παραγωγής (ζυθοποιεία-βυνοποιεία) [έλεγχοι και επιθεωρήσεις στους χώρους παραγωγής και εμφιάλωσης ζύθου, δειγματοληψία και χημική ανάλυση των πρώτων υλών και των ετοιμών προς διάθεση προϊόντων, πλήρης ποιοτικός έλεγχος (αλκοολικός τίτλος, αρχική πυκνότητα ζυθογλεύκου, βαθμός ζύμωσης, θειώδη, πρόσθετα κλπ.), καθώς και προσδιορισμός των βαθμών PLATO - στοιχείο απαραίτητο στις Τελωνειακές Αρχές για την ορθή επιβολή του ΕΦΚ] (β) τελωνειακούς ελέγχους που διενεργούνται στις μονάδες παραγωγής, στις φορολογικές αποθήκες και αποθήκες εμπορίας, κατά την παραλαβή από άλλα κράτη - μέλη και κατά τις εισαγωγές/εξαγωγές και (γ) ελέγχους που πραγματοποιούνται κατά την κυκλοφορία των προϊόντων στην εσωτερική αγορά.

Οι εξεταζόμενες παράμετροι σε κάθε ένα από τους παραπάνω τομείς φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα 4.2.2.1.

Πίνακας 4.2.2.1. Εξεταζόμενες παράμετροι ανά είδος δειγμάτων

Εξεταζόμενες παράμετροι	Αιθυλική αλκοόλη και αποστάγματα	Προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών	Αλκοολούχα ποτά	Οίνοι	Ζύθος
Παράμετροι που σχετίζονται με την ποιότητα/γνησιότητα					
Σάκχαρα			✓	✓	✓
Αλκοολικός Τίτλος	✓	✓	✓	✓	✓
Ολική οξύτητα				✓	
Πτητική οξύτητα				✓	
Στερεό υπόλειμμα				✓	
pH				✓	
Προσδιορισμός σακχαρόζης				✓	
Αρχική πυκνότητα ζυθογλεύκους					✓
Βαθμός ζύμωσης					✓
Υπολειμματικά στοιχεία / Πτητ. ουσίες -Μεθανόλη	✓	✓	✓		
Μεθανόλη				✓	
Προσδιορισμός συνθετικής / γεωργικής αλκοόλης	✓		✓		
Ανηθόλη			✓		
Προσδιορισμός φυτικής προέλευσης (πρώτων υλών)			✓		
Παράμετροι που σχετίζονται με την ασφάλεια					
Προσδιορισμός χρωστικών			✓		
Φθαλικοί εστέρες	✓	✓	✓	✓	
Θειώδη				✓	✓
Σορβικά				✓	✓
Βαρέα Μέταλλα	✓	✓		✓	
Χαλκός	✓	✓			
Ωχρατοξίνη				✓	✓
Συντηρητικά & λοιπά πρόσθετα				✓	✓
Υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ενώσεων				✓	

4.2.3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

Ο έλεγχος στις μονάδες παραγωγής, καθώς και η τελωνειακή διαδικασία, ως εκ της φύσεώς τους δεν περιελάμβαναν ποσοτικούς στόχους, ωστόσο, σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτει η Δ/νση Αλκοόλης & Τροφίμων, διενεργήθηκαν κανονικά, χωρίς να παρουσιαστούν ιδιαίτερα προβλήματα. Όπως προκύπτει από τον Πίνακα 2 που ακολουθεί, από τις μονάδες παραγωγής και τις φορολογικές αποθήκες εμπορίας λήφθηκαν και εξετάστηκαν 2.190 δείγματα αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ., καθώς επίσης 297 δείγματα πρώτων υλών (αποσταγματοποιίας).

Πίνακας 4.2.3.1. Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων

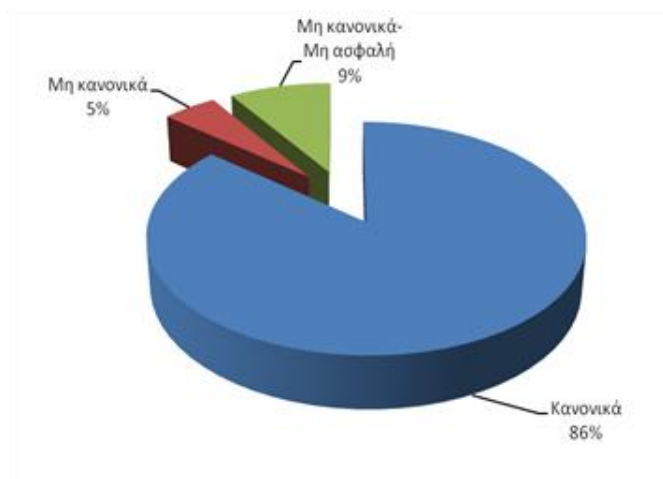
	Προγρ/σμός	Υλοποίηση	% Ποσοστό Υλοποίησης
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών	130	141	108%
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών εκτός σχεδίου επισήμου ελέγχου	-	100	
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων αλκοολούχων ποτών	1.035	1.320	128%
Εργαστηριακοί έλεγχοι δειγμάτων αλκοολούχων ποτών, πλην των αγορανομικών*	-	1.998	
Εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων οίνων	365	333	91%
Εργαστηριακός έλεγχος δειγμάτων οίνων, πλην των αγορανομικών*	-	595	
Εργαστηριακός έλεγχος γλευκών	-	5	
Εργαστηριακός έλεγχος ποτών από ζύμωση	-	24	
Εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων ζύθου	120	146	121%
Εργαστηριακοί έλεγχοι δειγμάτων ζύθου και ποτών από ζύθο, πλην των αγορανομικών*	-	1.436	
Αλκοόλη και αποστάγματα*	-	2.190	
Πρώτες ύλες αποσταγματοποιίας (στέμφυλα, οινολάσπες κλπ)	-	297	
Πρώτες ύλες ζυθοποιίας	-	243	
Πρώτες ύλες οξοποιίας (ξηρά σταφίδα κλπ)	-	96	
Ξύδι	-	23	
Έλεγχοι υλικών κατασκευής αμβύκων	-	21	
ΣΥΝΟΛΟ		8.968	

* Δείγματα που ελήφθησαν από μονάδες παραγωγής, κατά την τελωνειακή διαδικασία, από ιδιωτικές αναλύσεις ή διεργαστηριακές δοκιμές.

Όπου υπήρξαν ποσοτικοί στόχοι, αυτοί υπερκαλύφθηκαν όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση των οίνων, όπου υπήρξε μία μικρή απόκλιση από τον αρχικό προγραμματισμό.

α) Προϊόντα απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών

Από το σύνολο (241) των εξετασθέντων δειγμάτων προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών, τα 166 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 143 (ποσοστό **86%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 8 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά (4,8%)** και 15 **μη κανονικά-μη ασφαλή (9,0 %)**.

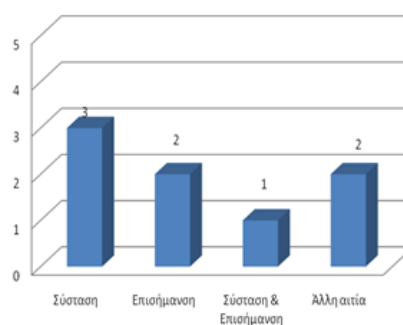

Διάγραμμα 4.2.3.1: Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων προϊόντος μικρών αποσταγματοποιών, ως προς την κανονικότητα

Οι σημαντικότεροι λόγοι μη κανονικότητας εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση (37,5% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- στην παρουσίαση [ύπαρξη επισήμανσης] (25% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- στη σύσταση και την παρουσίαση (12,5% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- σε άλλη αιτία [τυποποίηση- συσκευασία] (25% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων).

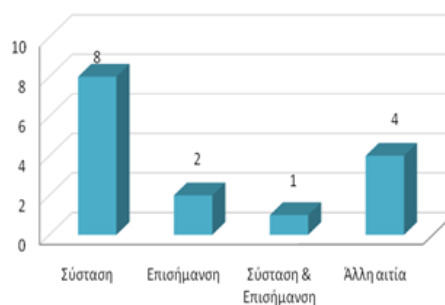
Διάγραμμα 4.2.3.2: Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας-μη ασφαλείας** των εξετασθέντων προϊόντων εντοπίζονται κυρίως:

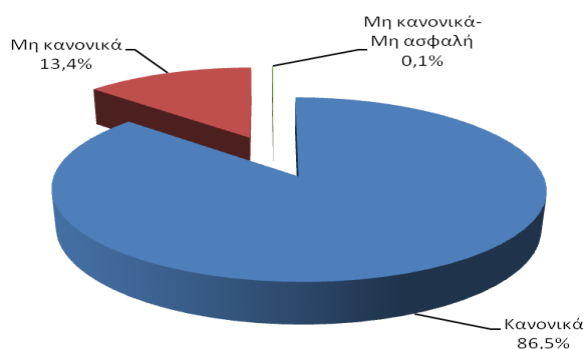
- στη σύσταση (**53,3%** επί του συνόλου των μη κανονικών- μη ασφαλών δειγμάτων)
- στην παρουσίαση (**13,3%** επί του συνόλου των μη κανονικών- μη ασφαλών δειγμάτων)
- στη σύσταση και την παρουσίαση (**6,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών- μη ασφαλών δειγμάτων)
- σε άλλη αιτία [τυποποίηση- συσκευασία] (**26,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών- μη ασφαλών δειγμάτων).

Διάγραμμα 4.2.3.3: Κατανομή μη κανονικών-μη ασφαλών δειγμάτων προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών

β) Αλκοολούχα ποτά

Εκτός από τα αγορανομικά δείγματα που αναφέρθηκαν στον πίνακα 4.2.3.1, εξετάστηκαν εργαστηριακά και 1998 δείγματα που ελήφθησαν από τους χώρους παραγωγής ή κατά την τελωνειακή διαδικασία. Έτσι ο συνολικός αριθμός των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών ήταν 3318. Από το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών, τα 1983 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 1716 (ποσοστό **86,5%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 265 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά (13,4%)** και 2 **μη κανονικά-μη ασφαλή (0,1%)**.

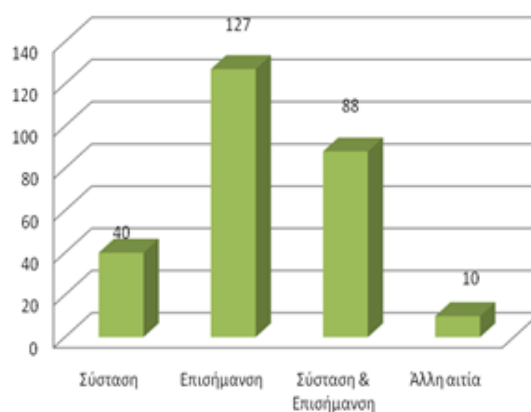

Διάγραμμα 4.2.3.4: Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση (**15,1%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- στην επισήμανση (**47,9%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- στη σύσταση και την επισήμανση (**33,2%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- σε άλλη αιτία [οργανοληπτικές αλλοιώσεις, μακροσκοπικές μεταβολές, ξένα σώματα κλπ.](**3,8%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων).

Διάγραμμα 4.2.3.5: Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων αλκοολούχων ποτών

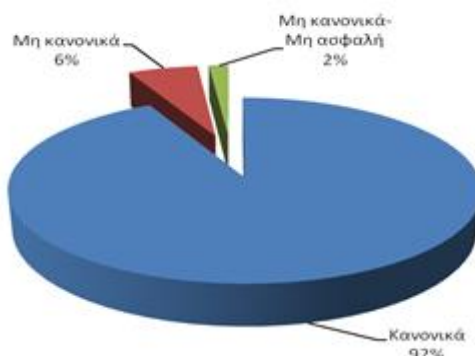

γ) Οίνοι, γλεύκη και ποτά από ζύμωση φρούτων

Τα δείγματα οίνων που εξετάστηκαν ήταν συνολικά 928, τα οποία κατανέμονται σε 333 αγορανομικά δείγματα και 595 δείγματα προερχόμενα, κυρίως, από τις τελωνειακές διαδικασίες (οίνοι διακινούμενοι προς την ΕΕ και εξαγόμενοι οίνοι, αναμίξεις οίνων και γλευκών με οινόπνευμα),

δείγματα από ιδιωτικές αναλύσεις, ως και από διεργαστηριακές δοκιμές. Η πλειοψηφία των εξετασθέντων δειγμάτων ήταν οίνοι φυσικής ζύμωσης και οίνοι – λικέρ, εγχώριας παραγωγής.

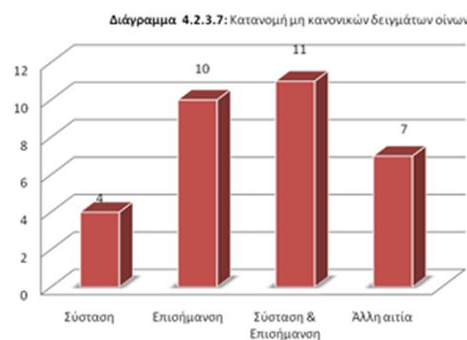
Από το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων οίνων, τα 553 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 512 (ποσοστό **92,5%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 32 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά** (5,8%) και 9 **μη κανονικά-μη ασφαλή** (1,6%).

Διάγραμμα 4.2.3.6: Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων οίνων

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων οίνων εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση [**12,5%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στην επισήμανση [**31,2%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στη σύσταση και την επισήμανση [**34,3%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- σε άλλη αιτία (οργανοληπτικές αλλοιώσεις, μακροσκοπικές μεταβολές, ξένα σώματα κλπ.) [**21,9%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων].

Επιπλέον εξετάστηκαν από τις Χ.Υ. και 5 δείγματα γλευκών (κυρίως συμπυκνωμένων ή/και ανακαθαρισμένων), καθώς και 24 δείγματα ποτών από ζύμωση φρούτων (μηλίτης κλπ). Από το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων ποτών από ζύμωση φρούτων, τα 18 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 15 (ποσοστό **83,3%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 2 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά** (**11,1%**) και 1 **μη κανονικό-μη ασφαλή** (**5,5%**).

δ) Ζύθος

Κατά το έτος 2015, εξετάστηκαν 1582 δείγματα ζύθου και προϊόντων ζύθου εκ των οποίων τα 146 (ποσοστό 9,2%) αφορούσαν δείγματα που ελήφθησαν από την αγορά και περιλάμβαναν ζύθους εγχώριας παραγωγής και άλλων χωρών της ΕΕ, καθώς και δείγματα εισαγόμενων από τρίτες χώρες.

Τα υπόλοιπα 1436 δείγματα προήλθαν από τις 30 ζυθοποιητικές μονάδες που λειτουργούν στη χώρα και ελέγχονται συστηματικά από τις αρμόδιες Χ.Υ. ή κατά τις διαδικασίες αποστολών στην ΕΕ ή τις εξαγωγές.

Από το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων ζύθου (1537), τα 1511 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία μόνο 1 βρέθηκε **μη κανονικό (0,07%)**.

Από το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων προϊόντων ζύθου (45), τα 27 βρέθηκαν **κανονικά (60%)** και 18 δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως **μη κανονικά (40%)**.

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων ζύθου εντοπίζονται κυρίως:

- στη σύσταση [**11,1%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στην επισήμανση [**16,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- στη σύσταση και την επισήμανση [**5,5%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- σε άλλη αιτία (οργανοληπτικές αλλοιώσεις, μακροσκοπικές μεταβολές, ξένα σώματα κλπ.) [**66,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων].

Επιπλέον, εξετάστηκαν και 243 δείγματα βύνης κριθαριού, άλλων αμυλούχων υλών, καθώς και λοιπών πρώτων υλών ζυθοποιίας, ληφθέντα από τις οικείες μονάδες παραγωγής, από τις εποπτεύουσες Χ.Υ..

4.2.4. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΙΘΥΛΙΚΗΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ - ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ. ΣΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ Ε.Φ.Κ. ΣΤΗΝ ΑΛΚΟΟΛΗ

Το Γ.Χ.Κ. συμβάλλει στην είσπραξη δημοσίων εσόδων από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στην αλκοόλη, πραγματοποιώντας συστηματικό έλεγχο και εποπτεία στις μονάδες παραγωγής και μεταποίησης αλλά και τις φορολογικές αποθήκες εμπορίας χύμα αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων, προϊόντων απόσταξης κλπ. ως και ζύθου και προϊόντων ζύθου.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο κατά τα ανωτέρω έλεγχος αποσκοπεί αφενός στη διασφάλιση της ορθής επιβολής του ΕΦΚ και στη σύλληψη της φορολογητέας ύλης, αφετέρου δε στη διασφάλιση της ποιότητας και ταυτότητας των προϊόντων, ως και στον έλεγχο της ισχύουσας ενωσιακής (αλλά και εθνικής) νομοθεσίας ποιότητας.

Περιλαμβάνει:

- α) τον συστηματικό έλεγχο της εισαγωγής και κατεργασίας, στις εν λόγω μονάδες παραγωγής, των πρώτων υλών, καθώς και των παραγόμενων προϊόντων από σφραγισμένα κυκλώματα (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες και χημικές εξετάσεις) και διαδικασίες χρεοπίστωσης με ισοζύγια μάζας με χρήση των παραδεκτών, κατά περίπτωση, αποδόσεων και φυρών,

β) τον συστηματικό έλεγχο της διακίνησης των προϊόντων (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες, χημικές εξετάσεις, συνοδευτικά/παραστατικά έγγραφα κλπ.) και διαδικασίες χρεοπίστωσης, με ισοζύγια μάζας μεταξύ των διακινούμενων σε σχέση με τα παραγόμενα προϊόντα με χρήση των παραδεκτών φυρών.

Στα πλαίσια αυτά ενδεικτικά αναφέρονται:

- ογκομετρήσεις δεξαμενών αιθυλικής αλκοόλης,
- έλεγχοι πρώτων υλών (εισαγωγή, κατεργασία) ως και της παραγωγής προϊόντων των οινοπνευματοποιείων, των αποσταγματοποιείων, των ποτοποιείων και των ζυθοποιείων και σχετικά ισοζύγια μάζας,
- προσδιορισμός φυρών,
- σφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων,
- μετουσιώσεις αιθυλικής αλκοόλης (πλήρης και μερική μετουσίωση) –μετουσιώσεις ισοπρ. αλκοόλης.
- διαδικασίες κατά τις αναμίξεις οίνων ή γλευκών με οινόπνευμα, σε οινοποιεία,
- μετουσίωση και αραίωση αιθυλικής αλκοόλης προοριζόμενης για οξοποίηση
- υπολογισμός του PLATO στο ζύθο για την επιβολή του ΕΦΚ.

Στους πίνακες 4.2.4.1 και 4.2.4.2 που ακολουθούν, παρατίθενται οι ελεγχόμενες επιχειρήσεις των τομέων αρμοδιότητας του Α' Τμήματος της Διεύθυνσης Αλκοόλης και Τροφίμων, καθώς και τα στοιχεία που αφορούν συνολικά τους ελέγχους που πραγματοποίησε το Γ.Χ.Κ. σε αυτές, κατά το έτος 2015.

Πίνακας 4.2.4.1. Ελεγχόμενες, από το Γ.Χ.Κ., επιχειρήσεις στον τομέα αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου, ζύθου και όξους.

Ελεγχόμενες μονάδες από Χ. Υ.	Αριθμός μονάδων
Α. Μονάδες παραγωγής αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου	
1. Οινοπνευματοποιεία Α', Β' κατηγορίας	2
2. Αποσταγματοποιεία	87
3. Ποτοποιεία	254
4. Ζυθοποιεία	30
5. α. Οινοποιεία	621
β. Εμφιαλωτήρια οίνων	840
Β. Φορολογικές αποθήκες εμπορίας χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ	7
Γ. Βιομηχανίες που χρησιμοποιούν μετουσιωμένη αιθ. αλκοόλη	128
Δ. Λοιπές βιομηχανικές μονάδες:	
1. Οξοποιεία	31
2. Εργοστάσια παραγωγής συμπυκνωμένου γλεύκους και σταφιδίνης	5
3. Εργαστήρια εμφιάλωσης φωτιστικού οινοπνεύματος	30

Πίνακας 4.2.4.2. Διεξαγόμενες εργασίες κατά τον έλεγχο επιχειρήσεων στον τομέα αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου, ζύθου και όξους.

Διεξαγόμενες Εργασίες		Αριθμός	ΜΟ Ανθρωπο- ημερών	Απασχολούμενο Προσωπικό
I. Έλεγχος και εποπτεία μονάδων παραγωγής (Οινοπνευματοποιεία Α' και Β' κατ., αποσταγματοποιεία) αιθ. αλκοόλης και φορολογικών αποθηκών εμπορίας				
1	Έλεγχος χώρων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού κλπ με σκοπό την αδειοδότηση	39	12	5
2	Έλεγχοι πρώτων υλών (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κλπ) κατά την εισαγωγή στο εργοστάσιο	280	98	16
3	Σφραγίσεις , αποσφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων	737	139	26
4	Παραδόσεις αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ από τα (σφραγισμένα) δοχεία συλλογής	556	223	8
5	Εισαγωγές από τρίτες χώρες/παραλαβές από άλλα Κ-Μ χύμα αιθ. αλκοόλης , αποσταγμάτων κλπ στο εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη, σχετικοί έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κλπ)	104	10	8
6	Έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κλπ) κατά την διακίνηση χύμα αιθ αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ	76	6	3
7	Μετουσιώσεις αιθ. αλκοόλης:			
	i) Πλήρης μετουσίωση	265	54	7
	ii) Μερική μετουσίωση	702	170	12
8	Διαδικασίες αποταμίευσης αποσταγμάτων προς παλαίωση	29	15	5
9	Βιομηχανικά πειράματα για τον καθορισμό αποδόσεων, φυρών κλπ	-	-	-
10	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών παραγωγής αιθ. Αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ	247	54	20
11	Χημικές εξετάσεις προϊόντων:			
	i) Παραγομένων	531	126	20
	ii) Εισαγομένων από τρίτες χώρες /παραλαμβανομένων από Κ-Μ στο εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη	294	3	2
	iii) Διακινουμένων από το εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη	-	-	-
12	Προσδιορισμός και βεβαίωση πραγματοποιούμενων φυρών	185	83	17
13	Μηνιαίες και έκτακτες καταμετρήσεις	285	106	17
14	Έλεγχος υποβαλλόμενων μηνιαίων δηλώσεων	508	90	22
15	Άλλες εργασίες	2151	860	17
II. Μονάδες παραγωγής αλκοολούχων ποτών (ποτοποιεία)				
1	Σφραγίσεις , αποσφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων	4518	973	16
2	Εισαγωγές από τρίτες χώρες/παραλαβές από άλλα κ.-μ., χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κλπ , σχετικοί έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κλπ)	141	105	16
3	Τακτικές και έκτακτες επιθεωρήσεις	30	40	7
4	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών, ενδιαμέσων και τελικών προϊόντων	2157	480	33
5	Προσδιορισμός και βεβαίωση πραγματοποιούμενων φυρών	230	150	7
6	Βεβαιώσεις συμμόρφωσης	307	307	7
7	Διαδικασίες δέσμευσης και αποδέσμευσης μη ασφαλών προϊόντων	2	6	1
8	Άλλες εργασίες/Έλεγχοι	1535	325	17

Διεξαγόμενες Εργασίες		Αριθμός	ΜΟ Ανθρωπο- ημερών	Απασχολούμενο Προσωπικό
III. Έλεγχοι σε βιομηχανίες που χρησιμοποιούν (μετουσιωμένη) αιθυλική αλκοόλη:				
1	Καθορισμός Δυναμικότητας	55	87	10
2	Εγκρίσεις μετουσίωσης	77	58	17
3	Βιομηχανικά πειράματα	2	6	2
4	Προσδιορισμός φυρών, έλεγχος νόμιμης χρήσης	42	80	10
5	Άλλες εργασίες	16	19	10
IV. Εμφιαλωτήρια φωτιστικού οινοπνεύματος				
1	Επιθεώρηση κατά την αδειοδότηση και επανέλεγχοι	-	-	-
V. Έλεγχοι ζυθοποιείων				
1	Παραλαβή και δειγματοληψία πρώτων υλών	238	112	18
2	Καταμετρήσεις και δειγματοληψία τελικών προϊόντων	710	485	18
3	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών και τελικών προϊόντων	948	355	14
4	Έλεγχοι μηνιαίων δηλώσεων κίνησης	183	180	18
5	Προσδιορισμός φυρών	231	102	18
4	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	345	138	18
VI. Έλεγχοι οινοποιείων				
1	Έλεγχοι οινοποιείων κατά την ανάμιξη αφορολόγητης αιθυλικής αλκοόλης (αναμίξεις/αραιώσεις, χημικές εξετάσεις)	107	17	4
2	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	2	2	2
3	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	271	112	13
VII. Επιθεωρήσεις εμφιαλωτηρίων οίνων		10	20	2
VIII. Έλεγχοι οξοποιείων				
1	Παραλαβές/αραιώσεις αιθυλικής αλκοόλης και λοιπές σχετικές εργασίες	123	114	10
2	Παραλαβές ξηράς σταφίδας, μετουσιώσεις ξηροσταφιδίτη και λοιπές σχετικές εργασίες	198	120	10
3	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	39	25	2
4	Προσδιορισμός φυρών	2	2	1
5	Έλεγχοι μηνιαίων δηλώσεων κίνησης	66	66	5
5	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	272	169	8

4.3 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Εκτός από τις πάγιες εργασίες, κατά το έτος 2015 πραγματοποιήθηκαν και οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- ✓ Παροχή της αναγκαίας συνδρομής και τεχνικής υποστήριξης στις Υπηρεσίες της ΓΔΤ&ΕΦΚ για την ορθή εφαρμογή του ΕΦΚ και τη σύλληψη της φορολογητέας ύλης.
- ✓ Αποστολή θέσεων και απόψεων στη Δ/νση ΕΦΚ & ΦΠΑ σχετικά με θέματα μετουσίωσης της αιθυλικής αλκοόλης και κατάταξης των αλκοολούχων προϊόντων για σκοπούς επιβολής του ΕΦΚ.
- ✓ Συλλογή, επεξεργασία και αξιολόγηση των (στατιστικών) στοιχείων παραγωγής και διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης (γεωργικής προέλευσης, συνθετικής κλπ), προϊόντων απόσταξης,

αλκοολούχων ποτών ως και ζύθου, ως και των πρώτων υλών παραγωγής τους (για το προηγούμενο έτος 2014) και αποστολή στη ΓΔΤ&ΕΦΚ, στην ΕΛΣΤΑΤ κλπ.

- ✓ Αποστολή στην Επιτροπή της ΕΕ στατιστικών στοιχείων παραγωγής και διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης (έτους 2015, σε τριμηνιαία βάση), μέσω του συστήματος ISAMM, σε εφαρμογή των κανονισμών 670/2003 και 2336/2003.
- ✓ Αποστολή στατιστικών στοιχείων σχετικά με την αλκοόλη και τα αποστάγματα αμπελοοινικής προέλευσης, τους οίνους, ως και το ξύδι, στο Διεθνή Οργανισμό Οίνου και Αμπέλου (ΟΙΝ) - μέσω της αρμόδιας αρχής επαφής (ΥΠΑΑΤ).
- ✓ Αποστολή θέσεων και απόψεων προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΞ επί αποστελλομένων προδικαστικών ερωτημάτων προς το ΔΕΕ.
- ✓ Αποστολή απόψεων, θέσεων κλπ προς το αυτοτελές Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου μας επί ερωτήσεων, αναφορών κλπ βουλευτών.
- ✓ Συμμετοχή υπαλλήλων στην Επιτροπή Ελληνικού Σήματος, στη διϋπουργική επιτροπή του ΥπΟικ για την απελευθέρωση των επαγγελματιών, στην Κεντρική Επιτροπή Προστασίας Οινοπαραγωγής (ΚΕΠΟ) που λειτουργεί στο ΥΠΑΑΤ.
- ✓ Επεξεργασία, διαμόρφωση και αποστολή θέσεων, στην οικεία (βάσει του κανονισμού 110/2008) επιτροπή αλκοολούχων ποτών, καθώς και στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Επιτροπής της ΕΕ, για θέματα αλκοολούχων ποτών.
- ✓ Κατάρτιση και υποβολή στην Επιτροπή της ΕΕ των τεχνικών φακέλων για τα αλκοολούχα ποτά με γεωγραφική ένδειξη.
- ✓ Συμμετοχή υπαλλήλου στην ομάδα εργασίας της Επιτροπής, με θέμα τον έλεγχο της εφαρμογής της πλήρους μετουσίωσης καθώς και την ανάπτυξη κοινών μετουσιωτικών (ευρωμετουσιωτικών) για τη μερική μετουσίωση της αιθυλικής αλκοόλης, η οποία συστάθηκε και λειτουργεί στο πλαίσιο του προγράμματος Fiscalis.
- ✓ Εισηγήσεις προς το Α.Χ.Σ. α) σαράντα (40) εισηγήσεων (προς γνωμοδότηση) σχετικά με την κανονικότητα, ασφάλεια, ως και την τύχη διαφόρων αλκοολούχων προϊόντων [(κυρίως αιθυλικής αλκοόλης, προϊόντος απόσταξης μικρών (διημέρων) αποσταγματοποιών, οίνων, ποτών από ζύμωση κλπ.), ως και β) δύο (2) εισηγήσεων για την έκδοση αποφάσεων κανονιστικού χαρακτήρα (προαναφερθείσες περιπτώσεις καθορισμού ποσοστών πρώτων υλών για παραγωγή διαφόρων τύπων ζύθου).

4.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Το νομοθετικό έργο στον τομέα της αλκοόλης και των ποτών με αλκοόλη κινήθηκε σύμφωνα με το σχετικό προγραμματισμό της Δ/νσης. Ιδιαίτερως θετικά αποτιμάται η προώθηση διατάξεων που εντάχθηκαν σε εκδοθέντες κατά το 2015 νόμους, με τις οποίες επιλύονται χρονίζοντα προβλήματα της ελληνικής ποτοποιίας και αποσταγματοποιίας και διευκολύνεται η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, ως και ικανοποιητικού αριθμού υπουργικών αποφάσεων (16) και εγκυκλίων (10), καθώς και η σύνταξη άλλων ευρισκομένων εν σχεδίων στο στάδιο της διαβούλευσης. Επιπλέον, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η Δ/νη απέστειλε, έγκαιρα, θέσεις και απόψεις της για θέματα αρμοδιότητας της στην Ευρ. Επιτροπή καθώς και σε άλλες Υπηρεσίες και Φορείς (ΓΔΤ & ΕΦΚ, ΥΠΑΑΤ κ.α.).
2. Από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του επισήμου ελέγχου στον τομέα της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών, του οίνου και του ζύθου, προκύπτει ότι το εν λόγω πρόγραμμα εκτελέστηκε σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση των οίνων, που παρατηρήθηκε μικρή απόκλιση, ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις οι ποσοτικοί στόχοι για την εξέταση των προβλεπόμενων δειγμάτων, από τις Χημικές Υπηρεσίες,

υπερκαλύφθηκαν, μέχρι και κατά 120%, όπως προκύπτει από το σχετικό πίνακα 4.2.3.1. Η Δ/νση Αλκοόλης και Τροφίμων ήταν υπεύθυνη για την έγκαιρη σύνταξη, το συντονισμό, και την υποστήριξη των Χημικών Υπηρεσιών, στα θέματα αρμοδιότητάς της, καθώς επίσης και για τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων που απέσπειλαν οι Χ.Υ., οι οποίες συνεργάστηκαν ικανοποιητικά με την Κεντρική Υπηρεσία.

Ο αριθμός των εξετασθέντων δειγμάτων (8.968), κατά το έτος 2015, ήταν αυξημένος σε σχέση με τα αντίστοιχα δείγματα (7.824) που εξετάστηκαν κατά το έτος 2014. Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι ο αριθμός των δειγμάτων που βρέθηκαν να είναι μη κανονικά, συμπεριλαμβανομένων των μη ασφαλών δειγμάτων, είναι μικρός σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εξετασθέντων δειγμάτων. Σημειώνεται ότι, για τις περιπτώσεις των μη ασφαλών δειγμάτων, έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες από τη Δ/νση Αλκοόλης και Τροφίμων, κατά λόγον αρμοδιότητας, για την απόσυρση των εν λόγω παρτίδων από την αγορά, τη δέσμευση αυτών από τις Χ.Υ., καθώς και την διαβίβαση των σχετικών υποθέσεων στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο για γνωμοδότηση.

3. Η συμβολή του Γ.Χ.Κ. στην είσπραξη δημοσίων εσόδων, από τον ΕΦΚ, στους τομείς της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών και του ζύθου, μέσω της παρεχόμενης τεχνικής υποστήριξης προς την Τελωνειακή Υπηρεσία, γίνεται εμφανής από το εύρος και το πλήθος των πραγματοποιούμενων ελέγχων και των λοιπών εργασιών, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία, από τους εντεταλμένους υπαλλήλους των κατά τόπους αρμοδίων Χημικών Υπηρεσιών στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους συγκεκριμένους τομείς (πίνακας 4.2.4.2).

5. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

5.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Το νομοθετικό έργο στον τομέα των τροφίμων, συνοψίζεται στις κατωτέρω δράσεις ως εξής:

1. Σε τροποποιήσεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών που αφορούν:

- ❖ Στην τροποποίηση του άρθρου 67 «Μέλι», σε εναρμόνιση προς την οδηγία 2014/63/ΕΕ
- ❖ Στην τροποποίηση των εθνικών διατάξεων για τα ελεύθερα αλκοόλης ποτά (άρθρα 145, 146, 147 και 148) με στόχο τόσο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με την κατάργηση διατάξεων που δημιουργούν εμπόδια στον ανταγωνισμό (υιοθέτηση συστάσεων που συμπεριελήφθησαν στην εργαλειοθήκη II του ΟΟΣΑ), όσο και τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή στο ισχύον ενωσιακό δίκαιο.
- ❖ Στην τροποποίηση του άρθρου 149 για το νερό με στόχο την απλοποίηση της νομοθεσίας, με την απαλοιφή διατάξεων ανενεργών ή δυνάμενων να δημιουργήσουν σύγχυση (υιοθέτηση συστάσεων που συμπεριελήφθησαν στην εργαλειοθήκη II του ΟΟΣΑ), αλλά και την προσαρμογή στο ισχύον ενωσιακό δίκαιο.
- ❖ Στην αντικατάσταση του άρθρου 12γ με αναφορά στην εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 579/2014 *«για την παρέκκλιση από ορισμένες διατάξεις του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη θαλάσσια μεταφορά υγρών ελαίων και λιπών»*.
- ❖ Στην τροποποίηση του άρθρου 126 «Χυμοί φρούτων και ορισμένα ομοειδή προϊόντα» σε συμφωνία με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 1040/2014 της Επιτροπής.

2. Στην έκδοση απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων για την εξειδίκευση του εργαστηριακού έργου των Χημικών Υπηρεσιών και τον ανακαθορισμό της καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητας αυτών, για τους σκοπούς των επίσημων ελέγχων στα τρόφιμα.

Επιπλέον η Δ/ση Αλκοόλης & Τροφίμων, συμμετείχε ενεργά με την αποστολή και την υποστήριξη θέσεων:

α) στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την επεξεργασία της πρότασης κανονισμού *«για τα Νέα Τρόφιμα»* και της πρότασης οδηγίας *«για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις καζεΐνες και τα καζεϊνικά άλατα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση...»*

β) στη Μόνιμη Επιτροπή Τροφικής Αλυσίδας και Υγείας των Ζώων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τμήματα (α) Τοξικολογικής Ασφάλειας, (β) Γενετικώς Τροποποιημένων Τροφίμων και ζωοτροφών και (γ) Γενικής Νομοθεσίας Τροφίμων, στο πλαίσιο της έκδοσης νέων κανονισμών για τα πρόσθετα τροφίμων και τις αρωματικές ύλες τροφίμων, αποφάσεων για εγκρίσεις Νέων Τροφίμων και αποφάσεων για εγκρίσεις Γενετικά Τροποποιημένων Τροφίμων.

γ) μέσω του ΥΠΑΑΤ i) στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την επεξεργασία της πρότασης κανονισμού *«για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1829/2003 όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών στην επικράτειά τους»* και ii) στο πλαίσιο της κανονιστικής επιτροπής για την οδηγία 2001/18/ΕΚ για την εξέταση της συμπερίληψης των Νέων Τεχνικών Αναπαραγωγής φυτών και ζώων στη νομοθεσία για τους Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς

Τέλος, στο πλαίσιο του επισήμου ελέγχου της εγχώριας αγοράς έγιναν συνολικά 64 εισηγήσεις προς το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (ΑΧΣ) για την κανονικότητα και την ασφάλεια δειγμάτων τροφίμων.

5.2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2015 το Γ.Χ.Κ. συμμετείχε ενεργά στον επίσημο έλεγχο των τροφίμων, των υλικών σε επαφή με τρόφιμα και των προσθέτων τροφίμων, μέσω της εργαστηριακής ανάλυσης δειγμάτων.

Το ανωτέρω εργαστηριακό έργο του επισήμου ελέγχου διενεργήθηκε, ανάλογα με την εξεταζόμενη παράμετρο και το είδος του τροφίμου, σε διαπιστευμένα, σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 17025:2005, εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., τα οποία ανήκουν στις παρακάτω Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ.:

- Α' Χημική Υπηρεσία Αθηνών
- Β' Χημική Υπηρεσία Αθηνών
- Χ.Υ. Μετρολογίας
- Χ.Υ. Πειραιά & Αιγαίου – Υποδιεύθυνση Πειραιά – Τμήμα Α' Εργαστηριακών Ελέγχων Τροφίμων
- Χ.Υ. Μακεδονίας – Θράκης - Υποδιεύθυνση Θεσσαλονίκης - Τμήμα Α' - Εργαστηριακών Ελέγχων Τροφίμων, Νερών, Αλκοόλης & Ποτών με Αλκοόλη
- Χημική Υπηρεσία Βόλου
- Χ.Υ. Κρήτης
- Χ.Υ. Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας - Τμήμα Α' - Εργαστηριακών Ελέγχων
- Χ.Υ. Μακεδονίας – Θράκης – Τμήμα Χ.Υ. Καβάλας
- Χ.Υ. Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας και Ιονίου – Τμήμα Χ.Υ. Κέρκυρας

Συνολικά, κατά το έτος 2015 εξετάστηκαν συνολικά **3958** επιχειρησιακά δείγματα (τρόφιμα, υλικά σε επαφή με τρόφιμα και πρόσθετα τροφίμων). Εξ αυτών τα **3686** (ποσοστό 93,13 %) ήταν δείγματα τροφίμων, τα **32** (ποσοστό 0,81 %) δείγματα προσθέτων τροφίμων και **240** (ποσοστό 6,06 %) δείγματα υλικών σε επαφή με τρόφιμα.

Επί πλέον πραγματοποιήθηκαν **111** κατ' έφεση εξετάσεις Μη Κανονικών δειγμάτων (**106** δείγματα τροφίμων, και **5** δείγματα υλικών σε επαφή με τρόφιμα).

Στον πίνακα που ακολουθεί, καταγράφεται η αναλυτική κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων που εξετάστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2015, ανά είδος και ανά κατηγορία δείγματος.

Πίνακας 5.2.1: Αναλυτική κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων, ανά είδος και ανά κατηγορία δείγματος

Κατηγορία δειγμάτων	Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων			
	Τρόφιμα	Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	Πρόσθετα τροφίμων	Σύνολο δειγμάτων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς (Προγράμματα συνεργασίας κλπ)	2081	96	31	2208
Ελέγχου εισαγομένων προϊόντων (δεν συμπεριλαμβάνονται δασμοφορολογικοί έλεγχοι)	958	25	1	984
Ιδιωτικές Αναλύσεις	241	40	-	281
Ελέγχου συμβάσεων δημοσίου	126	36	-	162
Καταγγελίες	101	5	-	106
Λοιπά δείγματα	179	38	-	203
ΣΥΝΟΛΟ	3686	240	32	3958

Σημειώνεται ότι, στον αριθμό των δειγμάτων ελέγχου εγχώριας αγοράς (**2208** δείγματα) συμπεριλαμβάνονται τα δείγματα που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ Γ.Χ.Κ. & ΕΦΕΤ και αφορούν στο επίσημο έλεγχο τροφίμων για το 2015, καθώς και τα δείγματα προγραμμάτων συνεργασίας ή υποστήριξης που αφορούν σε δείγματα που εξετάστηκαν σε εφαρμογή αντίστοιχων συμφωνιών με λοιπούς φορείς.

Η κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων ανάλογα με την Αρχή που πραγματοποίησε τη δειγματοληψία και απέστειλε τα δείγματα παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 5.2.2: Κατανομή επιχειρησιακών δειγμάτων, ανά δειγματίζουσα και αποστέλλουσα Αρχή

	Κατηγορία Αποστέλλουσα Αρχής						
	ΕΦΕΤ	Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση	Υπηρεσίες Γ.Χ.Κ. και Τελωνειακές Αρχές	ΥΠΑΑΤ	Ιδιώτες & Επιχειρήσεις	Ένοπλες Δυνάμεις	Άλλοι Φορείς
Τρόφιμα	971	1423	65	197	251	113	676
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	89	28	44	-	39	31	9
Πρόσθετα τροφίμων	-	23	8	-	-	-	1
ΣΥΝΟΛΟ	1060	1474	117	197	290	144	676
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ = 3958 δείγματα							

Το σύνολο των δειγμάτων τα οποία απεστάλησαν από Υπηρεσίες του ΕΦΕΤ (καθώς και μέρος των δειγμάτων που απέστειλαν οι αρμόδιες Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων, στις οποίες αναθέτει ο ΕΦΕΤ δειγματοληψίες τροφίμων), εντάσσεται στο πλαίσιο του επίσημου ελέγχου των τροφίμων 2015 της εγχώριας αγοράς.

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε μέσω του κεντρικού πρωτοκόλλου συνεργασίας Γ.Χ.Κ. – ΕΦΕΤ για το 2015, σύμφωνα με το οποίο είχε προγραμματιστεί η εξέταση **1924** δειγμάτων τροφίμων.

Τα υπόλοιπα δείγματα που απέστειλαν οι Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων αφορούν σε επίσημο έλεγχο τροφίμων, ο οποίος γίνεται στο πλαίσιο τοπικών προγραμμάτων συνεργασίας με τις Χημικές Υπηρεσίες ή σε επίσημο έλεγχο εισαγόμενων τροφίμων.

Τα δείγματα που απεστάλησαν στα εργαστήρια ελέγχου του Γ.Χ.Κ. από τις διάφορες Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ., αναφέρονται σε επίσημο έλεγχο τροφίμων κατά την εισαγωγή ή την εξαγωγή.

Τα δείγματα που απεστάλησαν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αφορούν κυρίως δείγματα επίσημου ελέγχου τροφίμων κατά την εισαγωγή, τα οποία εξετάστηκαν για την παρουσία ανεπιθύμητων ουσιών/επιμολυντών (όπως μυκοτοξίνες, βαρέα μέταλλα, πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες, ισταμίνη κλπ.).

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων που εξετάσθηκαν (τρόφιμα, υλικά σε επαφή με τρόφιμα και πρόσθετα τροφίμων) και τα οποία βρέθηκαν μη συμμορφούμενα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, ανάλογα με τον (ειδικότερο) χαρακτηρισμό τους.

Πίνακας 5.2.3. Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων

	Εξετασθέντα δείγματα	Μη Κανονικά	Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή ή Μη Κανονικά-Νοθευμένα	Σύνολο μη συμμορφούμενων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς (Προγράμματα συνεργασίας, κλπ)	2208	123	115	238
Ελέγχου εισαγομένων προϊόντων	984	6	26	32
Ιδιωτικές αναλύσεις	281	4	1	5
Ελέγχου Συμβάσεων Δημοσίου	162	1	-	1
Καταγγελίες	106	9	66	75
Λοιπά Δείγματα	217	2	-	2
Σύνολο	3958	145	208	353

Σημειώνεται ότι στην παρούσα έκθεση:

- ως **Μη Κανονικά** χαρακτηρίζονται τα δείγματα τα οποία παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία σε παραμέτρους ποιότητας ή επισήμανσης, οι οποίες δεν σχετίζονται με θέματα ασφάλειας.
- ως **Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή** χαρακτηρίζονται τα δείγματα που παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία, σε παραμέτρους οι οποίες σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και η κατανάλωσή τους μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών.
- Ως **Μη Κανονικά-Νοθευμένα** χαρακτηρίζονται τα δείγματα τα οποία παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία, που σχετίζεται με την προσθήκη υλών συνήθως ευτελέστερης αξίας του προϊόντος, με στόχο την κερδοσκοπία ή την καλύτερη εμφάνισή τους που όμως δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Όπως φαίνεται από τον ως άνω πίνακα 5.2.3, από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν τα 2015 στα τρόφιμα, **το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή» είναι χαμηλό (5.26 %), περιλαμβάνει δε και δείγματα τα οποία ήταν απίθανο να καταναλωθούν**

λόγω εμφανούς αλλοίωσης των οργανοληπτικών τους χαρακτηριστικών (π.χ. ευρωτίαση, δυσάρεστη οσμή, παρουσία ξένων σωμάτων).

Επίσης, διαπιστώθηκε ότι ποσοστό 70.75 % των δειγμάτων καταγγελιών των πολιτών για μη συμμορφούμενα τρόφιμα, επιβεβαιώθηκαν εργαστηριακά.

Οι αριθμοί και τα ποσοστά των μη συμμορφούμενων επιχειρησιακών δειγμάτων τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα, ανά κατηγορία, παρουσιάζονται αντίστοιχα, στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 5.2.4. Κατανομή Εξετασθέντων μη συμμορφούμενων επιχειρησιακών δειγμάτων τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα, ανά κατηγορία, για το 2015

Κατηγορία Τροφίμου	Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	Αριθμός Μη συμμορφούμενων δειγμάτων	Ποσοστό Μη συμμορφούμενων δειγμάτων
Αβγά και προϊόντα τους	23	-	-
Αρτύματα, σάλτσες κλπ.	220	11	5,00%
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, παγωτά & γρανίτες	449	23	5,12%
Γλυκαντικές ύλες και μέλι	254	45	17,72%
Δημητριακά και προϊόντα τους	216	-	-
Έτοιμα γεύματα	26	-	-
Ιχθυηρά και προϊόντα τους	237	10	4,22%
Κρέας και προϊόντα του	170	23	13,53%
Λίπη και έλαια	871	171	19,63%
Ελεύθερα Αλκοόλης Ποτά	137	6	4,38%
Προϊόντα ζαχαροπλαστικής	103	7	6,80%
Τρόφιμα ειδικής διατροφής (βρεφικές & παιδικές τροφές)	30	-	-
Φρούτα, λαχανικά, καρποί και σπόροι	654	37	5,66%
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	240	13	5,41%
Πρόσθετα τροφίμων	32	7	21,88%
Άλλα Τρόφιμα	296	6	2,03%
ΣΥΝΟΛΟ	3958	359	9,07%

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 5.2.4, το μεγαλύτερο ποσοστό παραβατικότητας (21,88 %), καταγράφηκε στα δείγματα προσθέτων τροφίμων (βαφών αυγών) με παραβάσεις που αφορούν σχεδόν αποκλειστικά την επισήμανση, ενώ μόνο 1 δείγμα εκτρέπεται της σχετικής νομοθεσίας ως προς τη σύσταση και 1 δείγμα εκτρέπεται ταυτόχρονα ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση.

Επίσης δεν διαπιστώθηκε καμιά παράβαση στα δείγματα αυγών και προϊόντων τους, δημητριακών και προϊόντων τους, έτοιμων γευμάτων, καθώς και σε προϊόντα ειδικής διατροφής (βρεφικές & παιδικές τροφές).

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι αιτίες μη συμμόρφωσης των δειγμάτων σε σχέση με τις εθνικές ή/και ενωσιακές διατάξεις.

Πίνακας 5.2.5: Αιτίες μη συμμόρφωσης των δειγμάτων

	Σύσταση	Επισήμανση	Επισήμανση και Σύσταση	Άλλη αιτία	Σύνολο
Τρόφιμα	157	52	116	14	339
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	7	2	2	2	13
Πρόσθετα Τροφίμων	1	5	1	-	7
Σύνολο	165	59	119	16	359

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι η πρώτη αιτία μη συμμόρφωσης αφορά στη σύσταση των δειγμάτων (ποσοστό 45,96%) και η δεύτερη αιτία αφορά σε σύσταση και επισήμανση ταυτόχρονα (ποσοστό 33,15%), ενώ ποσοστό 16,43% των μη συμμορφώσεων αφορά μόνο στην επισήμανση.

Οι παραβάσεις ως προς τη σύσταση, αφορούν τόσο σε εκτροπές παραμέτρων ποιότητας (Μη Κανονικά δείγματα), όσο και στην παρουσία ουσιών οι οποίες μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην υγεία.

Οι παραβάσεις ως προς την επισήμανση, κατά κύριο λόγο σχετίζονται άμεσα και με παραβάσεις ως προς τη σύσταση (π.χ. η μη αναγραφή της παρουσίας προσθέτων στις ετικέτες των τροφίμων).

Αναλυτικά οι κυριότερες αιτίες μη συμμόρφωσης ανά είδος δείγματος, (σε απόλυτο αριθμό), παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα .

Πίνακας 5.2.6. Κύριες αιτίες μη συμμόρφωσης ανά είδος δείγματος

Κατηγορία Τροφίμου	Αριθμός Μη Συμμορφούμενων	Κύριες αιτίες Μη Συμμόρφωσης			
		Σύσταση	Επισήμανση	Σύσταση & Επισήμανση	Άλλη Αιτία
Αρτύματα, σάλτσες κλπ.	11	8	3	-	-
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, παγωτά & γρανίτες	23	11	1	9	2
Γλυκαντικές ύλες και μέλι	45	21	13	11	-
Ιχθυηρά και προϊόντα τους	10	7	-	2	1
Κρέας και προϊόντα του	23	5	11	7	-
Λίπη και έλαια	171	69	13	85	4
Ελεύθερα Αλκοόλης Ποτά	6	1	4	1	-
Προϊόντα ζαχαροπλαστικής	7	-	4	-	3
Φρούτα, λαχανικά, καρποί και σπόροι	37	30	2	1	4
Γρανίτες	4	4	-	-	-
Προϊόντα αρτοποιίας	1	-	1	-	-
Άλλα Τρόφιμα	1	1	-	-	-
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	13	7	2	2	2
Πρόσθετα τροφίμων	7	1	5	1	-
ΣΥΝΟΛΟ	359	165	59	119	16

Η εκτίμηση των ως κυριότερων μη συμμορφώσεων του πίνακα 5.2.6, αναλυτικά, έχει ως εξής:

- **Στην κατηγορία των λιπών και ελαίων**, στην οποία έχει σημειωθεί ο μεγαλύτερος αριθμός μη συμμορφώσεων (171 δείγματα), το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφούμενων δειγμάτων (περίπου 49,7 %) αφορά εκτροπές ταυτόχρονα ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση, ποσοστό 40,4% είναι εκτροπές παραμέτρων σύστασης, ποσοστό 7,6 % των εκτροπών είναι εκτροπές επισήμανσης, ενώ το λοιπό 2,3 % εμφανίζει εκτροπές ως προς άλλες αιτίες.
- **Στην κατηγορία του κρέατος και των προϊόντων του**, το 47,8% των μη συμμορφώσεων αναφέρεται σε εκτροπές επισήμανσης, ποσοστό 30,4% αφορά εκτροπές ταυτόχρονα ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση και ποσοστό 21,7% είναι εκτροπές ως προς τη σύσταση.
- **Στην κατηγορία του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων**, ποσοστό 47,8% αναφέρεται σε εκτροπές ως προς τη σύσταση, ποσοστό 39,1% εκτρέπεται ταυτόχρονα ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση, ποσοστό 8,7% των εκτροπών οφείλεται σε άλλα αίτια, ενώ μόνο 1 δείγμα παρουσίασε παραβάσεις ως προς την επισήμανση.
- **Στην κατηγορία των γλυκαντικών υλών και του μελιού**, οι παραβάσεις ως προς τη σύσταση αφορούν σε ποσοστό 46,7% σε εκτροπές παραμέτρων ποιότητας των προϊόντων, ενώ ποσοστό 24,4% των παραβάσεων συνδέεται και με τα αναγραφόμενα στην επισήμανση των προϊόντων. Οι λοιπές παραβάσεις (28,9 %) αναφέρονται μόνο σε θέματα επισήμανσης.
- **Στην κατηγορία των ιχθυερών και των προϊόντων τους**, ποσοστό 70,0 % των μη συμμορφούμενων δειγμάτων αφορά σε μη συμμορφώσεις ως προς τη σύσταση (όπως π.χ. βαρέα μέταλλα και πρόσθετα), ποσοστό 20,0 % των μη συμμορφούμενων δειγμάτων εκτρέπεται ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση ταυτόχρονα, ενώ το 10,0% των εκτροπών οφείλεται σε άλλα αίτια.
- **Στην κατηγορία προϊόντων ζαχαροπλαστικής** ποσοστό 57,1% επί των δειγμάτων της κατηγορίας αυτής κρίθηκαν ως μη κανονικά μόνο ως προς την επισήμανση, ενώ το 42,9% των μη συμμορφώσεων οφείλεται σε άλλες αιτίες.
- **Στην κατηγορία των υλικών σε επαφή με τα τρόφιμα**, το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφούμενων δειγμάτων (περίπου 53,9%) αφορά εκτροπές παραμέτρων σύστασης, ενώ το λοιπό ποσοστό 46,1% των εκτροπών, κατανέμεται εξ ίσου σε εκτροπές ως προς την επισήμανση, ως προς τη σύσταση και την επισήμανση ταυτόχρονα και ως προς άλλες αιτίες.
- **Στην κατηγορία των φρούτων, λαχανικών, καρπών και σπόρων**, το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφούμενων δειγμάτων (περίπου 81,1%) αφορά με εκτροπές παραμέτρων σύστασης, ποσοστό 2,7% των εκτροπών αφορά εκτροπές ταυτόχρονα ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση, ποσοστό 5,4% αφορούν σε εκτροπές επισήμανσης, ενώ το 10,8% εμφανίζει εκτροπές ως προς άλλες αιτίες.
- **Στην κατηγορία των προσθέτων τροφίμων**, το 71,4% των εκτροπών αφορούν σε παραβάσεις ως προς την επισήμανση, ενώ υπάρχει μόνο 1 δείγμα μη συμμορφούμενο ως προς τη σύσταση και επί πλέον 1 δείγμα μη συμμορφούμενο ταυτόχρονα ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση.
- **Τέλος, από τη συνολική εκτίμηση του εν λόγω πίνακα διαφαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφώσεων όλων των επιχειρησιακών δειγμάτων συνίσταται σε παραβάσεις ως προς τη σύσταση (45,96%), ποσοστό 33,15% είναι ταυτόχρονες παραβάσεις ως προς τη σύσταση και ως προς την επισήμανση, ενώ ποσοστό 16,43% είναι παραβάσεις επισήμανσης.**

Συμπερασματικά, από τον επίσημο έλεγχο δειγμάτων κατά το 2015, διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. **Στα δείγματα εγχώριας αγοράς** (τροφίμων, προσθέτων τροφίμων και υλικών σε επαφή με τα τρόφιμα):
 - Το μεγαλύτερο ποσοστό των εξετασθέντων δειγμάτων (89,3%) είναι σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές εθνικές και ενωσιακές διατάξεις, ως προς τις παραμέτρους που εξετάστηκαν.
 - Ποσοστό 2,2% του συνόλου των εξετασθέντων δειγμάτων παρουσίασαν εκτροπές που σχετίζονται με την ασφάλεια των προϊόντων και ποσοστό 5,5 % παρουσίασε εκτροπές που σχετίζονται με τις παραμέτρους ποιότητας ή/και την επισήμανση των προϊόντων.

2. Στα δείγματα ελέγχου εισαγομένων προϊόντων:

Σχεδόν το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων (96,7%) είναι σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές εθνικές και ενωσιακές διατάξεις, ως προς τις παραμέτρους που εξετάστηκαν, ενώ μικρό ποσοστό 2,7% των εξετασθέντων δειγμάτων παρουσίασαν εκτροπές που σχετίζονται με την ασφάλεια των προϊόντων και ποσοστό μόλις 0,6% παρουσίασε εκτροπές που σχετίζονται με τις παραμέτρους ποιότητας των προϊόντων.

3. **Στα δείγματα που αφορούσαν καταγγελίες** καταναλωτών (οι καταγγελίες αφορούσαν μόνο σε τρόφιμα), 8 δείγματα επιβεβαιώθηκαν ως μη ασφαλή (ποσοστό 7,9% του συνόλου των δειγμάτων), 9 δείγματα κρίθηκαν ως Μη Κανονικά, λόγω παραβάσεων τους ως προς την επισήμανση (ποσοστό 8,9% του συνόλου των δειγμάτων), ενώ 60 δείγματα, δηλαδή ποσοστό 59,4% του συνόλου των δειγμάτων καταγγελιών χαρακτηρίστηκαν ως νοθευμένα.

5.3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ. ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Έξι από τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. έχουν ορισθεί από τις αρμόδιες αρχές για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων ως Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) 882/2004. Στις βασικές δραστηριότητές τους συμπεριλαμβάνονται ο συντονισμός των επισήμων εργαστηρίων ελέγχου τροφίμων στον τομέα της αρμοδιότητάς τους, η συνεργασία με τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η παροχή τεχνικής και επιστημονικής συνδρομής προς τις αρμόδιες αρχές στην κατάρτιση των συντονισμένων σχεδίων επισήμων ελέγχων. Τα εργαστήρια αυτά συμμετέχουν υποχρεωτικά σε διεργαστηριακές δοκιμές που διοργανώνουν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αξιολογούνται ετησίως για την απόδοσή τους και πιστοποιούν τη θέση τους στην αιχμή των επιστημονικών εξελίξεων.

Κατά το έτος 2015, τα 6 εθνικά εργαστήρια αναφοράς του Γ.Χ.Κ. για τα τρόφιμα έλαβαν μέρος στα διεργαστηριακά προγράμματα που διοργάνωσαν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναλυτικά τα διεργαστηριακά προγράμματα στα οποία συμμετείχε κάθε εργαστήριο είναι:

1. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα γενετικώς τροποποιημένα (ΓΤ) τρόφιμα:

- Comparative test ILC-EURL-GMFF-CT-02/14 Detection and Quantification of:
 - a. six GM events (maize 40278, MON 810 and MON 89034, and soybean MON 87701, 40-3-2 and 68416) in chicken feed and b. three GM events (40278, MON 810 and MON 89034) in maize powder
- Comparative test ILC- EURL-GMFF-CT 01/15 a. Species Identification and Detection and Quantification of GM events in food material b. Detection and Quantification of three GM soybean events (68416, A5547, MON 87705) in soybean flour
- Comparative test ILC- EURL-GMFF-CT 02/15 a. Species Identification and Detection and Quantification of GM events in instant soup b. Detection and Quantification of three GM soybean events (MON 89788, 68416, 81419) in soybean feed
- «Validation study of the quantitative real-time PCR method for the detection and quantification of soybean event MON87751»

2. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα υλικά που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα:

- EURL-FCM - ILC 01 2015: Temperature Control (article filling)

- EURL-FCM - ILC 02 2015: Specific migration in Simulant A (from Multilayer plastic film)
3. Εθνικό εργαστήριο αναφοράς για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε δημητριακά, τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και για τα φυτοφάρμακα:
 - EUPT-FV-FH-01, European Proficiency Test for Pesticides in Fruits and Vegetables
 - EUPT- FV-SM-07, European Proficiency Test for Pesticides in Fruits and Vegetables – Screening Methods
 - EUPT- FV-17 European Proficiency Test for Pesticides in Fruits and Vegetables
 - EUPT- AO-10, 10th European Proficiency Test for Pesticides in food of animal origin and high fat content
 - EUPT-CF-9, 9th European Proficiency Test for Pesticides in cereals and feed
 - EUPT- SRM -10, 10th European Proficiency Test for Residues of Pesticides requiring single residue methods
 4. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες:
 - 16th inter-laboratory comparison organised by the European Union Reference Laboratory for Polycyclic Aromatic Hydrocarbons - Four marker PAHs in smoked fish
 - 17th inter-laboratory comparison organised by the European Union Reference Laboratory for Polycyclic Aromatic Hydrocarbons - Four marker PAHs in cocoa products
 5. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα βαρέα μέταλλα
 - EURL-HM-20 Determination of heavy metals in chocolate
 6. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις μυκοτοξίνες
 - JRC-IRMM-EURL – mycotoxins – 2015 Proficiency Testing of National Reference Laboratories (NRLs) and official control laboratories on the determination of citrinin in red yeast rice
 - «*Inter-laboratory validation of the multimycotoxin method for the determination of DON, ZON, Afla B1, T-2&HT-2 toxins, FB1&FB2 and OTA in animal feed by LC-MS/MS*»

Εκπρόσωποι των Εθνικών Εργαστηρίων Αναφοράς του Γ.Χ.Κ. παρέστησαν, κατά το έτος 2015, στις ετήσιες συναντήσεις των Εργαστηρίων Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διοργάνωσαν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης EURL.

Στις συναντήσεις συζητήθηκαν ειδικά θέματα στο πεδίο των δραστηριοτήτων του κάθε εργαστηρίου.

5.4. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Συμμετοχή υπαλλήλων:

1. Στη Μόνιμη Επιτροπή Φυτών, Ζώων, Τροφίμων και Ζωοτροφών, Τμήμα Γενετικής Τροποποιημένων Τροφίμων και Ζωοτροφών.
2. Σε ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το ελαιόλαδο και τα υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα.
3. Στο επιστημονικό δίκτυο της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) για την εκτίμηση της επικινδυνότητας των Γενετικώς Τροποποιημένων Οργανισμών (ΓΤΟ).

4. Σε ομάδες εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα υλικά συσκευασίας τροφίμων & φαρμακευτικών προϊόντων και για τα υλικά και αντικείμενα από χαρτί και χαρτόνι που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα
5. Στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εργαστηρίων για τους Γενετικώς Τροποποιημένους Οργανισμούς.
6. Σε ομάδα εμπειρογνομόνων του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου.
7. Στις ομάδες εργασίας του ΕΦΕΤ για την κατάρτιση προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και της Ποιότητας των τροφίμων έτους 2016 στη βάση της αξιολόγησης της επικινδυνότητας στους τομείς:
 - Ποιότητα – γνησιότητα ελαιολάδου,
 - Ποιότητα – γνησιότητα μελιού,
 - Ποιότητα – γνησιότητα γαλακτοκομικών προϊόντων,
 - Ποιότητα – γνησιότητα ιχθυερών,
 - Πρόσθετα τροφίμων,
 - Μυκοτοξίνες, Νιτρικά,
 - Βαρέα Μέταλλα και προσμείξεις παραγωγικής διαδικασίας (ακρυλαμίδιο κ.α.),
 - Υπολείμματα Φυτοπροστατευτικών Ουσιών,
 - Διοξίνες, Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες, Χλωροπροπανόλες, Ανίχνευση επεξεργασίας με ιοντίζουσα ακτινοβολία,
 - Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί,
 - Αλλεργιογόνα συστατικά,
 - Μικροβιολογικοί κίνδυνοι – Ισταμίνη σε ιχθυερά.

6. ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στον τομέα των νερών και του περιβαλλοντικού ελέγχου, το Γ.Χ.Κ. δραστηριοποιείται με δύο, κυρίως, τρόπους:

- i. συμμετέχει στη διαμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου για την προστασία του περιβάλλοντος, σε συνεργασία με άλλα, κατά περίπτωση, αρμόδια Υπουργεία,
- ii. εξετάζει δείγματα νερών, αποβλήτων, καθώς και λοιπών περιβαλλοντικών δειγμάτων, για τον έλεγχο της παρουσίας ρυπαντών, την ταυτοποίηση ρύπανσης/μόλυνσης, ή/και της συμμόρφωσης με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις, κατά περίπτωση,

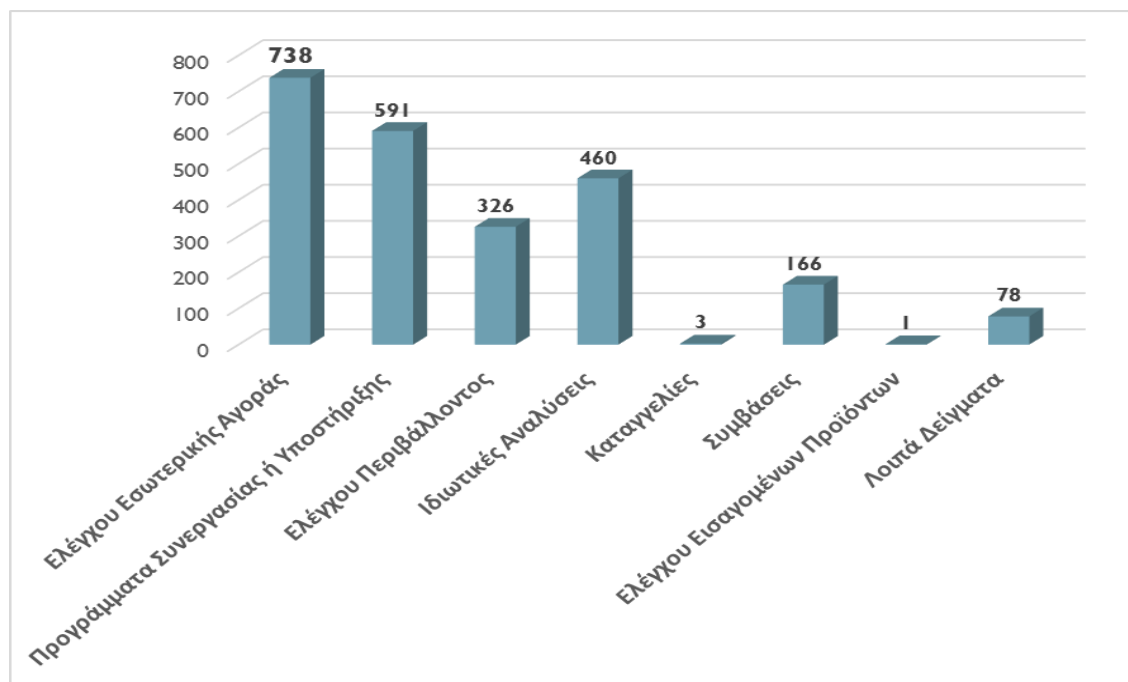
Για το έτος 2015, οι ως άνω δραστηριότητες είχαν συντονιστεί από το Τμήμα Τροφίμων, Νερών & Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Αλκοόλης & Τροφίμων και έχουν ως εξής:

6.1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

6.1.1. ΝΕΡΑ

Κατά το 2015, εξετάσθηκαν συνολικά **2363** επιχειρησιακά δείγματα νερών από **14** Εργαστήρια του Γ.Χ.Κ..

Η κατανομή του συνόλου των επιχειρησιακών δειγμάτων (2363 δείγματα) ανά κατηγορία ελέγχου αποτυπώνεται στο διάγραμμα 6.1.1.1 που ακολουθεί:

Διάγραμμα 6.1.1.1. Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων ανά κατηγορία Επιχειρησιακού δείγματος

Σημειώνεται ότι, στον αριθμό των δειγμάτων ελέγχου εγχώριας αγοράς (**738 δείγματα**) συμπεριλαμβάνονται και τα δείγματα εμφιαλωμένων νερών και τα δείγματα από παγάκια, που εξετάσθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ ΕΦΕΤ & Γ.Χ.Κ. και αφορούν στον σχετικό επίσημο έλεγχο για το 2015, όχι όμως και τα δείγματα προγραμμάτων συνεργασίας ή υποστήριξης που εξετάσθηκαν σε εφαρμογή αντίστοιχων πρωτοκόλλων συνεργασίας/συμφωνιών με λοιπούς φορείς.

Ειδικότερα, το εργαστηριακό έργο το οποίο επιτελέστηκε στα πλαίσια του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ Γ.Χ.Κ. & Ε.Φ.Ε.Τ. περιελάμβανε την εξέταση των μικροβιολογικών παραμέτρων στα **εμφιαλωμένα νερά (50 δείγματα) και σε παγάκια (4 δείγματα)** και είχε ανατεθεί σε 5 διαπιστευμένα εργαστήρια Χημικών Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ., (διαπιστευμένα σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 17025:2005), στο πλαίσιο της ΥΑ 3002407/158/2010 «Καθορισμός της καθ' ύλην και χωρικής αρμοδιότητας των Χημικών Υπηρεσιών για τους σκοπούς του επίσημου ελέγχου τροφίμων – Οργάνωση του εργαστηριακού έργου», ως εξής:

- Α' Χημική Υπηρεσία Αθηνών
- Χ.Υ. Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας - Τμήμα Α' - Εργαστηριακών Ελέγχων
- Χ.Υ. Μακεδονίας – Θράκης – Τμήμα Χ.Υ. Σερρών
- Χ.Υ. Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας και Ιονίου – Τμήμα Χ.Υ. Κέρκυρας
- Χ.Υ. Πειραιά και Αιγαίου – Τμήμα Χ.Υ. Ρόδου.

Οι δειγματοληψίες των ως άνω δειγμάτων εμφιαλωμένων νερών, πραγματοποιήθηκαν, κατά κανόνα, από τις κατά τόπους Υπηρεσιακές μονάδες του ΕΦΕΤ, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις, για τη δειγματοληψία υπήρξε συνεργασία μεταξύ ΕΦΕΤ και Υπηρεσιών Υγείας των Περιφερειών.

Τα δείγματα νερών που εξετάσθηκαν, κατά το 2015, από τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., ανήκουν στις εξής κατηγορίες:

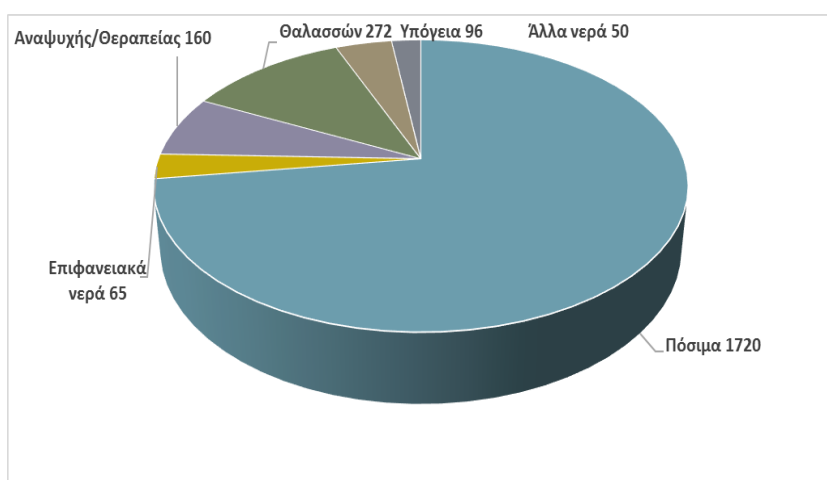
- πόσιμο νερό (νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, νερό δικτύων ύδρευσης, νερό υδατοδεξαμενών & υδροφόρων πλοίων καθώς και εμφιαλωμένα νερά),
- επιφανειακά νερά (νερά λιμνών, ποταμών, μεταβατικά, νερά φραγμάτων & ταμιευτήρων νερού, λοιπά επιφανειακά νερά),
- υπόγεια νερά (νερά γεωτρήσεων, πηγαδιών, πηγών),
- νερά θαλασσών (νερά θαλασσών και νερά θαλάσσιας πετρελαϊκής ρύπανσης),
- παράκτια νερά,
- νερά αναψυχής/θεραπείας (ιαματικοί φυσικοί πόροι, νερά κολύμβησης, νερά κολυμβητικών δεξαμενών),
- άλλα νερά (νερά άρδευσης, ιχθυοκαλλιέργειας, μονάδων τεχνητού νεφρού νοσοκομείων, όμβρια νερά, απεσταγμένα & απιονισμένα νερά, λοιπά νερά).

Η κατανομή των εν λόγω δειγμάτων, ανά αποστέλλουσα Αρχή παρουσιάζεται στη συνέχεια στον πίνακα 6.1.1.1:

Πίνακας 6.1.1.1: Κατανομή δειγμάτων ανά αποστέλλουσα Αρχή

Κατηγορία δειγμάτων	Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων	Ποσοστό επί του συνόλου %
ΕΦΕΤ	34	1,44%
Περιφέρειες – Νομαρχίες – Υπηρεσίες Αποκεντρωμένων Αυτοδιοικήσεων	1305	55,23%
Δήμοι & κοινότητες	241	10,20%
Υπηρεσίες Γ.Χ.Κ.	54	2,28%
Στρατός	248	10,50%
Λιμεναρχεία	112	4,74%
Νοσοκομεία	120	5,08%
Υπουργεία	52	2,20%
Ιδιώτες & Επιχειρήσεις	185	7,83%
Λοιποί φορείς	12	0,51%
ΣΥΝΟΛΟ	2363	100 %

Στο διάγραμμα 6.1.1.2, που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των ως άνω δειγμάτων, ανά κατηγορία νερού, αριθμητικά.

Διάγραμμα 6.1.1.2: Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων ανά κατηγορία νερού

Όπως προκύπτει από το ως άνω διάγραμμα, σημαντικός αριθμός δειγμάτων νερών που εξετάστηκαν κατά το 2015 αφορούσε σε δείγματα πόσιμου νερού. Εξετάστηκαν συνολικά **1720 δείγματα πόσιμου νερού, δηλαδή ποσοστό 72,79 % επί του συνόλου των δειγμάτων.**

Επίσης σημειώνεται ότι, από το σύνολο των δειγμάτων νερών θαλασσών που εξετάστηκαν (272 δείγματα), τα 77 δείγματα (ποσοστό 28,31 %) αφορούσαν δείγματα ελέγχου-ταυτοποίησης πετρελαϊκής ρύπανσης, τα οποία στο σύνολό τους απεστάλησαν από τις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές της χώρας μας.

Το εργαστήριο του Γ.Χ.Κ. που εξέτασε το μεγαλύτερο αριθμό δειγμάτων νερών, ήταν το εργαστήριο της Χ.Υ. Ηπείρου & Δυτ. Μακεδονίας με ποσοστό 36,86% (εκ των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός των δειγμάτων εξετάστηκαν από το Τμήμα Α΄ Εργαστηριακών Ελέγχων – Ιωάννινα), και ακολουθούν τα εργαστήρια του Τμήματος Χ.Υ. Ρόδου και του Αυτοτελούς Γραφείου της Χ.Υ. Σάμου, της Χ.Υ. Πειραιά & Αιγαίου (ποσοστό 14,35% & 9,65% αντίστοιχα).

Από τις αναλύσεις των ως άνω δειγμάτων νερών προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα:

- **307** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΑ δείγματα,
- **112** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως μη ΚΑΝΟΝΙΚΑ-ΜΗ ΑΣΦΑΛΗ δείγματα,
- **953** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως ΚΑΝΟΝΙΚΑ,
- **15** δείγματα είχαν άλλους χαρακτηρισμούς και
- **976** δείγματα δεν είχαν καθόλου χαρακτηρισμό.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται αναλυτικά τα μη συμμορφούμενα (Μη Κανονικά & Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή) με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία επιχειρησιακά δείγματα νερών.

Πίνακας 6.1.1.2: Κατανομή δειγμάτων ανά αποστέλλουσα Αρχή

	Εξετασθέντα δείγματα	Μη Κανονικά	Μη Κανονικά- Μη Ασφαλή	Σύνολο μη συμμορφούμενων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς	738	179	10	189
Προγράμματα Συνεργασίας ή Υποστήριξης	591	20	6	26
Ελέγχου Περιβάλλοντος	326	15	1	16
Ελέγχου εισαγομένων προϊόντων	1	-	-	-
Ιδιωτικές αναλύσεις	460	28	48	76
Ελέγχου Συμβάσεων	166	47	47	94
Καταγγελίες	3	1	-	1
Λοιπά Δείγματα	78	17	-	17
Σύνολο	2363	307	112	419

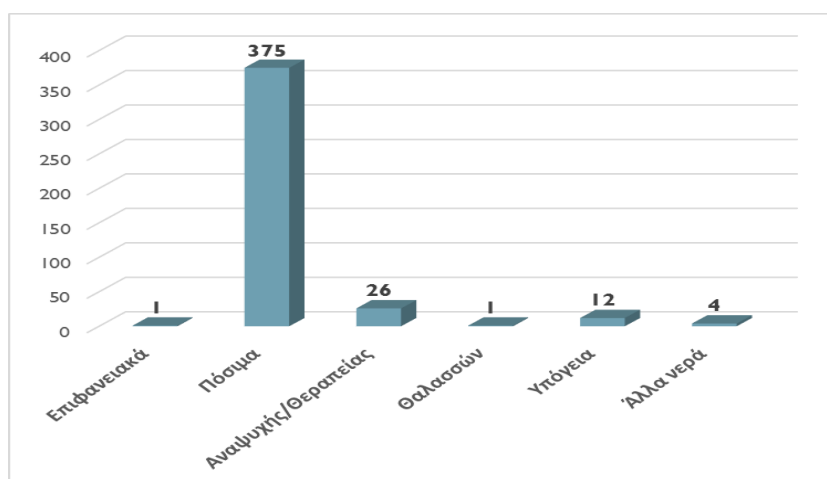
Σημειώνεται ότι στην παρούσα έκθεση:

- ως **Μη Κανονικά** χαρακτηρίζονται τα δείγματα των νερών τα οποία παρουσιάζουν μη συμμορφώσεις σε παραμέτρους ποιότητας (ενδεικτικές παράμετροι, όπως αυτές κατονομάζονται στις αντίστοιχες νομοθετικές διατάξεις) ή στην επισήμανση, οι οποίες δεν σχετίζονται με θέματα ασφάλειας.
- ως **Μη Κανονικά - Μη Ασφαλή** χαρακτηρίζονται δείγματα νερών που παρουσιάζουν μη συμμορφώσεις ως προς τις χημικές και μικροβιολογικές παραμέτρους, όπως αυτές κατονομάζονται στις αντίστοιχες νομοθετικές διατάξεις και οι οποίες σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και η κατανάλωσή τους μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών.

Όπως προκύπτει από τον ως άνω πίνακα, από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν το 2015 στα επιχειρησιακά δείγματα νερών, **το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά - Μη Ασφαλή» είναι αρκετά χαμηλό (ποσοστό 4,74 %), ενώ το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά» ανέρχεται σε 12,99 %.**

Επίσης, διαπιστώθηκε ότι ποσοστό 33,3 % των δειγμάτων καταγγελιών των πολιτών για μη συμμορφούμενα δείγματα νερών, επιβεβαιώθηκαν εργαστηριακά (1 μόνο δείγμα χαρακτηρίστηκε ως Μη Κανονικό, λόγω της σύστασής του).

Η κατανομή των μη συμμορφούμενων δειγμάτων ανά είδος/κατηγορία νερού παρουσιάζεται στο διάγραμμα 6.1.1.3

Διάγραμμα 6.1.1.3: Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων ανά είδος/κατηγορία νερού (αριθμητικά)

Σημειώνεται επίσης ότι, **όσον αφορά αποκλειστικά στα 1720 δείγματα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (πόσιμου νερού)** που εξετάστηκαν (δείγματα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης & δείγματα εμφιαλωμένων νερών), τα 762 δείγματα κρίθηκαν Κανονικά (ποσοστό 44,30%).

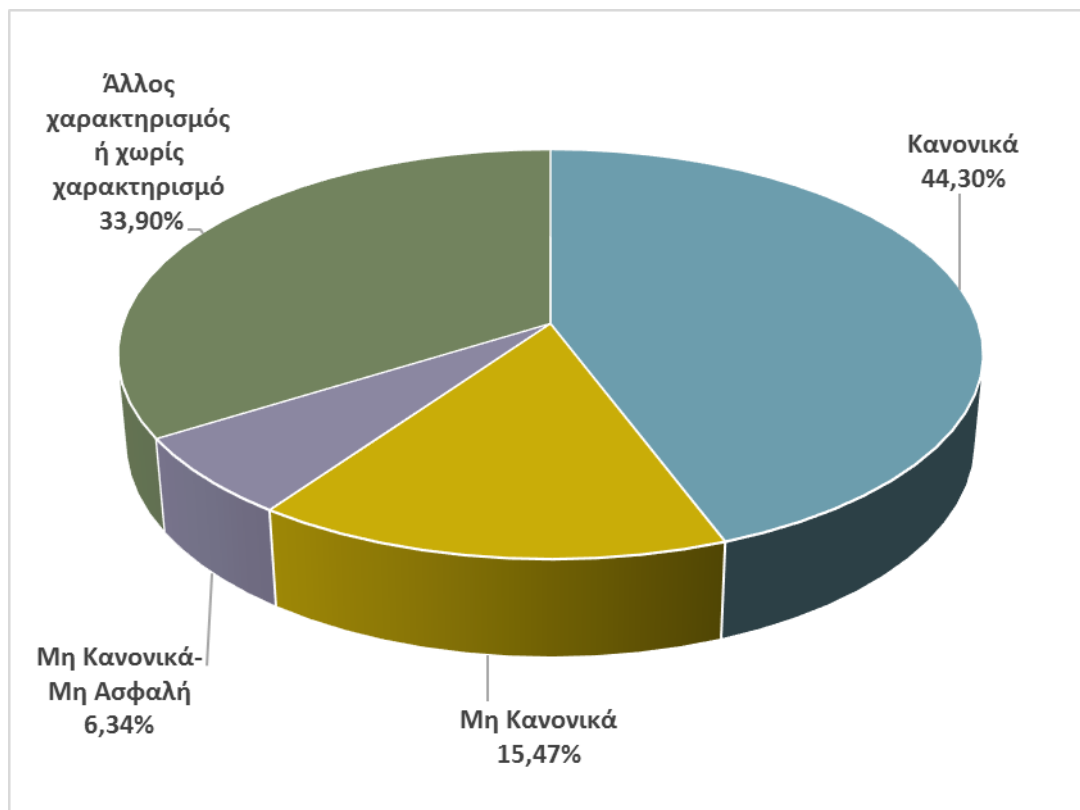
Επίσης, 375 δείγματα ήταν μη συμμορφούμενα με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις (ποσοστό 21,80%), εκ των οποίων τα 266 δείγματα (δηλαδή ποσοστό 15,47%) κρίθηκαν μη κανονικά, ενώ 109 δείγματα (ποσοστό 6,34%) κρίθηκαν μη κανονικά-μη ασφαλή.

Ως Μη Κανονικά–Μη Ασφαλή δείγματα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης χαρακτηρίστηκαν δείγματα νερών από πηγές και γεωτρήσεις που προορίζονται για ύδρευση, από υδατοδεξαμενές και δίκτυα ύδρευσης, καθώς και από υδροφόρες.

Όσον αφορά στον έλεγχο των εμφιαλωμένων νερών, κατά το 2015 καταγράφηκαν μόνο 4 μη συμμορφώσεις, οι οποίες αφορούσαν σε Μη Κανονικά δείγματα λόγω σύστασης (2 δείγματα) και λόγω επισημάνσης (2 δείγματα).

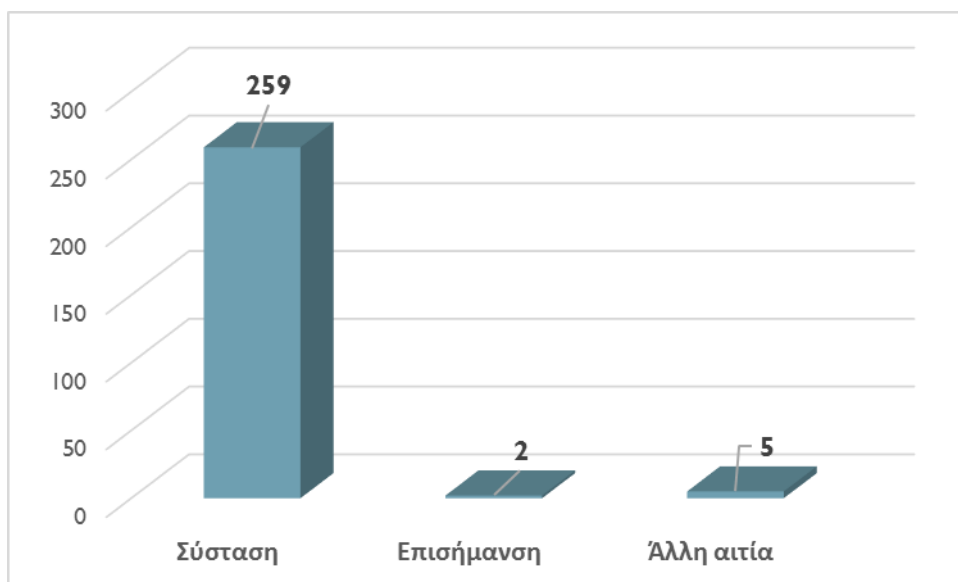
Σημειώνεται επίσης, ότι σημαντικός αριθμός δειγμάτων νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (583 δείγματα, ποσοστό 33,90%) δεν είχε χαρακτηρισμό ως προς τη συμμόρφωση με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις κι αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι τα δείγματα αυτά είτε αποτελούσαν αντικείμενο ειδικής σύμβασης ή πρωτοκόλλου συνεργασίας με άλλους φορείς.

Η ως άνω κατανομή των δειγμάτων νερού ανθρώπινης κατανάλωσης ως προς τον χαρακτηρισμό τους (κανονικό, μη κανονικό, μη κανονικό-μη ασφαλές), παρουσιάζεται στη συνέχεια στο διάγραμμα 6.1.1.4:

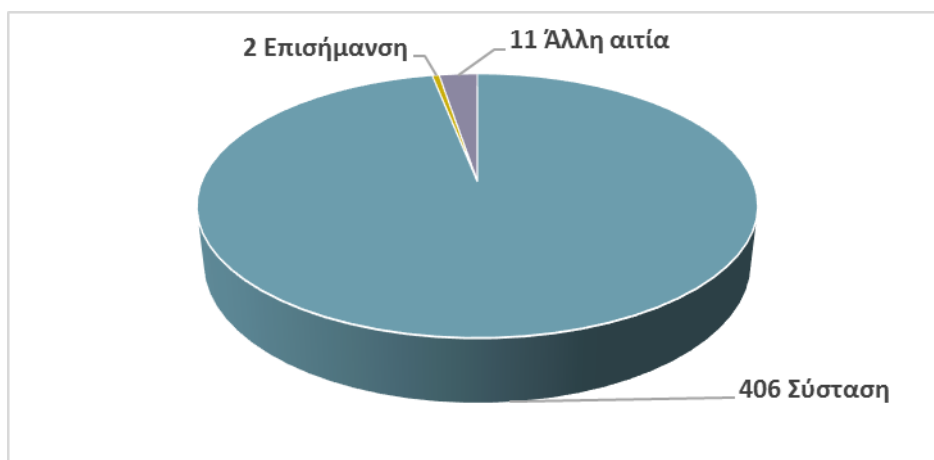
Διάγραμμα 6.1.1.4: Κατανομή μη κανονικών & μη κανονικών-μη ασφαλών δειγμάτων νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (σε ποσοστό %)

Οι αιτίες χαρακτηρισμού των «Μη Κανονικών» δειγμάτων νερού ανθρώπινης κατανάλωσης φαίνονται στη συνέχεια στο διάγραμμα 6.1.1.5:

Διάγραμμα 6.1.1.5: Αιτίες μη κανονικότητας δειγμάτων νερού ανθρώπινης κατανάλωσης

Η αριθμητική κατανομή των μη συμμορφούμενων, με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις δειγμάτων νερών όλων των κατηγοριών (συνολικά 419 δείγματα), ανά αιτία μη συμμόρφωσης, παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 6.1.1.6, που ακολουθεί:

Διάγραμμα 6.1.1.6: Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων νερών ανά αιτία μη συμμόρφωσης (αριθμητικά)

Όπως προκύπτει από αυτό το διάγραμμα, η κύρια αιτία μη συμμόρφωσης των δειγμάτων νερών ήταν η σύσταση τους (εκτροπή από τα αντίστοιχα νομοθετικά όρια ενδεικτικών, χημικών ή/και μικροβιολογικών παραμέτρων).

Μη συμμορφούμενα ως προς τη σύσταση καταγράφηκαν 406 δείγματα νερών, (δηλαδή ποσοστό 96,90 %), ενώ το ποσοστό των δειγμάτων που βρέθηκαν να εκτρέπονται ως προς την επισήμανση ήταν ιδιαίτερα μικρό (0,50%).

Όσον αφορά στα δείγματα νερών, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως «Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή», ως αποκλειστική αιτία έχει αναφερθεί η εκτροπή ως προς τη σύσταση (112 μη κανονικά-μη ασφαλή δείγματα).

Τέλος, στον Πίνακα 6.1.1.3 που ακολουθεί, παρουσιάζονται αναλυτικά οι αριθμοί και τα επί % ποσοστά των μη συμμορφούμενων (κανονικών & μη κανονικών-μη ασφαλών) δειγμάτων, ανά είδος/κατηγορία νερού.

Πίνακας 6.1.1.3. Μη κανονικά & μη κανονικά-μη ασφαλή δείγματα νερών, ανά κατηγορία νερού

ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	Αριθμός δειγμάτων	Μη Κανονικά Δείγματα	Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή Δείγματα	Αριθμός δειγμάτων Ανά αιτία Μη Κανονικότητας & Μη Κανονικότητας/ Μη Ασφάλειας		Ποσοστό Μη Συμμόρφωσης επί % (ανά είδος δείγματος)
				Σύσταση	Άλλη αιτία	
Άλλα νερά	50	4	-	2	2	8,00%
Επιφανειακά νερά	65	1	-	-	1	1,54%
Νερά αναψυχής / θεραπείας	160	26	-	26	-	16,25%
Νερά θαλασσών	272	1	-	1	-	0,37%
Πόσιμα νερά (Νερό Ανθρώπινης Κατανάλωσης & Εμφιαλωμένα νερά)	1720	266	109	368	7	21,80%
Υπόγεια νερά	96	9	3	9	3	12,50%
ΣΥΝΟΛΟ	2363	307	112	406	13	17,73%

Σημείωση: Στο συνολικό αριθμό των ως άνω επιχειρησιακών δειγμάτων νερών, δεν συμπεριλαμβάνονται τα δείγματα νερών που εξετάστηκαν από τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος ελέγχου επιφανειακών νερών (ΕΣΠΑ), τα οποία περιγράφονται στη συνέχεια.

6.1.2. ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στον τομέα του ελέγχου του περιβάλλοντος (πλην του νερού που προαναφέρεται), κατά το 2015, **εξετάστηκαν συνολικά 280 επιχειρησιακά περιβαλλοντικά δείγματα**, από 6 Εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., τα οποία, ειδικότερα, κατατάσσονται στις εξής υποκατηγορίες δειγμάτων:

α. Απόβλητα (186 δείγματα)

- Απόβλητα εργοστασίων ή βιομηχανικά απόβλητα (στερεά & υγρά απόβλητα)
- Αστικά Λύματα (επεξεργασμένα και μη)
- Λοιπά απόβλητα (στερεά & υγρά απόβλητα)

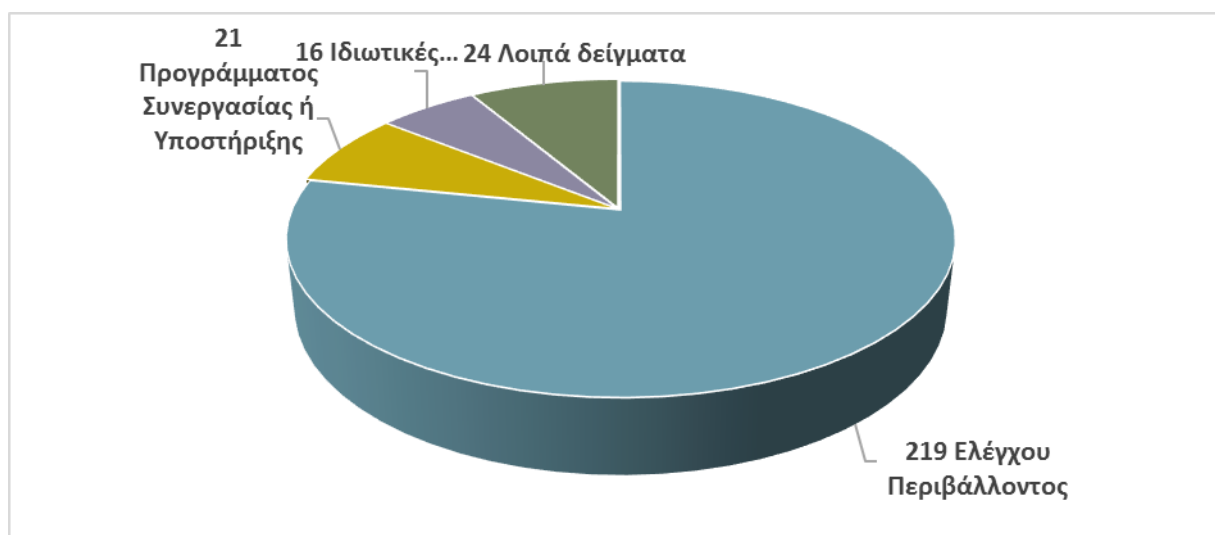
β. Λοιπά περιβαλλοντικά δείγματα (94 δείγματα)

- Στερεά δείγματα περιβάλλοντος
- Υγρά δείγματα περιβάλλοντος
- Δείγματα τύπου ιλύος
- Λοιπά δείγματα περιβάλλοντος

Η κατανομή των εν λόγω εξετασθέντων περιβαλλοντικών δειγμάτων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

- **Απόβλητα: 186 δείγματα (ποσοστό: 66,43%) και**
- **Άλλα δείγματα περιβάλλοντος: 94 (ποσοστό: 33,57 %)**

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων ελέγχου περιβάλλοντος ανά κατηγορία επιχειρησιακού δείγματος.

Διάγραμμα 6.1.2.1: Κατανομή δειγμάτων περιβάλλοντος ανά κατηγορία επιχειρησιακού δείγματος

Από τις αναλύσεις των 280 δειγμάτων ελέγχου περιβάλλοντος προέκυψαν μόνο 8 «Μη Κανονικά» δείγματα (ποσοστό: 2,86%).

Από το σύνολο των Μη Κανονικών δειγμάτων, τα 7 δείγματα ανήκουν στην κατηγορία των αποβλήτων και 1 δείγμα κατατάσσεται στα άλλα περιβαλλοντικά δείγματα.

Σε όλες τις ως άνω περιπτώσεις μη συμμόρφωσης των δειγμάτων ως αιτία μη κανονικότητας αναφέρεται η σύσταση τους.

Ως **κανονικά** χαρακτηρίστηκαν **20 δείγματα**, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές νομοθετικές διατάξεις, εκ των οποίων τα 17 δείγματα ανήκαν στην κατηγορία των αποβλήτων και τα λοιπά 3 δείγματα στην κατηγορία των άλλων περιβαλλοντικών αποβλήτων.

Υπό τον όρο «Άλλος χαρακτηρισμός» έχουν καταχωρηθεί 2 δείγματα αποβλήτων, ενώ τα λοιπά 250 δείγματα (ποσοστό: 89,3%) δεν έχουν χαρακτηρισμό.

Ο μη χαρακτηρισμός των ως άνω 250 περιβαλλοντικών δειγμάτων, οφείλεται κυρίως στους εξής λόγους :

- Η τελική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εξέτασης, κατά κανόνα, γίνεται από τις οικείες αρμόδιες Αρχές (π.χ. Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του Υ.Π.Α.Π.ΕΝ, αρμόδιες Υπηρεσίες Υγείας & Περιβάλλοντος των Περιφερειακών Ενοτήτων), με τη συνεκτίμηση και άλλων δεδομένων κατά περίπτωση, όπως π.χ. έκθεση αυτοψίας, έλεγχος δικαιολογητικών, εκτίμηση επικινδυνότητας των παραμέτρων, βιβλιογραφικά δεδομένα,
- Τα αντίστοιχα αιτήματα των φορέων δειγματοληψίας των δειγμάτων αναφέρονται μόνο στην εξέταση συγκεκριμένων παραμέτρων (χωρίς γνωμάτευση),
- Μη δυνατότητα χαρακτηρισμού, λόγω έλλειψης σχετικών νομοθετικών διατάξεων, οι οποίες να προβλέπουν ανώτατες παραδεκτές τιμές, όρια κλπ για τις παραμέτρους που εξετάστηκαν.

Σημειώνεται επίσης ότι, όσον αφορά στον χαρακτηρισμό των δειγμάτων της πετρελαϊκής ρύπανσης των θαλασσών, κατά κανόνα δεν υπάρχει χαρακτηρισμός με την έννοια της συμμόρφωσης ή μη με αντίστοιχη νομοθετική διάταξη, αφού ο έλεγχος αφορά συνήθως στην ταυτοποίηση ή μη των προσκομισθέντων δειγμάτων καυσίμων πλοίων, με τα αντίστοιχα δείγματα καυσίμων που έχουν συλλεχθεί από την ρυπανθείσα θαλάσσια περιοχή.

Τέλος, στους πίνακες 6.1.2.1 & 6.1.2.2, που ακολουθούν, περιγράφονται αναλυτικά οι χαρακτηρισμοί των περιβαλλοντικών δειγμάτων που εξετάστηκαν, ανά κατηγορία δείγματος (πίνακας 6.1.2.1) και οι αιτίες μη συμμόρφωσης με τα ποσοστά των μη κανονικών δειγμάτων (πίνακας 6.1.1.2), αντίστοιχα.

Πίνακας 6.1.2.1: Χαρακτηρισμός περιβαλλοντικών δειγμάτων, ανά κατηγορία δείγματος

Είδος Δείγματος	Αριθμός Δειγμάτων	Κανονικό	Μη Κανονικό	Άλλος Χαρακτηρισμός	Χωρίς Χαρακτηρισμό
Απόβλητα	94	7	7	2	160
Άλλα Περιβαλλοντικά Δείγματα	186	3	1	-	90
ΣΥΝΟΛΟ	280	20	8	2	250

Πίνακας 6.1.2.2: Μη κανονικά περιβαλλοντικά δείγματα, ανά αιτία μη κανονικότητας

Είδος Δείγματος	Μη Κανονικά δείγματα		
	Σύνολο	Σύσταση	Άλλη αιτία
Απόβλητα	7	7	-
Άλλα Περιβαλλοντικά Δείγματα	1	1	-
ΣΥΝΟΛΟ	8	8	-

6.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ

Το Γ.Χ.Κ. συμμετείχε στο συγχρηματοδοτούμενο ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», άξονας προτεραιότητας 7, «για την προστασία των υδάτινων πόρων» υπό την εποπτεία του Υ.Π.Α.Π.ΕΝ (πρώην Υ.Π.Ε.Κ.Α.), ΕΣΠΑ 2007-2013 (το οποίο παρατάθηκε μέχρι τέλους 2015), σκοπός του οποίου ήταν η παρακολούθηση της ποιότητας και της ποσότητας των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, ώστε να επιτυγχάνεται μία συνεκτική και συνολική εικόνα της κατάστασής τους στα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας.

Με την ΚΥΑ 140384/2011 (ΦΕΚ 2017/Β'/9.11.11) ορίσθηκε το Εθνικό Δίκτυο για την Παρακολούθηση της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων (υπόγειων και επιφανειακών), με καθορισμό των θέσεων (σταθμών) μετρήσεων, καθώς και οι φορείς υλοποίησης του.

Ειδικότερα για την παρακολούθηση των επιφανειακών υδάτων (παράκτια, μεταβατικά, νερά ποταμών και λιμνών), ως φορείς υλοποίησης ορίστηκαν οι φορείς: Γ.Χ.Κ., Ι.Ε.Β., ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε., Ε.Κ.Β.Υ., Δ.Ε.Υ.Α.Λ. Επίσης, ως **σταθμοί παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων, ορίσθηκαν 331 σταθμοί, κατανεμημένοι στα 14 Υδατικά Διαμερίσματα, οι οποίοι αφορούν σε ποταμούς (198 σταθμοί), λίμνες (53 σταθμοί), λιμνοθάλασσες (33 σταθμοί) και ακτές (47 σταθμοί) της χώρας.**

Οι προαναφερθέντες φορείς (πλην του Γ.Χ.Κ.) διενήργησαν, καθ' όλη τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος, μηνιαίες (ή και τριμηνιαίες, κατά περίπτωση) δειγματοληψίες από τους σταθμούς παρακολούθησης και προσκόμισαν τα δείγματα στα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ.

Υποχρέωση των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ. ήταν ο προσδιορισμός έως και **136 παραμέτρων**, κατά περίπτωση, ουσιών προτεραιότητας και ειδικών ρύπων, όπως ορίζονται στην ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103.

Όπως προκύπτει από τα σχετικά Τεχνικά Δελτία του Έργου, τον πλήρη έλεγχο των νερών ανέλαβαν δύο (2) καθετοποιημένα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., της Α' Χ.Υ. Αθηνών και Χημική Υπηρεσία Ηπείρου & Δυτ. Μακεδονίας.

Επιπλέον, το εργαστηριακό έργο των ως άνω Υπηρεσιών υποστηρίχθηκε, σε ορισμένες περιπτώσεις, από άλλα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., όπως είναι το εργαστήριο του Β' Τμήματος της Α' Χ.Υ. Αθηνών και το Τμήμα Χ.Υ. Κοζάνης, ως προς ορισμένες ομάδες παραμέτρων.

Οι κατηγορίες νερών που ελέγχθηκαν από το Γ.Χ.Κ. είναι οι εξής:

- ποταμοί,
- λίμνες,
- παράκτια και
- μεταβατικά

Οι ομάδες παραμέτρων που εξετάσθηκαν ανά εργαστήριο κατά το 2015, σύμφωνα με τις τεχνικές δυνατότητες των επί μέρους εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ., έχουν ως εξής:

- Α' Χ.Υ. Αθηνών – Τμήμα Γ':

Οργανοχλωριωμένα φυτοφάρμακα, πολυχλωριωμένα διφαινύλια, χλωροαλκάνια, πολυβρωμιούχοι διφαινυλαιθέρες, αρωματικοί υδρογονάνθρακες, πολυαρωματικοί υδρογονάνθρακες, μέταλλα, ολικές φαινόλες & επιφανειοδραστικούς παράγοντες.

- Α΄ Χ.Υ. Αθηνών – Τμήμα Β΄:

Οργανοφωσφορικά και όξινα φυτοφάρμακα, φυτοφάρμακα ουρίας, πυριδαζίνες, τριαζίνες, αλκυλο- και χλωρο-φαινόλες, Εξασθενές χρώμιο, κυανιούχα ιόντα.

- Χ.Υ. Ηπείρου & Δυτικής Μακεδονίας – Τμήμα Α΄ Εργαστηριακών Ελέγχων:

Πτητικοί υδρογονάνθρακες, οργανοκασσιτερικές ενώσεις, πολυαρωματικοί υδρογονάνθρακες, χλωροαλκάνια, μέταλλα, ολικές φαινόλες & επιφανειοδραστικούς παράγοντες.

Κατά το έτος 2015, εξετάσθηκαν συνολικά **1240 δείγματα νερών** (παράκτια, μεταβατικά και δείγματα ποταμών και λιμνών).

Η εκτέλεση εν λόγω προγράμματος ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2015 και είναι ήδη σε εξέλιξη ο σχεδιασμός του νέου αντίστοιχου προγράμματος ΕΣΠΑ 2014 - 2020.

6.3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΝΕΡΩΝ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στα πλαίσια της συνεργασίας του Γ.Χ.Κ. με τους λοιπούς Δημόσιους φορείς στους τομείς των νερών και του περιβαλλοντικού ελέγχου, οι υπάλληλοι του ΓΧΚ συμμετείχαν ενεργά:

- σε συνεδριάσεις της διυπουργικής επιτροπής αναγνώρισης Φυσικών Μεταλλικών νερών και νερών πηγής.
- σε συνεδριάσεις της διυπουργικής επιτροπής Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων.
- στη σύσκεψη του Συντονιστικού Γραφείου Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών του Υ.ΠΕ.Κ.Α. (ΣΥΓΑΠΕΖ).
- σε επιτροπή αρμόδιων δημόσιων Αρχών της ν. Χίου, για την έγκριση του καθορισμού θέσης αποδέκτη για τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων από μονάδες βιολογικού Καθαρισμού της νήσου.

6.4. ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Συμμετοχή υπαλλήλου στην ομάδα εργασίας του ΕΦΕΤ για την κατάρτιση προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και της Ποιότητας των τροφίμων έτους 2015 στη βάση της αξιολόγησης της επικινδυνότητας, στον τομέα του ελέγχου των εμφιαλωμένων νερών, του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης που διατίθεται υπό μορφή πάγου (παγάκια) και του νερού που χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις.
- Τέλος, έγινε 1 εισήγηση προς το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (ΑΧΣ) για την τροποποίηση του άρθρου 149 «Νερό» του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

7. ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. και συγκεκριμένα η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών προϊόντων είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής των Οδηγιών:

- ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, Οδηγία 1998/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ , όπως ισχύει.
- ΠΕΡΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, Οδηγία 1999/32/ΕΚ, όπως ισχύει.

7.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Το νομοθετικό έργο στον τομέα των ενεργειακών προϊόντων κατά το 2015 συνοψίζεται στα κατωτέρω:

1. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά με την έκδοση Απόφασης «Καύσιμα αυτοκινήτων-Αμόλυβδη βενζίνη-Απαιτήσεις και μέθοδοι δοκιμών» βάσει του νέου προτύπου ΕΛΟΤ EN 228.
2. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά με την τροποποίηση της απόφασης ΑΧΣ 96/2014 (ΦΕΚ 2136/Β/2014) «Εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2012/33/ΕΕ, βάσει των νέων οργανογραμμάτων του Υπ. Οικονομικών και του Υπ. Ναυτιλίας.
3. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά με την έκδοση Απόφασης «Προδιαγραφές και μέθοδοι ελέγχου ναυτιλιακών καυσίμων, βάσει του νέου τεχνικού προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 8217.
4. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά με την τροποποίηση απόφασης ΑΧΣ 334/2004 (ΦΕΚ 713/Β`/2005) «Προδιαγραφές και μέθοδοι ελέγχου βιοντίζελ» βάσει του νέου τεχνικού προτύπου ΕΛΟΤ EN 14274.
5. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά την έκδοση Απόφασης «Διαδικασίες δειγματοληψίας, εξέτασης και γνωμοδότησης περί κανονικότητας ή μη δειγμάτων υγρών καυσίμων».

Για όλες τις ως άνω αποφάσεις ακολουθήθηκε η διαδικασία της δημόσιας κρίσης και κοινοποίησης προς την Ε. Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία ΕΕ/2015/1535 .

Στο πλαίσιο ελέγχου της αγοράς, συνέταξε 3 εισηγήσεις προς το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.) για την κανονικότητα δειγμάτων ενεργειακών προϊόντων.

Υπέβαλε 2 ετήσιες αναφορές προς την Ε.Ε. ως Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής των Οδηγιών 1998/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ , όπως ισχύει, καθώς και της Οδηγίας 1999/32/ΕΚ, περί ελέγχου ναυτιλιακών καυσίμων όπως ισχύει.

Επίσης υπέβαλε αναλυτική αναφορά προς τον κ. Υπουργό ιεραρχικά, αναφορικά με την ιχνηθέτηση των υγρών καυσίμων.

7.2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

7.2.1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Ο επίσημος φυσικοχημικός έλεγχος της ποιότητας των πετρελαιοειδών προϊόντων πραγματοποιείται σε διαπιστευμένα εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους (ν. 3335/2005).

Η Χημική Υπηρεσία Πειραιά και Αιγαίου και η Χημική Υπηρεσία Μακεδονίας- Θράκης εξετάζουν δείγματα υγρών ενεργειακών προϊόντων (βενζινών, πετρελαίων, μαζούτ, υγρών βιοκαυσίμων),

λιπαντικών, υδραυλικών και αντιπηκτικών υγρών και συναφών προϊόντων, υποστηρίζοντας τις λοιπές Χ.Υ. όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες αποφάσεις.

Τα δείγματα στερεών καυσίμων (λιθανθράκων, σπανθράκων κλπ) όλης της χώρας εξετάζονται από τη Χ.Υ. Λιβαδειάς, Αυτ. Γραφείο Χ.Υ. Χαλκίδας.

Τα δείγματα στερεών βιοκαυσίμων (pellets, πυρηνόξυλο, woodchips, μπριγκέττες κλπ) εξετάζονται από τη Β' Χ.Υ. Αθηνών και τη Χ.Υ. Ηπείρου – Αυτ. Μακεδονίας, Αυτ. Γραφείο Χ.Υ. Κοζάνης.

7.2.2. ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Κατά το 2015 εξετάστηκαν 1.131 δείγματα υγρών καυσίμων (κανονικά, μη κανονικά, μη κανονικά-νοθευμένα, σύμφωνα ή μη σύμφωνα με σύμβαση), ως προς όλες τις παραμέτρους : βενζίνες, πετρέλαιο κίνησης, θέρμανσης, μαζούτ κλπ. Από αυτά τα 90 χαρακτηρίστηκαν ως μη κανονικά – νοθευμένα.

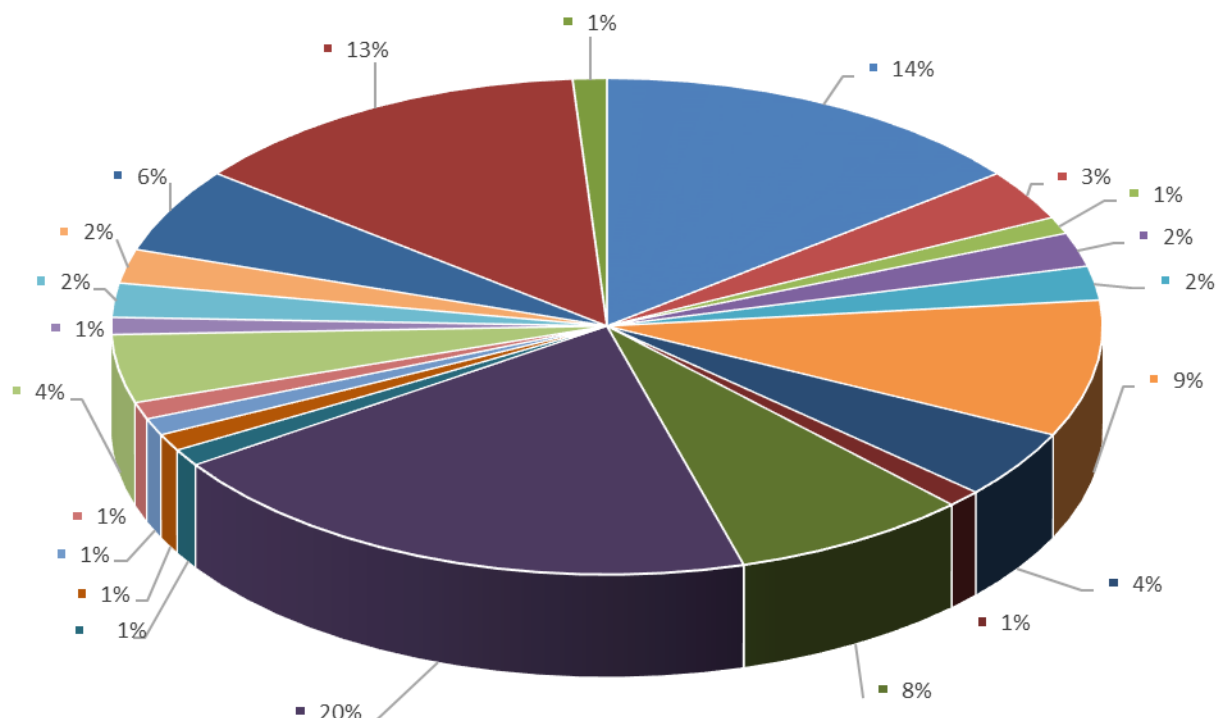
Επιπλέον εξετάστηκαν περισσότερα από 4.400 δείγματα κατόπιν ερωτημάτων των Τελωνειακών Αρχών, ως προς συγκεκριμένες παραμέτρους.

Το μεγαλύτερο ποσοστό μη κανονικότητας – νοθείας επιβεβαιώνεται στο πετρέλαιο κίνησης, το οποίο νοθεύεται κυρίως με πετρέλαιο θέρμανσης ή με πετρέλαιο παράνομης διακίνησης (λαθραίο).

Σχετικά με τη νοθεία των καυσίμων, αναφέρεται ότι, λόγω των υψηλών φόρων (ποσοστό πάνω από το 50% της συνολικής αξίας) υπάρχει ισχυρό κίνητρο για νοθεία προϊόντων και επομένως εξαπάτηση του καταναλωτή και, συγχρόνως, μείωση των εσόδων του κράτους.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι αιτίες μη κανονικότητας όλων των δειγμάτων υγρών καυσίμων:

Διάγραμμα 7.2.2.1. ΑΙΤΙΕΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με πετρέλαιο θέρμανσης από 1% έως 100%
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ που περιέχει πετρέλαιο θέρμανσης ≤ 1%
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με πετρέλαιο ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ από 1% έως 100%
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ και με άλλα πετρελαϊκά προϊόντα υψηλής περιεκτικότητας σε θείο
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με πετρέλαιο ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ και με άλλα πετρελαϊκά προϊόντα υψηλής περιεκτικότητας σε θείο
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με άλλα πετρελαϊκά προϊόντα υψηλής περιεκτικότητας σε θείο
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ λόγω υψηλής περιεκτικότητας αιωρούμενων στερεών
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ λόγω περιεκτικότητας σε FAME <0,5
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με χαμηλό σημείο ανάφλεξης
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με θείο ≤ 20ppm χωρίς ιχνηθέτη
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με νερό και αιωρούμενα σωματίδια
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ λόγω περιεκτικότητας σε FAME <0,5
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ με υψηλό θείο και ορυκτέλαια
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ με νερό <80%
- BENZINΗ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ με νερό και αιωρούμενα στερεά
- BENZINΗ 95 RON ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ που περιέχει βαρύτερα κλάσματα
- BENZINΗ 95 RON ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ που περιέχει θείο >10 ppm
- BENZINΗ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ με χαμηλό αριθμό οκτανίου
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (F76 ΚΑΙ F54) ΜΗ ΣΥΜΦΩΝΟ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΗΡΟΥΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΚΑΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Π.Κ, Π.Θ, ΠΝ. ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΠΟΥ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ
- ΜΑΖΟΥΤ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ

Τα συγκριτικά αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου των τελευταίων ετών αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί :

Πίνακας 7.2.2.1. Συγκριτικά αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου (2009-2015)

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ	ΝΟΘΕΙΑ
2009	3268	306	9,36%
2010	1838	308	16,76%
2011	2605	548	21,04%
2012	2857	500	17,50%
2013	2080	218	10,5 %
2014	1418	167	11,8%
2015	1131	90	8%

Σημειώνεται ότι από 1-11-2013 έγινε μεταφορά των αρμοδιοτήτων του προληπτικού ελέγχου από το ΣΔΟΕ στη Γ.Γ.Δ.Ε. .

7.2.3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ (FQMS- Fuel Quality Monitoring System)

Το Σύστημα Παρακολούθησης Ποιότητας Καυσίμων (FQMS- Fuel Quality Monitoring System) θεσπίστηκε με την Οδηγία 98/70/ΕΚ, η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την απόφαση ΑΧΣ 316/2010 (ΦΕΚ 501/Β/2012), προβλέπει τον στατιστικό έλεγχο της ποιότητας των βενζινών και των πετρελαίων που διατίθενται στην Ελληνική αγορά, μέσω της εξέτασης αντιπροσωπευτικών δειγμάτων, με σκοπό τον έλεγχο της τήρησης των προδιαγραφών που διασφαλίζουν τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση για το περιβάλλον.

Για την εφαρμογή του FQMS στη χώρα μας αρμόδια αρχή είναι η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. σύμφωνα με τις αποφάσεις ΑΧΣ 291/2004 και 316/2010. Το Γ.Χ.Κ., σε συνεργασία με το Υπ. Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την περιοχή της Αττικής (ΚΕΔΑΚ) και τις περιφερειακές Τελωνειακές Υπηρεσίες για την υπόλοιπη Ελλάδα, σχεδιάζει , αποστέλλει και παρακολουθεί το πρόγραμμα των δειγματοληψιών, και προβαίνει στην εξέταση των δειγμάτων, τη στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων και την αποστολή της σχετικής έκθεσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο τέλος του Α' εξαμήνου κάθε έτους.

Για τις ανάγκες της εφαρμογής του FQMS, η χώρα μας έχει διαιρεθεί σε τρεις περιοχές (Βόρεια Ελλάδα, Νότια Ελλάδα και Αττική), σύμφωνα με τον χάρτη.

Για το 2015 (τα αποτελέσματα του 2015 εκδίδονται στο τέλος του Α' εξαμήνου 2016), το σχήμα του ελέγχου διαμορφώθηκε ως εξής:

ΣΥΝΟΛΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ BENZINΗΣ 2015		ΣΥΝΟΛΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ DIESEL 2015	
Αμόλυβδη βενζίνη min. RON=95 (S <10 ppm)	95,35%	Diesel (S <10 ppm , Βιοντίζελ 7% -B7)	99,37 %
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	100	Diesel χωρίς βιοντίζελ	0,63%
		Αρ. Εξετασθέντων δειγμάτων	100
Αμόλυβδη βενζίνη RON≥98 (S <10 ppm)	4,55 %		
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	10		
Αμόλυβδη βενζίνη 95≤RON<98 (S <10 ppm)	0,1 %		
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	6		

Από τα εξετασθέντα δείγματα βρέθηκε 1 δείγμα μη κανονικό δείγμα πετρελαίου κίνησης.

Οι ποσότητες των καυσίμων που διατέθηκαν στην αγορά τα έτη 2013, 2014 και 2015 αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπ. Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Πίνακας 7.2.3.1. Οι ποσότητες των καυσίμων που διατέθηκαν στην αγορά τα έτη 2013, 2014 και 2015

Τύπος καυσίμου (Οδηγία 1998/70/ΕΚ)	Πωλήσεις καυσίμων 2013 (ΜΤ)	Πωλήσεις καυσίμων 2014 (ΜΤ)	Πωλήσεις καυσίμων 2015(ΜΤ)
Αμόλυβδη βενζίνη 95RON	2.414.338,49	2.365.773,70	2.201.719,86
Αμόλυβδη βενζίνη RON ≥98	72.609,85	86.852,13	105.026,05
Βενζίνη με υποκατάστατο μολύβδου (LRP)	16.516,73	4.289,45	2.261,56
Πετρέλαιο κίνησης χωρίς βιοντίζελ			15249,07
Πετρέλαιο κίνησης (B7)	2200986,57	2.341.445,35	2.412.387,3
Τύπος καυσίμου (Οδηγία 1999/32/ΕΚ)	Πωλήσεις καυσίμων 2013 (ΜΤ)	Πωλήσεις καυσίμων 2014 (ΜΤ)	Πωλήσεις καυσίμων 2015 (ΜΤ)
Μαζούτ Νο3 θείο > 1,5%	72.801,278	71.837,31	62108,71
Μαζούτ Νο3 θείο > 1,0% και <1,5%	27.057,187		9.658,56
Μαζούτ Νο3 θείο < 1,0%	141.785,845	192.823,72	116.386,51
Πετρέλαιο θέρμανσης	929.831,821	967.746,44	1.388.644,63
Πετρέλαιο κίνησης (ντίζελ για λειτουργία μηχανών και όχι κίνηση οχημάτων)	185.358,879	224.666,60	206.249,71
Πετρέλαιο εφοδιασμού πλοίων (DMA)	172.041,880	181.028,60	212.391,14

7.2.4. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. συμβάλλει στην είσπραξη των δημοσίων εσόδων από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα, πραγματοποιώντας εκτός των εργαστηριακών αναλύσεων ογκομετρήσεις δεξαμενών, δειγματοληψίες και επιτόπιους ελέγχους σε διωλιστήρια, ελέγχους μετρητών και άλλες εργασίες που απαιτούν τεχνική/επιστημονική γνώση. Κατά το 2015 πραγματοποιήθηκαν 33.336 εργασίες στον τομέα των καυσίμων . Στον πίνακα που ακολουθεί, καταγράφονται ομαδοποιημένες οι εργασίες αυτές για το έτος 2015.

Πίνακας 7.2.4.1. Εργασίες σχετικές με την είσπραξη Ε.Φ.Κ. στον τομέα των καυσίμων

Εργασίες σχετικές με την είσπραξη του Ε.Φ.Κ. στον τομέα των καυσίμων	Πραγματοποιηθείσες εργασίες έτους 2015
Εργασίες προσδιορισμού ποσότητας πετρελαιοειδών και άλλων ενεργειακών προϊόντων σε δεξαμενές	28997
Έλεγχοι για χορήγηση άδειας χρήσης δεξαμενής πετρελαιοειδών και	308
Έλεγχοι ογκομέτρησης βυτιοφόρων	726
Έλεγχοι μετρητών	1017
Έλεγχοι καταλληλότητας δεξαμενόπλοιων	10

Επιτόποιοι έλεγχοι και δειγματοληψίες	1892
Χρωματισμοί-ιχνηθετήσεις καυσίμων	59
Άλλα	327
Σύνολο	33.336

7.2.5. ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ

Κατά το 2015 εξετάστηκαν 65 δείγματα στερεών βιοκαυσίμων από τη Β' Χ.Υ. Αθηνών και τη Χ.Υ. Κοζάνης. Σημειώνεται ότι τα στερεά βιοκαύσιμα είναι ενεργειακά προϊόντα αλλά δεν έχουν Ε.Φ.Κ.

Το ποσοστό των μη κανονικών δειγμάτων ανήλθε στο 60%. Για τα προϊόντα στερεής βιομάζας το ποσοστό αυτό αποδίδεται αφ' ενός στο ότι είναι προϊόντα για τα οποία δεν υφίσταται ευρωπαϊκή νομοθεσία παρά μόνον ορισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα που πρόσφατα ενσωματώθηκαν στο εθνικό Δίκαιο και αφ' ετέρου στο ότι τα εν λόγω προϊόντα κυκλοφορούν την τελευταία τριετία στην εγχώρια αγορά και οι μη συμμορφώσεις τους αφορούν κατά μείζονα λόγο στις ενδείξεις επί της συσκευασίας τους.

7.3 ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Αναφορικά με τις δράσεις για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου καυσίμων απεστάλη ιεραρχικά στην πολιτική ηγεσία αναλυτική αναφορά στην οποία καταγράφονται και αξιολογούνται συγκριτικά τα μέχρι τώρα δεδομένα, αποτελέσματα και συμπεράσματα των δράσεων εργαστηριακής εξέτασης δειγμάτων και ιχνηθέτησης καυσίμων και διατυπώνονται τεκμηριωμένες προτάσεις για την αποτελεσματικότερη

αντιμετώπιση του φαινομένου.

Επίσης, τα μη εμπιστευτικού χαρακτήρα δεδομένα και συμπεράσματα της ως άνω αναφοράς, απεστάλησαν προς τη Μ.Ε.Α. προκειμένου να συμπεριληφθούν σε παρουσίαση του Ευρωπαϊκού προγράμματος Fiscallis στην Ιρλανδία, με θέμα την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου καυσίμων εντός της Ε.Ε.

7.4 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ

Μετά την εξέταση των αντιστοίχων φακέλων αποδόθηκε αριθμός καταχώρησης στα προϊόντα των παρακάτω μητρώων

- ❖ **Μητρώο ορυκτελαίων**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 370 εγγραφές
- ❖ **Μητρώο ορυκτελαίων 2Τ**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 73 εγγραφές
- ❖ **Μητρώο βαλβολινών**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 115 εγγραφές

ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΘΕΙΟΥ

Υλοποιήθηκε ο ορισμός επιθεωρητών για την εφαρμογή της Οδηγίας 1999/32/ΕΚ σχετικά με περιεκτικότητα καυσίμων πλοίων σε θείο. Στο πλαίσιο αυτό εκπαιδεύτηκαν 41 συνολικά επιθεωρητές σε ειδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που οργανώθηκε από τη Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων, ως αρμόδια εθνική Αρχή, σε συνεργασία με τον EMSA (European Maritime Safety Agency).

Επίσης, ολοκληρώθηκαν οι δράσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας με συναρμόδιες Αρχές με στόχο τη βελτίωση του μηχανισμού ελέγχων καυσίμων.

ΧΗΜΙΚΟΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Επίσης, κατά το 2015 διενεργήθηκαν δεκατέσσερις (14) έλεγχοι κατά τους οποίους πιστοποιήθηκε η συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων χημικών ναυτιλίας, οι οποίοι ήδη ασκούν το επάγγελμα.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗΣ ΟΟΣΑ

Πραγματοποιήθηκε μελέτη και εμπεριστατωμένη τεκμηρίωση στις παρατηρήσεις για 3 νομοθετήματα αρμοδιότητας της Δ/νσης ως εξής:

- η Υπηρεσία μας διαφώνησε με την προτεινόμενη κατάργηση του άρθρου 320 του ν. 4072/2012, η οποία είναι ζήτημα πολιτικής απόφασης, εφόσον εκτιμά ότι η ιχνηθέτηση των καυσίμων αποτελεί σημαντικό μέτρο για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου, και πρέπει να επιδιωχθεί η εύρεση είτε ενός εθνικού ιχνηθέτη είτε ενός ευρωπαϊκού με ανάλογη τροποποίηση του άρθρου 320 στα πλαίσια της προσαρμογής στην τεχνική πρόοδο και ενσωμάτωση των οδηγιών της Ε.Ε για τους ιχνηθέτες καυσίμων – έγινε δεκτή η θέση της Δ/νσης.
- Η Υπηρεσία διαφώνησε με την πρόταση του ΟΟΣΑ για κατάργηση της κοινοποίησης των αναλογιών των συστατικών των λιπαντικών MEK και λιπαντικών 2Τ. Έγινε δεκτή η θέση της Δ/νσης.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκπρόσωποι της Διεύθυνσης συμμετείχαν ενεργά:

- Στην Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών με αντικείμενο την παρακολούθηση των υποχρεώσεων ολοκλήρωσης της εγκατάστασης των συστημάτων καταπολέμησης του λαθρεμπορίου και της νοθείας των καυσίμων.
- Στην Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών με αντικείμενο: «Διαδικασίες και προδιαγραφές εγκατάστασης και ελέγχου ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες ενεργειακών προϊόντων. Απαιτήσεις συμμόρφωσης, λειτουργίας, καταγραφής και διασφάλισης των μετρήσεων και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων. Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, είδος και περιεχόμενο των στοιχείων που παρέχονται από το σύστημα αυτό».
- Στην διυπουργική Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Ναυτιλίας Νησιωτικής Πολιτικής και Αιγαίου με αντικείμενο την εφαρμογή της Οδηγίας 1999/33/Ε.Ε και των κανονιστικών πράξεων που απορρέουν από αυτή.
- Σε συσκέψεις του ΥΠΕΚΑ με αντικείμενο “Προτεινόμενα μέτρα καταπολέμησης της ρύπανσης και προστασίας του καταναλωτή από τη χρήση καυσίμων στερεής βιομάζας σε συσκευές εναλλακτικής θέρμανσης”.
- Σε Ομάδα Εργασίας του Ο.Ο.Σ.Α με σκοπό την της νομοθεσίας που αφορά στα πετρελαιοειδή, και λοιπές πρώτες ύλες καθώς και τον σχολιασμό στις προτάσεις για εκσυγχρονισμό αυτής.

8. ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Την τελευταία δεκαετία, το φαινόμενο της παράνομης διακίνησης αφορολόγητων γνησίων και παραπονημένων τσιγάρων ολοένα και διογκώνεται.

Η ανάγκη συλλογής περισσότερων δημόσιων εσόδων οδήγησε στην δυσανάλογη αύξηση του συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζεται στα προϊόντα καπνού. Αυτό έχει προκαλέσει μια σειρά παρενεργειών, ενδεικτικά:

- Την υποχώρηση της ζήτησης των σχετικών προϊόντων στα κανάλια της νόμιμης διακίνησης.
- Την πραγματικά εντυπωσιακή αύξηση του λαθρεμπορίου προϊόντων καπνού.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι σε ορισμένες χώρες, μικρές καπνοβιομηχανίες επιβιώνουν έχοντας ως κύρια δραστηριότητα την νόμιμη παραγωγή άγνωστων σημάτων τσιγάρων, τα οποία δεν κυκλοφορούν στο εμπόριο ως νόμιμα, αλλά μόνο ως παράνομα (παράνομα λευκά).

Έχει επίσης αναπτυχθεί παγκόσμιο δίκτυο από παράνομα εργοστάσια, τα οποία κατασκευάζουν παραπονημένα καπνικά προϊόντα με σκοπό την απομίμηση γνωστών εμπορικών σημάτων (μαϊμούδες).

Μια ραγδαία ανερχόμενη λαθρεμπορική δραστηριότητα είναι και η πώληση χύμα καπνού καπνοπαραγωγών.

Όλα τα παραπάνω παράνομα προϊόντα, με τη χρήση ιδιαίτερα επινοητικών μεθόδων και τεχνασμάτων καταλήγουν τελικά στον καταναλωτή.

Οι επιπτώσεις της παραποίησης και του λαθρεμπορίου τσιγάρων περιλαμβάνουν:

- Στέρηση δημοσίων εσόδων.
- Ανάπτυξη και εύκολη οικονομική στήριξη εγκληματικών οργανώσεων.
- Επιπτώσεις στη Δημόσια Υγεία άγνωστης έκτασης.
- Κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, αθέμιτος ανταγωνισμός, διαφθορά ή/και πιθανή παραπλάνηση του καταναλωτή.

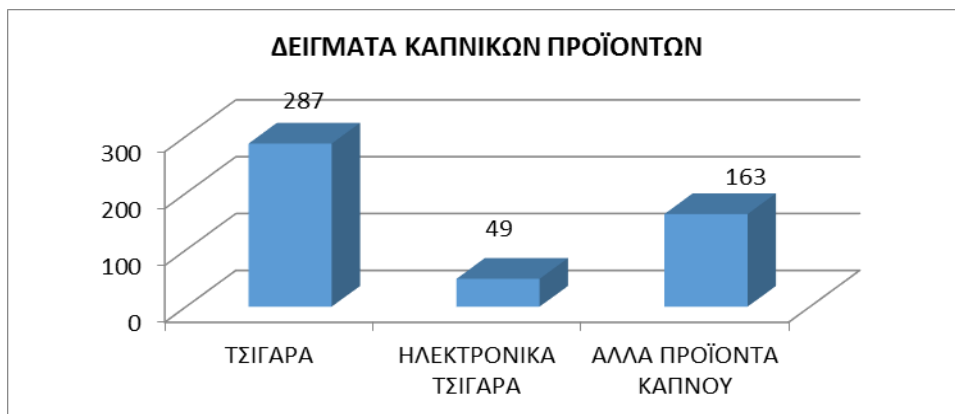
Για τους παραπάνω λόγους, η Υπηρεσία της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης (OLAF) έχει συνάψει συμφωνίες με τις μεγαλύτερες παγκόσμιες καπνοβιομηχανίες.

Από όλα τα ανωτέρω γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η διάκριση γνησίων και παραπονημένων τσιγάρων αποκτά βαρύνουσα σημασία για την διασφάλιση των δημοσίων εσόδων.

Ο έλεγχος καπνικών προϊόντων όλης της επικράτειας καθώς και των κατασχεμένων τσιγάρων γίνεται στο Τμήμα Χ.Υ. Σερρών της Χημικής Υπηρεσίας Μακεδονίας – Θράκης, που διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και τεχνογνωσία. Με χρήση ποικίλων εξετάσεων, δίνεται αξιόπιστη εκτίμηση σχετικά με τη γνησιότητα ή μη των κατασχεμένων εξαιτίας λαθραίας διακίνησης καπνικών προϊόντων, ώστε να υλοποιούνται οι συμφωνίες της OLAF όπως περιγράφονται παραπάνω. Το Τμήμα Χ.Υ. Σερρών παρέχει τις παραπάνω υπηρεσίες στο ΣΔΟΕ, την Αστυνομία, τα Τελωνεία και τις Χημικές Υπηρεσίες όλης της χώρας.

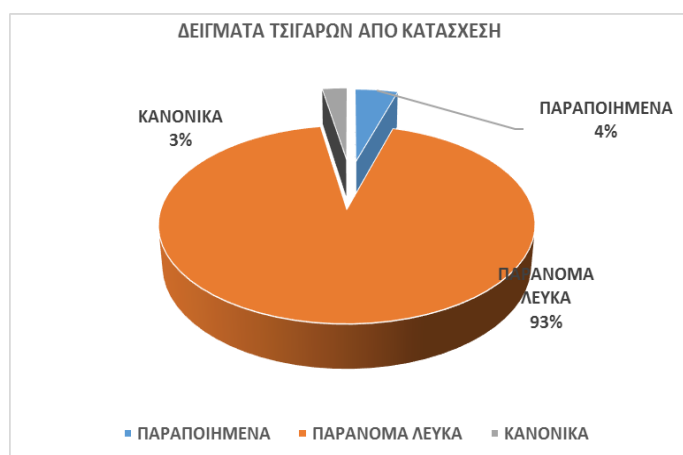
Η μη κανονικότητα των δειγμάτων καπνικών, που εξετάστηκαν κατά το 2015, ανέρχεται σε ποσοστό 48%. Το ποσοστό αυτό δικαιολογείται από τις στερευμένες δειγματοληψίες που εστιάζουν σε λαθραία και παραπονημένα τσιγάρα, τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και στους τελωνειακούς ελέγχους.

Το είδος των καπνικών δειγμάτων που ελέγχθηκαν αποτυπώνεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Διάγραμμα 8.1. : Κατανομή των καπνικών προϊόντων που ελέγχθηκαν

Από τα δείγματα των τσιγάρων που αναλύθηκαν το 92% αφορούσε προϊόντα κατασχέσεων. Η κατανομή ως προς την γνησιότητά τους αποτυπώνεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Διάγραμμα 8.2 : Κατανομή των δειγμάτων τσιγάρων που ελέγχθηκαν μετά από κατάσχεση

9. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής της παρακάτω νομοθεσίας:

- ✓ Κανονισμός 1907/2006/ΕΚ – REACH που αφορά την καταχώριση, αξιολόγηση, αδειοδότηση και τους περιορισμούς χημικών προϊόντων.
- ✓ Κανονισμός 1272/2008/ΕΚ – CLP (και απόφαση ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β), μέχρι τις 31 Μαΐου 2015) που αφορά την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία χημικών προϊόντων.
- ✓ Κανονισμός 649/2012/ΕΚ – PIC που αφορά τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων (βιομηχανικά χημικά προϊόντα).
- ✓ Απόφαση Α.Χ.Σ. 273/2000 (ΦΕΚ 1370/Β) που αφορά την εφαρμογή των Αρχών Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (Ο.Ε.Π.).
- ✓ Κανονισμός (ΕΚ) 648/2004, σχετικά με τα απορρυπαντικά.
- ✓ Οδηγία 42/2004/ΕΚ (Υ.Α. 437/2005 (ΦΕΚ 1641/Β'/2006)) για τον περιορισμό των εκπομπών Πτητικών Οργανικών διαλυτών (VOCs).

Επίσης μετέχει στην Εθνική Αρχή για τα Χημικά Όπλα, στον έλεγχο εφαρμογής της αντίστοιχης Διεθνούς Σύμβασης, έχει αρμοδιότητα για την ταξινόμηση επικινδύνων υλών για οδική και σιδηροδρομική μεταφορά και είναι αρμόδια για την γνωμοδότηση της ορθής ταξινόμησης, στο πλαίσιο της Οδηγίας SEVESO. Παρακολουθεί τα θέματα που αφορούν χημικά προϊόντα και τις μεθόδους δοκιμών σε διεθνές επίπεδο (ΟΟΣΑ, ΟΗΕ κλπ) και λαμβάνει ενεργό μέρος στην ενσωμάτωση της διεθνούς Σύμβασης για τον υδράργυρο στο κοινοτικό δίκαιο.

9.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Στον τομέα των βιομηχανικών και χημικών προϊόντων, η Διεύθυνση συμμετείχε στην διαμόρφωση της ΚΥΑ 172058, σχετικά με την εφαρμογή στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου (Seveso III).

Επίσης μετείχε στη διαμόρφωση σχεδίων ΚΥΑ:

- (α) για την ενσωμάτωση της τροποποίησης της Οδηγίας 2007/23 για τα είδη πυροτεχνίας.
- (β) για τον «Καθορισμό συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1007/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, για τις ονομασίες των υφανσίμων ινών και τη συναφή επισήμανση και τη σήμανση της σύνθεσης των ινών των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 73/44/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 96/73/ΕΚ και 2008/121/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονισμών» σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

Επιπλέον, μετείχε ενεργά και υποστήριξε τις εθνικές θέσεις στις τροποποιήσεις των κανονισμών REACH και CLP.

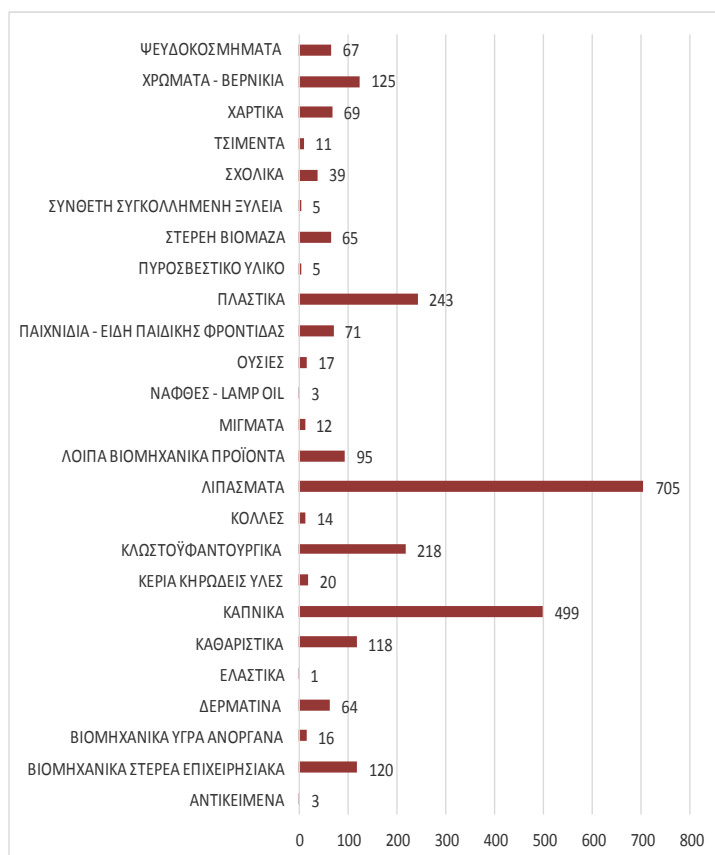
Παράλληλα πραγματοποιήθηκε μεταφραστική επιμέλεια και έλεγχος χημικής ορολογίας σε 7 νομοθετικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Επιπλέον εκδόθηκαν 7 εγκύκλιοι, έγινε μία εισήγηση στο ΑΧΣ σχετικά με τη κανονικότητα και ασφάλεια δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων καθώς και εισήγηση στο ΑΧΣ για την έκδοση ΥΑ σχετικά με την έγκριση χημικής διασκορπιστικής ουσίας 3^{ης} γενιάς

9.2 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Στον τομέα των πρώτων υλών και βιομηχανικών προϊόντων εμπίπτει ένα ευρύ φάσμα ποικίλων προϊόντων. Ορισμένα προϊόντα των οποίων ο εργαστηριακός έλεγχος απαιτεί την ανάλυση μεγάλου αριθμού παραμέτρων, ή την εφαρμογή εξειδικευμένων μεθόδων, εξετάζονται σε συγκεκριμένες Χ.Υ.

- Έτσι, πραγματοποιούνται εργαστηριακοί έλεγχοι με εξειδικευμένες μεθόδους, σε δείγματα προϊόντων που προορίζονται είτε για εξαγωγή είτε για την εσωτερική αγορά, κυρίως στη Β' Χ.Υ. Αθηνών, η οποία επιπλέον παρέχει τεχνική υποστήριξη για τον προσδιορισμό Πτητικών Οργανικών Ενώσεων (ΠΟΕ – VOCs) σε χρώματα, όταν ο προσδιορισμός τους δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί από τις λοιπές Χ.Υ. που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιθεωρήσεων προϊόντων (VOCs).
- Τα δείγματα λιπασμάτων εξετάζονται στη Β' Χ.Υ. Αθηνών και στη Χ.Υ. Μακεδονίας-Θράκης-Τμήμα Β' και των απορρυπαντικών από τη Β' Χ.Υ. Αθηνών, τη Χ.Υ. Μακεδονίας-Θράκης-Τμήμα Β' και τη Χ.Υ. Πελοποννήσου-Δ. Ελλάδας και Ιονίου-Τμήμα Α'.

Κατά το έτος 2015 εξετάσθηκαν ανά την επικράτεια συνολικά 2605 δείγματα πρώτων υλών και βιομηχανικών προϊόντων. Από αυτά, τα 499 δείγματα αφορούν καπνικά προϊόντα, τα οποία εξετάζονται σε ξεχωριστό κεφάλαιο της παρούσας έκθεσης. Τα υπόλοιπα 2.106 δείγματα κατηγοριοποιούνται ανά είδος υλικού, σύμφωνα με το διάγραμμα 9.2.1.

Διάγραμμα 9.2.1. : Κατανομή δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανά είδος υλικού

Περίπου το 10 % των αναλυθέντων δειγμάτων παρουσιάζει μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας και χαρακτηρίζεται ως μη κανονικό (ή μη ασφαλές). Πέραν των κανονικών και των μη κανονικών δειγμάτων, υπάρχουν και δείγματα στα οποία δεν αποδίδεται χαρακτηρισμός, διότι περιέχονται στο εργαστήριο όχι για έλεγχο συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία, αλλά για άλλους λόγους πχ. προσδιορισμό τους σύνθεσης, ανίχνευση συγκεκριμένων συστατικών, κ.λπ.

Το έργο του ελέγχου τους αγοράς σε ορισμένα αντικείμενα για τα οποία υφίστανται ειδική ενωσιακή νομοθεσία τους π.χ. καθαριστικά προϊόντα, λιπάσματα, υφάνσιμα, γνωστοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Καν. 765/2008 και σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ποσοστό των δειγμάτων ανά είδος υλικού που χαρακτηρίζεται ως μη κανονικό, επί του συνόλου των δειγμάτων από το συγκεκριμένο υλικό που αναλύθηκαν.

Πίνακας 9.2.1. Αναλυθέντα και μη κανονικά δείγματα βιομηχανικών και χημικών προϊόντων

ΕΙΔΟΣ ΥΛΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ %
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΣΤΕΡΕΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ	120	6	5
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΥΓΡΑ ΑΝΟΡΓΑΝΑ	16	0	0
ΔΕΡΜΑΤΙΝΑ	64	7	11
ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ	218	14	6
ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	705	30	4
ΠΛΑΣΤΙΚΑ	243	14	6
ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑ	118	36	31
ΧΑΡΤΙΚΑ	69	3	4
ΨΕΥΔΟΚΟΣΜΗΜΑΤΑ	67	15	22
ΣΧΟΛΙΚΑ	39	4	10
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ – ΕΙΔΗ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	71	2	3
ΧΡΩΜΑΤΑ – ΒΕΡΝΙΚΙΑ	125	18	14
ΚΟΛΛΕΣ	14	5	36
ΝΑΦΘΕΣ – LAMP OIL	3	0	0
ΣΥΝΘΕΤΗ ΣΥΓΚΟΛΛΗΜΕΝΗ ΞΥΛΕΙΑ	5	0	0
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	11	1	9
ΛΟΙΠΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	95	1	1
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	5	0	0
ΚΕΡΙΑ ΚΗΡΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ	20	2	10
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	3	0	0
ΕΛΑΣΤΙΚΑ	1	0	0
ΟΥΣΙΕΣ	17	0	0
ΣΤΕΡΕΗ ΒΙΟΜΑΖΑ	65	39	60
ΜΙΓΜΑΤΑ	12	5	42
Σύνολο	2106	202	10%

Τα ανωτέρω υποδεικνύουν ότι, παρά τους συνεχείς ελέγχους και την ευρεία διάδοση τους τεχνογνωσίας, ορισμένα είδη βιομηχανικών προϊόντων (π.χ. καθαριστικά, κόλλες, μίγματα, στερεή βιομάζα) παρουσιάζουν σημαντικό ποσοστό μη κανονικότητας επί των εξετασθέντων δειγμάτων.

9.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΡΓΟ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ / ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Στον τομέα των βιομηχανικών και χημικών προϊόντων καταρτίστηκαν προγράμματα επιθεωρήσεων για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας:

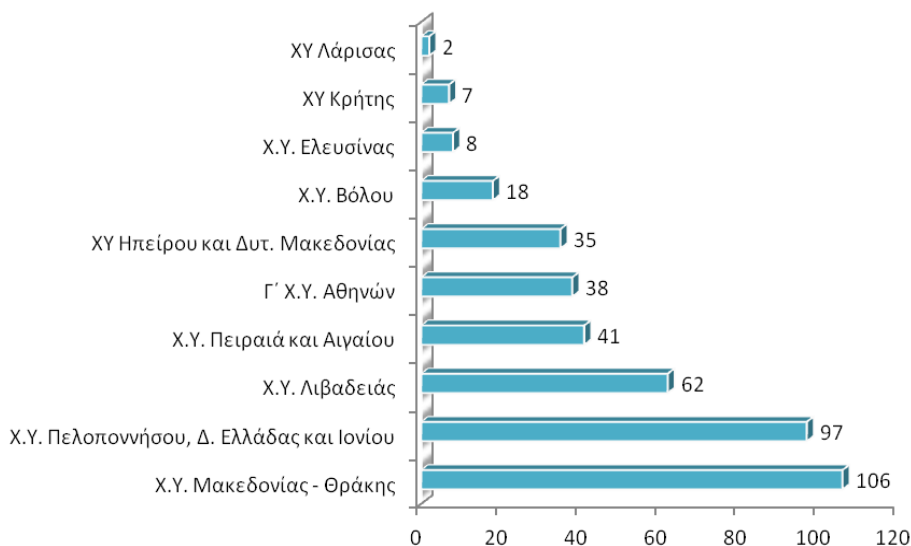
- ✓ των χημικών ουσιών, μειγμάτων σε επιχειρήσεις παραγωγής, εισαγωγής και διακίνησης χημικών προϊόντων, με έμφαση στα λιπάσματα (ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων).
- ✓ των καθαριστικών προϊόντων σε νοσηλευτικά ιδρύματα / μονάδες, κέντρα υγείας, βιομηχανικά πλυντήρια αλλά και σε επιχειρήσεις παραγωγής ή και εμπορίας των απορρυπαντικών ((α' φάση σε επιχειρήσεις κυρίως διανομέων, β' φάση σε επιχειρήσεις προμηθευτών).
- ✓ πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC's)

και πραγματοποιήθηκαν συνολικά **574** επιθεωρήσεις.

9.3.1 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΓΜΑΤΑ

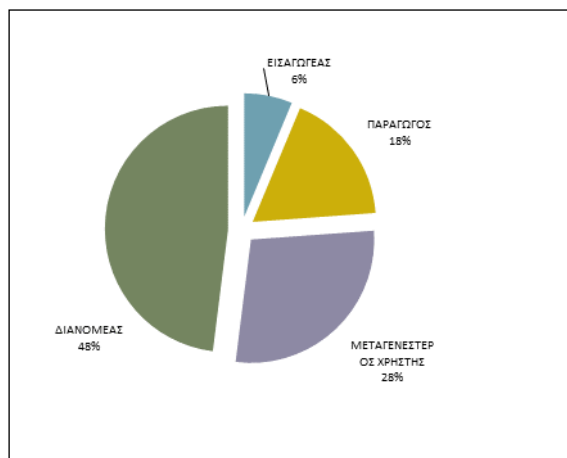
Στον τομέα των χημικών ουσιών και μειγμάτων διενεργήθηκαν συνολικά **414 επιθεωρήσεις**, στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος επιθεωρήσεων, μετά από τελωνειακό έλεγχο, κατόπιν καταγγελιών, κλπ.

Ο αριθμός των διεξαχθέντων επιθεωρήσεων στο πλαίσιο του Ετήσιου Προγράμματος, ανά χημική υπηρεσία, απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα:

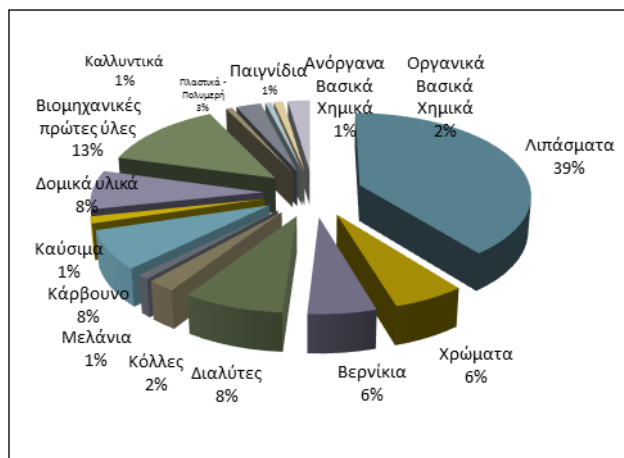

Διάγραμμα 9.3.1.1.: Επιθεωρήσεις ανά Χημική Υπηρεσία

Συνολικά, ο ρόλος και η δραστηριότητα των επιχειρήσεων που επιθεωρήθηκαν, αποτυπώνονται στα παρακάτω διαγράμματα: Εντοπίστηκαν **μη συμμορφώσεις στο 55%** των επιχειρήσεων που επιθεωρήθηκαν.

Διάγραμμα 9.3.1.2. Ρόλος επιχειρήσεων

Διάγραμμα 9.3.1.3. Δραστηριότητα επιχειρήσεων

Οι παραπάνω επιθεωρήσεις αφορούν :

➤ **Στα εναρμονισμένα προγράμματα επιθεωρήσεων του «FORUM ανταλλαγής πληροφοριών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών (ECHA)» και συγκεκριμένα:**

- **30 επιθεωρήσεις** διεξήχθησαν στα πλαίσια του πιλοτικού προγράμματος για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τα πώματα ασφαλείας για τα παιδιά, σύμφωνα με τον κανονισμό 1272/2008/EK-CLP. Επιθεωρήσεων. Εξετάστηκαν συνολικά 70 δείγματα χημικών προϊόντων. Σε 19 προϊόντα (33%) διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις σχετικά με τις απαιτήσεις για τη συσκευασία του άρθρου 35(2), οι οποίες αφορούσαν σε:
 - ✓ Απουσία πιστοποιητικού συμμόρφωσης με το πρότυπο
 - ✓ Πιστοποιητικό συμμόρφωσης με το πρότυπο συσκευασίας εκδοθέν από εργαστήριο μη διαπιστευμένο κατά 17025
 - ✓ Απουσία πώματος ασφαλείας για παιδιά ενώ υπάρχει απαίτηση από την ταξινόμηση
 - ✓ Απουσία ανάγλυφης προειδοποίησης κινδύνου
- **26 επιθεωρήσεις** διεξήχθησαν στα πλαίσια του πρώτου πιλοτικού προγράμματος για την αδειοδότηση, σύμφωνα με τον κανονισμό 1907/2006/EK-REACH. Εξετάστηκε η συμμόρφωση των επιχειρήσεων ως προς τις ουσίες Muskxylene και 4,4'-Diamoniodiphenylmethane (MDA). Στις ανωτέρω επιθεωρήσεις δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις.

➤ **Στο ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων (με έμφαση σε επιχειρήσεις λιπασμάτων):**

Οι μη συμμορφώσεις ανά είδος ελέγχου στις συγκεκριμένες επιθεωρήσεις αφορούν τα εξής:

- ✓ την καταχώριση REACH (14 μη συμμορφώσεις)
- ✓ την παροχή, γλώσσα που διατίθενται, ορθότητα και πληρότητα των ΔΔΑ (215 μη συμμορφώσεις)
- ✓ την κοινοποίηση CLP (5 μη συμμορφώσεις)

- ✓ την Ταξινόμηση-Επισήμανση-Συσκευασία (85 μη συμμορφώσεις)
- ✓ την καταχώριση στο Εθνικό Μητρώο Χημικών Προϊόντων (7 μη συμμορφώσεις)
- ✓ ως προς την Ταξινόμηση-Επισήμανση-Συσκευασία (1 μη συμμόρφωση)

➤ **Στις επιθεωρήσεις εκτός του στοχευμένου ετησίου προγράμματος επιθεωρήσεων π.χ. μετά από τελωνειακό έλεγχο, μετά από καταγγελία κλπ.**

Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί ότι εκτός των ανωτέρω επιθεωρήσεων πραγματοποιήθηκαν **1167 έλεγχοι χημικών προϊόντων κατά την εισαγωγή** από τις χημικές υπηρεσίες εισόδου.

9.3.2 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Το έτος 2015 καταρτίστηκε πρόγραμμα επιθεωρήσεων για καθαριστικά προϊόντα που προορίζονται για χρήση σε νοσοκομεία, μονάδες περίθαλψης, κέντρα υγείας και βιομηχανικά πλυντήρια, ώστε να εντοπιστούν τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για καθαρισμό επιφανειών κάθε είδους, πιάτων, ποτηριών, σκευών και συσκευών κουζίνας τουαλέτας, λουτήρων, εξοπλισμού γενικά κ.ά. και παρουσιάζουν παρεκκλίσεις από την ισχύουσα νομοθεσία.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν **129** επιθεωρήσεις, εκ των οποίων **81** σε νοσοκομεία, μονάδες περίθαλψης, κέντρα υγείας κ.λπ. και **48** σε βιομηχανικά πλυντήρια. Τα προϊόντα που αξιολογήθηκαν συνολικά ανέρχονται σε **586**.

Για την υλοποίηση των επιθεωρήσεων δραστηριοποιήθηκαν 25 αρμόδιες χωρικά Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ..

Ο αριθμός των επιθεωρήσεων που πραγματοποίησε κάθε οργανική μονάδα του Γ.Χ.Κ., φαίνεται στο κατωτέρω διάγραμμα :

Διάγραμμα 9.3.2.1.: Επιθεωρήσεις ανά οργανική μονάδα Γ.Χ.Κ.

Από τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν διαπιστώθηκε ότι, η πλειονότητα των καθαριστικών προϊόντων παρουσίασε πολύ υψηλό ποσοστό συμμόρφωσης ως προς την επισήμανση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το οποίο αποδίδεται στο γεγονός ότι οι μονάδες του είδους που επιθεωρήθηκαν προμηθεύονται τα καθαριστικά προϊόντα από supermarket ή κατόπιν διαγωνισμού.

Επιπλέον στο πλαίσιο του ελέγχου συμμόρφωσης καθαριστικών προϊόντων τελωνειακής εισαγωγής, διενεργήθηκε 1 επιθεώρηση σε εταιρεία που εισήγαγε προϊόντα από τρίτη χώρα, τα οποία δεσμεύθηκαν λόγω έλλειψης επισήμανσης ή λανθασμένης επισήμανσης και αφού επικολλήθηκαν ορθές ετικέτες επί της συσκευασίας τους, αποδεσμεύτηκαν και διατέθηκαν στην αγορά.

9.3.3 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ (VOC'S)

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 42/2004/ΕΚ (Υ.Α. 437/2015) το Γ.Χ.Κ. καταρτίζει και εκτελεί κάθε έτος πρόγραμμα τακτικών και έκτακτων επιθεωρήσεων που διενεργούνται με σκοπό τον έλεγχο των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε χρώματα διακόσμησης και βερνίκια και σε προϊόντα επισκευαστικής βαφής οχημάτων.

Κατά το 2015 πραγματοποιήθηκαν 31 **επιθεωρήσεις** σε επιχειρήσεις παραγωγής των ελεγχόμενων προϊόντων και σε επιχειρήσεις χρήσης, κατά τις οποίες ελήφθησαν **33 δείγματα** προς εξέταση, και εντοπίστηκαν συνολικά δύο (2) μόνο μη συμμορφώσεις.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι ανωτέρω επιθεωρήσεις ανά Χημική Υπηρεσία.

Διάγραμμα 9.3.3.1. : Επιθεωρήσεις ανά Χημική Υπηρεσία

Επιπλέον των ως άνω επιθεωρήσεων, κατά το 2015, διεξήχθησαν συνολικά τρεις (3) επιθεωρήσεις Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (Ο.Ε.Π.).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Εκδόθηκαν είκοσι (20) αποφάσεις δέσμευσης ή/και απαγόρευσης διάθεσης στην αγορά και εννέα (9) προσωρινές απαγορεύσεις διάθεσης στην αγορά (για παραβάσεις του Παραρτήματος XVII του REACH προϊόντων τα οποία απευθύνονται σε ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού) για προϊόντα στα οποία διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση ως προς τη νομοθεσία των χημικών προϊόντων και 27 αποφάσεις δέσμευσης καθαριστικών προϊόντων που δεν πληρούσαν τις διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας για τελωνειακά και αγορανομικά δείγματα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 649/2012/ΕΚ (PIC), ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Διερεύνηση 11 εξαγόμενων ουσιών εάν εμπίπτουν στον Κανονισμό PIC. Γνωστοποιήσεις εισαγωγών ουσιών στην Ελλάδα (8 περιπτώσεις).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΦΑΚΕΛΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥΣ

Αξιολογήθηκαν 84 φάκελοι λιπασμάτων νέου τύπου.

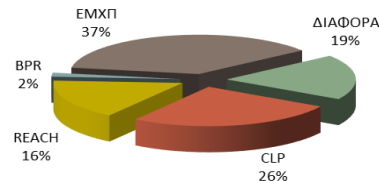
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (HELPDESK) REACH ΚΑΙ CLP

Λειτουργία γραφείου στήριξης REACH: Υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους και απαντήθηκαν γραπτά ή προφορικά από το γραφείο στήριξης 860 ερωτήματα.

Λειτουργία γραφείου στήριξης CLP: Υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους και απαντήθηκαν γραπτά ή προφορικά από το γραφείο στήριξης 1460 ερωτήματα.

Επίσης απαντήθηκαν 420 ερωτήματα BPR(Καν. 528/2012/ΕΕ, για τα βιοκτόνα).

Στα διαγράμματα φαίνεται η θεματική κατανομή των ερωτημάτων. Η πλειονότητα των ερωτημάτων CLP οφείλεται στην έναρξη εφαρμογής του για τα μείγματα από 1^{ης} Ιουνίου 2015.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ & ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ECHA)

Κατά το 2015 υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν ενεργά στις κάτωθι Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA):

➤ **Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA)**

Συμμετοχή υπαλλήλου του ΓΧΚ ως μέλος του Δ.Σ.

➤ **Competent Authorities for REACH and CLP (CARACAL) – Ευρωπαϊκή Ένωση**

Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία είναι το ανώτατο όργανο των αρμοδίων Αρχών που αποφαινεται σε θέματα χάραξης πολιτικής για το REACH και το CLP. Η Δ/ση Ενεργειακών Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων συμμετέχει στη διαμόρφωση πολιτικής με εθνικές θέσεις .

➤ **REACH Committee**

Διαμόρφωση-Αποστολή θέσεων της Εθνικής Αρμόδιας Αρχής για θέματα REACH. Ψηφίστηκαν 7 τροποποιήσεις κανονισμών.

➤ **Ομάδα εργασίας για τη Σύμβαση Minamata του Συμβουλίου Υπουργών Περιβάλλοντος**

Διαμόρφωση και αποστολή θέσεων για τη διαμόρφωση του κειμένου που θα αποτελέσει την ενσωμάτωση της σύμβασης Minamata στην ενωσιακή νομοθεσία.

➤ **Σύσκεψη των Διευθυντών των Αρμοδίων Αρχών των Κρατών Μελών**

Εκπροσώπηση-Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων.

➤ **Επιτροπή των Κρατών Μελών (ΕΚΜ) - ECHA**

Η επιτροπή των κρατών μελών (ΕΚΜ) πραγματοποιεί διαδικασίες του κανονισμού REACH και η Δ/νση Ενεργειακών Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων συμμετείχε ενεργά στο έργο που επιτελέστηκε ως ακολούθως:

A. Αξιολόγηση φακέλων των προτάσεων δοκιμών (testing proposals) και έλεγχος συμμόρφωσης (compliance check)

Η ΕΚΜ διαμόρφωσε και ψήφισε ομόφωνα 75 σχέδια αποφάσεων εκ των οποίων τα 36 αφορούσαν αποφάσεις ελέγχου συμμόρφωσης φακέλων και τα 39 προτάσεις δοκιμών. Δεν κατέληξε σε ομόφωνη συμφωνία για 1 σχέδιο απόφασης το οποίο παραπέμφθηκε στην ΕΕ. Διεξήχθησαν 6 γραπτές διαδικασίες ψηφοφορίας στις οποίες υπήρξε ομόφωνη απόφαση για 29 φακέλους με προτάσεις δοκιμών και 29 περιπτώσεις ελέγχου συμμόρφωσης.

B. Αξιολόγηση ουσιών

Το 2015 η ΕΚΜ εξέτασε 33 σχέδια αποφάσεων αξιολόγησης ουσιών του κοινοτικού κυλιόμενου προγράμματος δράσης

Γ. Ουσίες πολύ υψηλής ανησυχίας

Υπήρξε ομόφωνη απόφαση για την ταυτοποίηση τριών ουσιών ως πολύ υψηλής ανησυχίας. Παραπέμφθηκε στην Ε. Επιτροπή για περαιτέρω λήψη αποφάσεων η γνώμη της ΕΚΜ για τέσσερις φθαλικές ενώσεις.

Δ. Αδειοδότηση ουσιών

Η ΕΚΜ διαμόρφωσε κι εξέδωσε γνωμοδότηση αναφορικά με την 6η Σύσταση του ECHA σχετικά με είκοσι δύο ουσίες προτεραιότητας που πρέπει να περιληφθούν στο Παράρτημα XIV. Η Δ/νση Ενεργειακών Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων δια του εκπροσώπου της στην ΕΚΜ συμμετείχε στην Ομάδα Εργασίας για την εκπόνηση της 6ης Σύστασης αναλαμβάνοντας το τμήμα που αφορούσε τις τέσσερις ενώσεις των βορικών.

Ε. Γνωμοδότηση με βάση το άρθρο 77(3c) του REACH

Για πρώτη φορά, η ΕΚΜ παρείχε στην επιτροπή αξιολόγησης κινδύνου (RAC) την επιστημονική γνώμη της σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη βιοσυσσώρευση των ουσιών D4 και D5 για την υποστήριξη της RAC στη διαμόρφωση γνώμης στο πλαίσιο πρότασης περιορισμού.

➤ **Manual Screening**

Προκαταρκτικός σαρωτικός έλεγχος φακέλων καταχώρησης ουσιών. Η Δ/νση Ενεργειακών Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων συμμετείχε με το Manual Screening 6 ουσιών.

➤ **Επιτροπή Αξιολόγησης Κινδύνου (RAC) - ECHA**

- **Αξιολόγηση φακέλου και ουσίας:** Η Δ/νση Ενεργειακών Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων ολοκλήρωσε τον Μάρτιο 2015 την αξιολόγηση της ουσίας β-πινένιο και παρουσίασε στη Συνάντηση Εμπειρογνομόνων Αξιολόγησης Κινδύνου τον Οκτώβριο την ολοκληρωμένη ανάλυση διαχείρισης μέτρων κινδύνου για τη συγκεκριμένη ουσία. Το

Δεκέμβριο εστάλη από τον ECHA το έμβασμα πληρωμής προς το Γ.Χ.Κ. του αντίστοιχου συμβολαίου.

- **Εναρμονισμένη ταξινόμηση και επισήμανση:** Το 2015, η RAC εξέδωσε γνώμη για 38 προτάσεις εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης (RAC opinions on CLH dossiers), μεταξύ αυτών και τη γνώμη για τη λιναλόλη, υιοθετώντας την εισήγηση των υπαλλήλων της Δ/νσης που συμμετέχουν στη RAC ως ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες.
- **Περιορισμός:** Το 2015, η RAC εξέδωσε γνώμη για 3 προτάσεις για εισαγωγή περιορισμού στη χρήση bisphenol A σε θερμογραφικά χαρτιά, μεθανόλης σε υγρά καθαρισμού υάλων με σκοπό την αποφυγή χρήσης τους από αλκοολικούς και στην παραγωγή perfluorooctanic acid (PFOA). Παράλληλα, έγιναν 5 έλεγχοι συμμόρφωσης φακέλων περιορισμών.
- **Αδειοδότηση:** Το 2015, η RAC εξέδωσε 21 εισηγήσεις για αιτήσεις αδειοδότησης, η επικύρωση των οποίων εκκρεμεί στην Επιτροπή. Το Νοέμβριο 2015, κατατέθηκαν στη RAC 27 νέες αιτήσεις για αδειοδότηση που καλύπτουν 39 βιομηχανικές χρήσεις, των οποίων εξετάστηκε η συμμόρφωση (conformity check) και θα συζητηθούν στην ολομέλεια το 2016-2017.

➤ **Forum Ανταλλαγής Πληροφοριών για τον Έλεγχο Εφαρμογής (FORUM) - ECHA**

Κατά το έτος 2015, οι υπάλληλοι της Δ/νσης EBXΠ συμμετείχαν στις αντίστοιχες συνεδριάσεις του FORUM καθώς και στις ακόλουθες ομάδες εργασίας του:

- Ανάπτυξη και εφαρμογή του ηλεκτρονικού εργαλείου PD-NEA, που αποτελεί το ηλεκτρονικό εργαλείο μέσω του οποίου οι εθνικοί επιθεωρητές σε κάθε ΚΜ αναζητούν τα στοιχεία ως προς τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων κατά τον έλεγχο εφαρμογής της νομοθεσίας REACH-CLP-PIC.
- Πρώτο Πιλοτικό Πρόγραμμα του FORUM για την αδειοδότηση.
- Υποομάδα για τις αναλυτικές μεθόδους του παραρτήματος XVII του κανονισμού REACH που εντάσσεται στην ομάδα εργασίας για την αξιολόγηση της δυνατότητας ελέγχου εφαρμογής των προτεινόμενων περιορισμών για το παράρτημα XVII (REACH).
- Πιλοτικό πρόγραμμα επιθεωρήσεων του FORUM σχετικά με τα πώματα ασφαλείας για τα παιδιά.
- Ετήσιο πρόγραμμα εναρμονισμένου ελέγχου εφαρμογής στα ΚΜ της ΕΕ, REACH-EN-FORCE 5 σχετικά με στόχο τον έλεγχο στα εκτεταμένα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας, τα σενάρια έκθεσης, τα μέτρα διαχείρισης κινδύνου και τις συνθήκες λειτουργίας.

➤ **HelpNet - ECHA**

Τα μέλη του HelpNet τα οποία εκπροσωπούν την Ελλάδα παρέστησαν τόσο στην ετήσια συνάντηση της διευθύνουσας ομάδας του HelpNet όσο και στις τέσσερις συναντήσεις εργασίας (δύο για τον κανονισμό REACH και δύο για τον κανονισμό CLP).

- **Εκπαιδευτικό σεμινάριο του ECHA “Training for trainers on the enforcement of classification and labelling of mixtures”**, σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού CLP στην ταξινόμηση και επισήμανση των επικίνδυνων χημικών μειγμάτων: Συμμετείχαν τρεις υπάλληλοι της Δ/νσης EBXΠ.

➤ **Δίκτυο επικοινωνίας REACH 2018**

➤ **PIC Regulation – ECHA**

Συσκέψεις των εθνικών αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 649/2012 (PIC) για τις εξαγωγές και εισαγωγές επικινδύνων χημικών προϊόντων και την χρήση του συστήματος ePIC, για την ηλεκτρονική υποβολή δεδομένων στα πλαίσια της εφαρμογής του κανονισμού PIC.

Στις Συσκέψεις την Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων εκπροσωπεί, με δική μας καθοδήγηση, ο εκπρόσωπος της ΜΕΑ.

➤ **GLP Working Group**

➤ **RIME**

➤ **Συμμετοχή σε επιτροπές ECHA**

➤ **Επιτροπές Διεθνών Οργανισμών, ΟΟΣΑ-ΟΕΠ, OPCW** (οργανισμός για τα χημικά όπλα)

➤ **Στο Ευρωπαϊκό δίκτυο PARERE Preliminary Assessment of REgulatory RElevance** (ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων αντί για χρήση ζώων).

ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΑΚΕΛΩΝ

Στη Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων τηρούνται :

- **Εθνικό Μητρώο Χημικών Προϊόντων (ΕΜΧΠ).** Κατά το 2015 καταχωρίστηκαν 1883 εγγραφές. Απαντήθηκαν 1300 ερωτήματα, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με θέματα καταχώρισης στο ΕΜΧΠ.
Τα καταχωρισμένα στοιχεία της βάσης δεδομένων του Εθνικού Μητρώου Χημικών Προϊόντων αποστέλλονται στο Κέντρο Δηλητηριάσεων, επί εβδομαδιαίας βάσεως, για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών υγείας με επικίνδυνα χημικά προϊόντα, με βάση το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008.
- **Μητρώο χημικών διασκορπιστικών ουσιών πετρελαιοκηλίδων.**
- **Μητρώο δεσμεύσεων-αποσύρσεων.** Καταχωρίστηκαν 27 εγγραφές καθαριστικών προϊόντων και 29 εγγραφές λοιπών χημικών προϊόντων.
- **Μητρώο Προστίμων** που επιβάλλονται από τις Χ.Υ. για παραβάσεις – μη συμμορφώσεις μετά από την εφαρμογή νομοθεσίας αρμοδιότητας της Δ/σης

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ:

- Στο Ανώτατο Συμβούλιο Απονομής Οικολογικού Σήματος (ΑΣΑΟΣ) - που λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΥΠΕΚΑ.
- Στη Τεχνική Γνωμοδοτική Επιτροπή Λιπασμάτων (ΤΕΓΕΛ) που λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΥΠΑΑΤ.
- Στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για τον καθορισμό προϋποθέσεων για τη χρήση περιβαλλοντικών ισχυρισμών για καταναλωτικά προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και αξιολόγηση των τεχνικών φακέλων.
- Στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για την επεξεργασία του Νέου Νομοθετικού Πακέτου για την Ασφάλεια των Προϊόντων και την Εποπτεία της αγοράς.
- Ταξινομήσεις ειδών για οδική μεταφορά.
- Χειρισμός θεμάτων σχετικά με χημικά όπλα, προϊόντα διττής χρήσεως, αυστραλιανή ομάδα. Συνεργασία με το ΥΠΕΞ για αντιμετώπιση σχετικών θεμάτων επικαιρότητας.
- Στη Διυπουργική Επιτροπή για την επεξεργασία νομοθετικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ περί παραγωγής, παρουσίασης και πώλησης καπνού και προϊόντων αυτού.
- Στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.)

ΑΛΛΑ

Από τις υπόλοιπες δραστηριότητες αξίζει να αναφερθεί η οργάνωση και ο συντονισμός πιλοτικού προγράμματος ελέγχου υγρών αναπλήρωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου.

10. ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Τα ναρκωτικά αποτελούν ένα μείζον σύνθετο κοινωνικό πρόβλημα με ιδιαίτερα σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, τη δημόσια υγεία, την κοινωνική ευημερία και την ασφάλεια, καθώς συνιστούν αναμφίβολα μία από τις σοβαρότερες σύγχρονες απειλές, ιδιαίτερα για τη νεολαία. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του Γενικού Χημείου του Κράτους, ως επιστημονικής Υπηρεσίας ελέγχου των ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικός.

Το Γ.Χ.Κ., διαθέτοντας άρτιο εξοπλισμό και μακρόχρονη εμπειρία στο χειρισμό δειγμάτων ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, παρέχει τεχνική, επιστημονική και εργαστηριακή υποστήριξη προς όλες τις Αρχές εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας (Διωκτικές, Ανακριτικές, Δικαστικές κλπ).

Στο πλαίσιο αυτό:

Διενεργεί εργαστηριακές αναλύσεις δειγμάτων ύποπτων για παραβάσεις της νομοθεσίας περί ναρκωτικών (ν. 4139/2013). Το κάθε δείγμα αναλύεται ποιοτικά ως προς την παρουσία των ναρκωτικών ουσιών που περιλαμβάνονται στους τέσσερις Πίνακες του νόμου. Επίσης εξετάζεται και ως προς λοιπές φαρμακευτικές μη ελεγχόμενες ουσίες, εφόσον είναι δυνατός ο προσδιορισμός. Η γνωμάτευση του Γ.Χ.Κ. αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διωκτικής διαδικασίας. Η πανελλαδική δικτύωση του Γ.Χ.Κ., μέσω των Περιφερειακών Χ.Υ., διασφαλίζει αφενός άμεση ανταπόκριση στα αιτήματα των κατά τόπους Διωκτικών (Ελληνική Αστυνομία, Τελωνειακή Υπηρεσία, ΣΔΟΕ, Λιμενικό Σώμα) και Ανακριτικών Αρχών, και αφετέρου σφαιρική εικόνα της ελληνικής παράνομης αγοράς ναρκωτικών σε επίπεδο διακίνησης και χρήσης. Διενεργούνται προσδιορισμοί των δραστικών συστατικών, προσμίξεων και νοθειών, αξιολόγησή τους και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων, διατύπωση εκτιμήσεων για τις νέες ουσίες και τάσεις στην παράνομη αγορά, καθώς και για νέους τρόπους χρήσης και συνδυασμών, και εισήγηση για την εφαρμογή σχετικών μέτρων.

Παρέχει τεχνική και επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, συμμετέχοντας σε ομάδες εργασίας, έρευνας, αξιολόγησης, αλλά και δειγματοληψίας και καταστροφής ναρκωτικών, από κοινού με τις Εθνικές Διωκτικές και Ανακριτικές Αρχές. Διατυπώνει και επεξεργάζεται νομοθετικές εισηγήσεις που αφορούν σε θέματα ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών. Εκπονεί σχετικές πραγματογνωμοσύνες. Αποτελεί τακτικό μέλος της Επιτροπής Ναρκωτικών του Υπουργείου Υγείας και γνωμοδοτεί για θέματα σχετικά με ναρκωτικά. Είναι επίσης μέλος της εθνικής Επιτροπής Αξιολόγησης Νέων Συνθετικών Ναρκωτικών του ΕΠΙΨΥ-ΕΚΤΕΠΝ (Δίκτυο Έγκαιρης Προειδοποίησης του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα ναρκωτικά για την αξιολόγηση νέων ουσιών και τάσεων). Σημαντική είναι η συχνή παρουσία των υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. σε δευτεροβάθμια δικαστήρια πανελλαδικά, για την επιστημονική στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας κατά των ναρκωτικών. Διενεργεί έρευνα και συλλογή πειστηρίων και μεριμνά για την ασφάλεια των Διωκτικών Αρχών σε υποθέσεις διερεύνησης και εξάρθρωσης παράνομων εργαστηρίων παρασκευής συνθετικών ναρκωτικών, ως η μοναδική Υπηρεσία που διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις. Το Γ.Χ.Κ. συνεισφέρει στην ετήσια Έκθεση του Συντονιστικού Οργάνου Δίωξης Ναρκωτικών (ΣΟΔΝ).

Αποτελεί μέλος και το εθνικό σημείο επαφής στην Ομάδα Εργασίας για τα ναρκωτικά (Drug Working Group/DWG) του Ευρωπαϊκού Δικτύου Δικανικών Εργαστηρίων (European Network of Forensic Science Institutes/ENFSI). Στα πλαίσια προεδρίας της Ομάδας Εκπαίδευσης της DWG, έχει εκπονήσει Εγχειρίδιο Πρότυπου Εκπαιδευτικού Προγράμματος για αναλυτές ναρκωτικών ουσιών («Training Manual Outline»), το οποίο έχει δημοσιευτεί στον επίσημο ιστότοπο του Δικτύου ENFSI μετά και από

έγκριση της Επιτροπής Ποιότητας και Επάρκειας (Quality and Competence Committee, QCC) του ENFSI, και χρησιμοποιείται ως υλικό αναφοράς από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

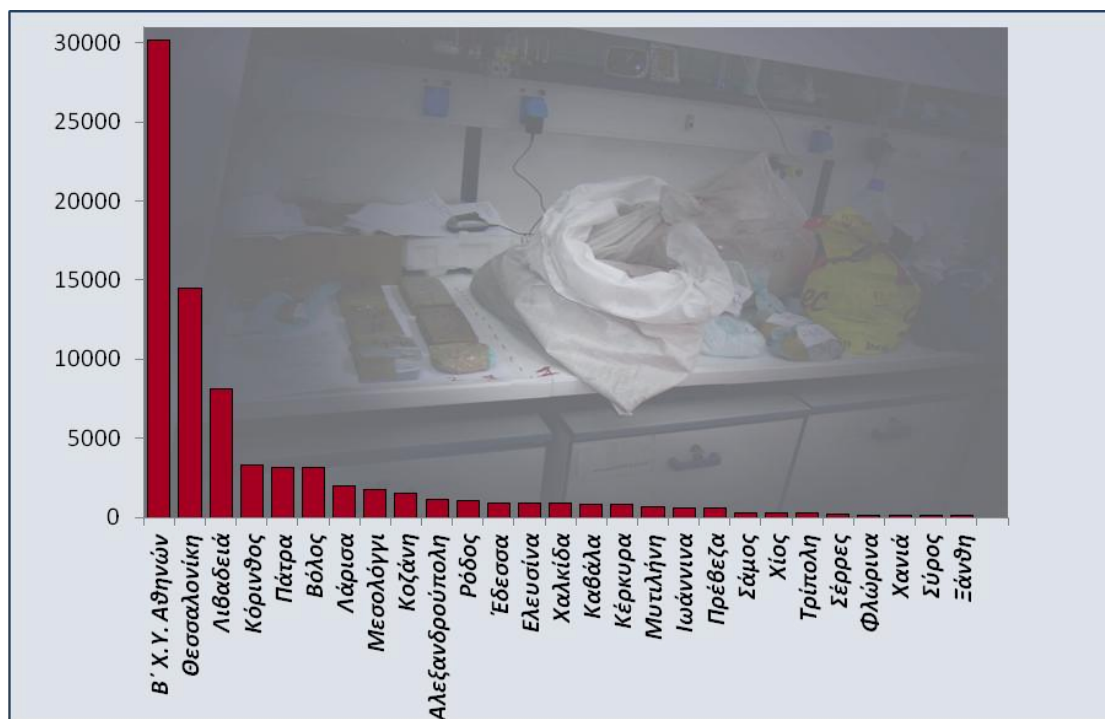
Αποτελεί το εθνικό σημείο επαφής και συμμετέχει με επιτυχία σε διεθνή διεργαστηριακά προγράμματα ικανότητας εργαστηρίων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικανικών Εργαστηρίων - ENFSI), καθώς και του Ο.Η.Ε. (Εργαστηριακού και Επιστημονικού Τομέα του Γραφείου για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών - LSS/UNODC), όπου έχει και τον εθνικό συντονισμό όλων των ελληνικών συμμετεχόντων (12) εργαστηρίων. Για το 2015 πραγματοποιήθηκαν 1 σειρά του προγράμματος της ΕΕ και 2 του ΟΗΕ.

Έχει εθνική εκπροσώπηση σε θέματα επιστημονικού και εργαστηριακού ελέγχου των ναρκωτικών και προδρόμων, συμμετέχοντας σε ομάδες εμπειρογνομόνων και εκπαιδευτών σε διεθνές επίπεδο. Αποτελεί μέλος της Επιτροπής Προδρόμων Ουσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον αποτελεί μέλος της Ομάδας Εκπαιδευτών της Europol για τα συνθετικά ναρκωτικά και τα παράνομα εργαστήρια παρασκευής τους.

Εκδίδει Άδειες Δυνατότητας σε μονάδες χειρισμού προδρόμων ουσιών.

Συμμετέχει παράλληλα και στην πρόληψη, ενημερώνοντας μαθητές για τις μορφές των ναρκωτικών ουσιών και τους κινδύνους από αυτές.

Κατά το έτος 2015 εξετάστηκαν από το Γ.Χ.Κ. περισσότερα από 77.800 δείγματα ναρκωτικών ουσιών. Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται η συνεισφορά των μονάδων του Γ.Χ.Κ. στην εργαστηριακή εξέταση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών.

Διάγραμμα 10.1. : Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών που αναλύθηκαν από τις μονάδες του Γ.Χ.Κ.

Επί του συνολικού αριθμού των δειγμάτων ψυχοτρόπων και ναρκωτικών ουσιών που αναλύθηκαν από το Γ.Χ.Κ., ο μεγαλύτερος αριθμός (59,1% του συνόλου) αφορούν κάνναβη, με σημαντικότερη υπόθεση κατεργασμένης κάνναβης 2.787 συσκευασιών και συνολικά 283,450 κιλών, καθώς και κατασχέσεις δενδρυλλίων κάνναβης (7 υποθέσεις, συνολικά 9.823 δενδρύλλια). Ακολουθούν τα

ιδιοσκευάσματα (δισκία) σε ποσοστό 22,6% και στη συνέχεια ποσότητες ηρωίνης και κοκαΐνης, που φτάνουν σε δεκάδες κιλά.

Ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για το 2015 απετέλεσαν υποθέσεις ενδοσωματικής μεταφοράς (3 υποθέσεις με 580 συσκευασίες και συνολικά 11,342 κιλά κοκαΐνης και 2 υποθέσεις με 101 συσκευασίες και συνολικά 2,113 κιλά ηρωίνης). Επιπλέον, αυξημένη εισαγωγή του φυτού Khat (16 υποθέσεις, 149 συσκευασίες, συνολικά 380,174 κιλά). Τέλος, διενεργήθηκε διερεύνηση και κατάσχεση του εξοπλισμού παράνομου εργαστηρίου κοκαΐνης σε συνεργασία με τις Διοικητικές Αρχές.

Σημειώνεται ότι κατά το 2015 παρατηρήθηκε αύξηση της εξάπλωσης των Νέων Ψυχοτρόπων Ουσιών (ΝΨΟ), που παρασκευάζονται συνθετικά από παράνομα εργαστήρια και είναι διαθέσιμα και στην ελληνική παράνομη αγορά, με απρόβλεπτες συνέπειες. Τα προϊόντα αυτά διακινούνται κυρίως μέσω internet σε δείγματα ιδιωτικών παραλαβών, που αφορούν και αποστέλλονται ως «μικροδέματα» ταχυδρομικώς ή με couriers, υπάρχουν όμως και περιπτώσεις εισαγωγής τους σε μεγαλύτερες ποσότητες. Διατίθενται με παραπλανητική σήμανση π.χ. ως φακελάκια «rot rougri», άλατα μπάνιου, λιπάσματα κλπ, σε μορφή σκόνης ή ως διαλύματα με τα οποία έχουν ψεκαστεί φυτικά αποσπάσματα. Οι ουσίες αυτές στην πλειοψηφία τους είναι νόμιμες, αρχίζουν όμως να εισάγονται στις εθνικές νομοθεσίες των διαφόρων χωρών, ενώ υπάρχει σε ευρωπαϊκό επίπεδο διαδικασία εκπόνησης Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την ταχύτερη και ενιαία υπαγωγή τους στα νομοθετικά καθεστώτα ελέγχου ναρκωτικών των Κρατών Μελών. Η δράση των ΝΨΟ είναι ιδιαίτερα ισχυρή, σε σχέση με τις «κλασσικές» ουσίες με ανάλογη δράση. Το 2015 τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. ανέλυσαν 36 υποθέσεις ΝΨΟ. Επιπλέον, με τη συνδρομή του Γ.Χ.Κ. ως μέλους της Επιτροπής Ναρκωτικών του Υπουργείου Υγείας, 8 ουσίες ΝΨΟ συμπεριλήφθηκαν στις εθνικές διατάξεις περί ναρκωτικών. Οι εμπειρογνώμονες του Γ.Χ.Κ. είναι σε συνεχή επαφή με το Γραφείο της Εθνικής Συντονίστριας, το Εθνικό Σημείο Επαφής του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και με τις συναρμόδιες Αρχές για την άμεση ενημέρωση και συνεισφορά στις εξελίξεις στον τομέα.

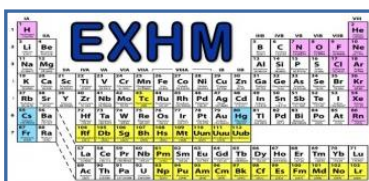
11. ΤΟΜΕΑΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

11.1 ΓΕΝΙΚΑ

Διαρκής επιδίωξη της Χ.Υ. Μετρολογίας αποτελεί η συνεχής εξέλιξή της στο πεδίο της Χημικής Μετρολογίας, η ανάπτυξη της μετρολογικής υποδομής της χώρας και η υποστήριξη των σχετικών αναγκών, η οποία πραγματοποιείται σε ευρεία κλίμακα μέσω της διοργάνωσης διεργαστηριακών δοκιμών SCHEMA σε διεθνές επίπεδο, της παροχής εξειδικευμένων χημικών δοκιμών και της διάθεσης υλικών ελέγχου ποιότητας και η προβολή του έργου του Γ.Χ.Κ. και της εθνικής μετρολογικής υποδομής τόσο στη χώρα μας, όσο και διεθνώς.

Οι επιδόσεις της Χ.Υ. Μετρολογίας στο πλαίσιο λειτουργίας του οργανισμού αποτελούν επιστέγασμα της πολυετούς προσπάθειας των στελεχών της που πιστεύουν στη υποστήριξη του Γ.Χ.Κ. ως ένα σύγχρονο, δυναμικό και αποτελεσματικό φορέα στα πλαίσια της αποστολής του και μάλιστα σε ένα εξαιρετικά αντίξοο περιβάλλον. Το Γ.Χ.Κ. αποδεικνύει την ικανότητά του να αξιοποιεί τη γνώση που έχει αποκτήσει κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του, ανατροφοδοτώντας τη σε νέες, καινοτόμες και πρωτοπóρες δραστηριότητες που παράγουν ανάπτυξη και νέα γνώση. Με τον τρόπο αυτόν, το Γενικό Χημείο του Κράτους εδραιώνεται επάξια στην κορυφή των χημικών εργαστηρίων της χώρας σε ιδιαίτερα δύσκολες περιστάσεις.

11.2 ΕΧΗΜ-Γ.Χ.Κ./ΕΙΜ: ΧΗΜΙΚΗ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑ

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Εργαστηρίου Χημικής Μετρολογίας για το 2015, το Ε.ΧΗ.Μ υπέβαλε προς έγκριση και τελικά έλαβε τέσσερις νέες ικανότητες διακρίβωσης και μέτρησης (calibration and measurement capabilities) CMCs στο μέγεθος της ποσότητας της ουσίας (amount of substance) στα πλαίσια της Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (mutual recognition arrangement, MRA), οι οποίες προέκυψαν από τις επιτυχείς συμμετοχές του ΕΧΗΜ/Γ.Χ.Κ.-ΕΙΜ στις ακόλουθες διεθνείς αλληλοσυγκρίσεις που πραγματοποιήθηκαν (κλενβουτερόλη σε κρέας, μέταλλα σε τρόφιμα και αίμα):

Το Ε.ΧΗ.Μ συμμετείχε σε τέσσερις (4) συγκρίσεις-κλειδιά που διοργανώθηκαν από τη CCQM, με ικανοποιητικά αποτελέσματα τα οποία περιγράφονται περιληπτικά στο ENT 00 00 5.06 07. Πολιτική (και πρακτική) του εργαστηρίου είναι να συμμετέχει σε όσο το δυνατό περισσότερες συγκρίσεις με σκοπό την απόκτηση CMC.

CCQM-K126 – προσδιορισμός καρβαμαζεπίνης σε πόσιμο νερό. Τα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.

ARMP-QM.S8 – προσδιορισμός βενζοϊκού οξέος σε σάλτσα σόγιας. Τα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.

CCQM-K124 – προσδιορισμός εξασθενούς χρωμίου και βαρέων μετάλλων σε πόσιμο νερό. Τα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.

CCQM-K125 – προσδιορισμός Fe, K σε βρεφικές τροφές. Δεν έχουν γνωστοποιηθεί τα αρχικά αποτελέσματα.

Η Χ.Υ. Μετρολογίας συμμετείχε σε πέντε (5) διεργαστηριακές δοκιμές του φορέα SCHEMA (21 06, 12 06, 24 05, 80 03, 90 04), σε δύο του IRMM (ευρωπαϊκό εργαστήριο αναφοράς για τον προσδιορισμό

βαρέων μετάλλων σε τρόφιμα & ζωοτροφές, EURL-HM-20 & EURL-HM-21) και σε μία του EURL- BVL (ευρωπαϊκό εργαστήριο αναφοράς για τον προσδιορισμό καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων σε τρόφιμα, NSAI1015). Τα αποτελέσματα όλων των συμμετοχών είναι ικανοποιητικά.

Τέλος, η Υπηρεσία αιτήθηκε επίσημα τη διαπίστευσή της για την παραγωγή υλικών αναφοράς κατά ISO DIS 17034 – για το σκοπό αυτό: τροποποιήθηκαν το κεφ. 7 και όλες οι διαδικασίες και τα έντυπα του ΕΔΠ ώστε να ανταποκρίνονται στη νέα αρίθμηση του ISO DIS 17034 – ακόμη πραγματοποιήθηκαν δύο συσκέψεις σχετικά με τη διάρθρωση του ΣΔΠ, τα πρακτικά των οποίων έχουν καταγραφεί.

Το προηγούμενο έτος το EXHM διακρίβωσε εσωτερικά τους αναλυτικούς ζυγούς και το φασματοφωτόμετρο UV-Vis της Υπηρεσίας.

11.3 ΔΙΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΕΙΣ (EXHM)

Σχεδίασε και υλοποίησε με επιτυχία τη δεύτερη διεργαστηριακή σύγκριση στη διακρίβωση και τον έλεγχο επίδοσης φασματοφωτομέτρων UV-Vis με τη συμμετοχή τεσσάρων ιδιωτικών εργαστηρίων διακρίβωσης της χώρας και του EXHM.

Θεσπίστηκε η ΤΔΛ 27 01 5.06 03 (Διακρίβωση φασματοφωτομέτρων UV Vis), με την οποία ο έλεγχος επιδόσεων αναβαθμίζεται σε διακρίβωση, καθώς οι μετρήσεις ιχνηλατούνται στο SI, ενώ για το μήκος κύματος και την απορρόφηση προβλέπεται η έκδοση ισοζυγίων αβεβαιότητας.

11.4 ΔΙΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΔΟΚΙΜΕΣ - SCHEMA

Η Χ.Υ. Μετρολογίας ανέλαβε να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ένα σύνολο δεκαεννέα διεργαστηριακών σχημάτων δοκιμών, το οποίο απολαμβάνει διεθνούς αποδοχής. Από το 2012, ο φορέας παροχής διεργαστηριακών συγκρίσεων **SCHEMA είναι διαπιστευμένος σύμφωνα με το πρότυπο ISO/IEC 17043:2010**. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο σύνολό τους σχεδόν οι σχετικές ανάγκες των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ., των εργαστηρίων του ελληνικού δημόσιου τομέα, αρκετών ΔΕΚΟ, αλλά και ιδιωτικών εργαστηρίων και εργαστηρίων βιομηχανιών ικανοποιούνται πλέον από τις διεργαστηριακές συγκρίσεις SCHEMA σε αρκετά χαμηλότερο κόστος σε σχέση με τους διεθνείς παρόχους. Παράλληλα, η Υπηρεσία παρουσιάζει πάνω από 100 πελάτες από το εξωτερικό, ενώ συγκρίσεις που διοργανώνει αποτελούν επιλογή συμμετοχής των κορυφαίων εργαστηρίων διεθνώς (π.χ. SCHEMA 30 xx – Μετανάστευση βαρέων μετάλλων από κεραμικά υλικά). Το πρόγραμμα και το πρωτόκολλο διεξαγωγής των συγκρίσεων βρίσκεται αναρτημένο σε σχετική σελίδα του ιστοτόπου του Γ.Χ.Κ.

Αναλυτικότερα, υλοποιήθηκαν με επιτυχία τα εξής σχήματα διεργαστηριακών συγκρίσεων:

SCHEMA 50 05	Υγρά καύσιμα
SCHEMA 21 06	Νερό (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 22 05	Νερά (βαρέα μέταλλα)
SCHEMA 63 03	Υπολείμματα Φυτοπροστατευτικών ουσιών σε τρόφιμα
SCHEMA 30 06	Μετανάστευση Cd/Pb από κεραμικά υλικά
SCHEMA 13 05	Οίνοι
SCHEMA 12 05	Αλκοολούχα ποτά
SCHEMA 62 04	Βαρέα μέταλλα σε τρόφιμα
SCHEMA 24 05	Συνήθεις παράμετροι σε απόβλητα
SCHEMA 90 04	Λίπη/έλαια
SCHEMA 70 04	Μέλι
SCHEMA 51 05	Στερεά καύσιμα (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 15 01	Παράμετροι σε μύρα
SCHEMA 91 02	Οργανοληπτική αξιολόγηση παρθένου ελαιολάδου
SCHEMA 60 03	Γαλακτοκομικά προϊόντα (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 80 03	Συντηρητικά

Η Χ.Υ. Μετρολογίας έχει αναπτύξει ποσοτικούς δείκτες απόδοσης του ΣΔΠ για τις διεργαστηριακές δοκιμές SCHEMA, ως εργαλείο ετήσιας αξιολόγησης και βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Το 2015 διοργανώθηκαν από την Χ.Υ. Μετρολογίας 16 διεργαστηριακά σχήματα με το λογότυπο SCHEMA (ματαιώθηκε η διοργάνωση της διεργαστηριακής δοκιμής SCHEMA 25 02-μικροβιολογικοί παράμετροι σε νερά και αναβλήθηκε για 6 μήνες η διεργαστηριακή δοκιμή SCHEMA 30 06-μετανάστευση από κεραμικά, λόγω συστήματος προμηθειών), με μεγάλη απήχηση σε ελληνικά ιδιωτικά εργαστήρια, βιομηχανικές μονάδες, δημόσιους φορείς, εκπαιδευτικά-ερευνητικά ιδρύματα όπως επίσης και σε εργαστήρια/ινστιτούτα του εξωτερικού.

Οι υπηρεσίες που προσέφερε η Χ.Υ. Μετρολογίας (ως πάροχος σχημάτων διεργαστηριακών δοκιμών SCHEMA) κρίθηκαν ως εξαιρετικά ικανοποιητικές σύμφωνα με την ανατροφοδότηση που συγκεντρώθηκε από τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν και επιστράφηκαν από τους συμμετέχοντες. Η μέση σταθμισμένη βαθμολόγηση από τους συμμετέχοντες στα σχήματα διεργαστηριακών δοκιμών SCHEMA για το 2015, που ουσιαστικά εκφράζει το βαθμό ικανοποίησης των πελατών από την παροχή διεργαστηριακών σχημάτων, υπολογίστηκε σε 4,6 (άριστα =5).

Διατέθηκαν σε εργαστήρια της Ελλάδας και του εξωτερικού 50 υλικά ελέγχου ποιότητας από υπόλοιπα δειγμάτων των διεργαστηριακών σχημάτων SCHEMA (διάθεση υλικών ελέγχου ποιότητας-QC).

Έγινε επέκταση του Ε.ΠΕ.Δ. κατά ΕΛΟΤ ISO/IEC 17043:2011 με τα σχήματα διεργαστηριακών δοκιμών που αφορούν στην οργανοληπτική αξιολόγηση του παρθένου ελαιολάδου (SCHEMA 91 0X) και στις μικροβιολογικές παραμέτρους σε νερά (SCHEMA 25 0X).

12. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η προώθηση της έρευνας και της ανάπτυξης αποτελούν βασικό στόχο του Γενικού Χημείου του Κράτους αφού του επιτρέπουν να εκσυγχρονίζει τις υπηρεσίες του και να παραμένει στην αιχμή των επιστημονικών εξελίξεων.

Στο πλαίσιο αυτό συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα και αναπτύσσει νέες μεθόδους ανάλυσης με σκοπό την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος από νέους και αναδυόμενους κινδύνους, αλλά και τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων και συμμετέχει ενεργά σε Συνέδρια, Συμπόσια και Ημερίδες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

12.1 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΜΕΛΕΤΕΣ

Αξιοποίηση κοινοτικού προγράμματος LIFE ENV, με σκοπό την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα των χημικών προϊόντων, σύνταξη πρότασης μαζί με το Πολυτεχνείο Κρήτης και συμμετοχή του Γ.Χ.Κ. σε αυτήν ως συνδικαιούχος (Δ/ση Ενεργειακών, Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων)

Ολοκληρώθηκε η μελέτη «Χαρτογράφηση αγοράς ελαιολάδου σε πρωτογενές επίπεδο» που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το ΕΚΕΠΕ (Ελληνικό Κέντρο Εξαγωγών και Προώθησης Ελαιολάδου) από την Α'Χ.Υ. Αθηνών.

Συμμετοχή της Α' Χημικής Υπηρεσίας Αθηνών στη διεργαστηριακή μελέτη επικύρωσης μεθόδου «*Validation study of the quantitative real-time PCR method for the detection and quantification of soybean event MON87751*» που διοργάνωσε το Εργαστήριο Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Γενετικά Τροποποιημένα (ΓΤ) Τρόφιμα και Ζωοτροφές τον Ιούνιο του 2015 και στη διεργαστηριακή μελέτη επικύρωσης μεθόδου «*Inter-laboratory validation of the multimycotoxin method for the determination of DON, ZON, Afla B1, T-2&HT-2 toxins, FB1&FB2 and OTA in animal feed by LC-MS/MS*» που διοργάνωσε το Εργαστήριο Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις μυκοτοξίνες τον Αύγουστο του 2015

Ολοκληρώθηκε η συμμετοχή τη Χημικής Υπηρεσίας Μετρολογίας στο ερευνητικό πρόγραμμα EMRP, όσο αφορά στον προσδιορισμό προσμίξεων σε Zn.

12.2 ΣΥΝΕΔΡΙΑ -ΗΜΕΡΙΔΕΣ -ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Το Γ.Χ.Κ., ως εκπαιδευτικός και επιστημονικός φορέας, κατά το 2015 διοργάνωσε:

- ✓ Τριημερίδα για την ενημέρωση της βιομηχανίας, σχετικά με την νέα Οδηγία SEVESO III και την έναρξη ισχύος του Κανονισμού CLP στα μείγματα, που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Πολυτεχνείο Κρήτης από 27 έως και 29 Απριλίου 2015 στο κεντρικό κτίριο του Γ.Χ.Κ.
- ✓ Την 11η Σύσκεψη Επιθεωρητών REACH και CLP, η οποία υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της τριημερίδας

- ✓ Εκδήλωση για το εορτασμό της παγκόσμιας ημέρας περιβάλλοντος , στις 5 Ιουνίου 2015.
- ✓ Σεμινάριο για την βιομηχανία σχετικά με τον Κανονισμό CPL, την 1η Δεκεμβρίου 2015 στο κεντρικό κτίριο του Γ.Χ.Κ..
- ✓ Εκπομπή ραδιοφωνικού ενημερωτικού μηνύματος (από 10/5/2015-10/6/2015) σχετικά με την ταξινόμηση, επισήμανση, συσκευασία των χημικών ουσιών και μιγμάτων
- ✓ Εγχειρίδιο βασικών νομοθετικών απαιτήσεων για βιομηχανικά είδη κοινής χρήσης

Παράλληλα οι υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ., διαθέτοντας πλούσια ερευνητική εμπειρία, συμμετείχαν ενεργά σε πολύ μεγάλο αριθμό Συνεδρίων, Συμποσίων και Ημερίδων στην Ελλάδα και το εξωτερικό είτε ως μέλη των οργανωτικών επιτροπών των συνεδρίων είτε παρπυσιάζοντας εργασίες:

Ενδεικτικά αναφέρεται η συμμετοχή εκπροσώπων του Γ.Χ.Κ.:

- ✓ Στην ημερίδα ενημέρωσης για τον ζύθο που συνδιοργανώθηκε από το Γ.Χ.Κ. και την ΕΕΧ (Θεσσαλονίκη, 28/02/2015).
- ✓ Στην εκπαιδευτική ημερίδα του προσωπικού της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Ν. Ξάνθης (Ξάνθη 28/04/2015).
- ✓ Στην εκπαιδευτική ημερίδα για την εκπαίδευση των εθνικών συντονιστών των Κ-Μ που συμμετέχουν στο πιλοτικό πρόγραμμα με θέμα τα πώματα ασφαλείας για τα παιδιά, η οποία διοργανώθηκε από το Φόρουμ για θέματα εφαρμογής νομοθεσίας REACH και CLP του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) (Ελσίνκι 05/06/2015)
- ✓ Στο 6^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο «**Σύγχρονες τάσεις στον τομέα των λιπιδίων**» που διοργανώθηκε από το Greek Lipid Forum (Αθήνα, 11-12/06/2015).
- ✓ Στην ημερίδα για το λαθρεμπόριο της αιθυλικής αλκοόλης και των αλκοολούχων προϊόντων που διοργανώθηκε από τη Γενική Δ/ση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ. (Αθήνα, 16/06/2015).
- ✓ Στην ετήσια Γενική Συνέλευση του ΣΕΑΟΠ (Σύνδεσμος Ελληνικών Αποσταγμάτων και Οινοπνευματωδών Ποτών) (22-6-2015)
- ✓ Στο 9ο Διεθνές Συνέδριο Ενόργανης Χημικής Ανάλυσης- IMA 2015, (Καλαμάτα 20-24/09/2015)
- ✓ Στην ημερίδα «Η λύση του γρίφου των εξαγωγών ελεγχόμενων προϊόντων» που διοργανώθηκε από τον Σύνδεσμο Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος - ΣΕΒΕ (Θεσσαλονίκη 04/11/2015)
- ✓ Στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – BTSF για τα Πρόσθετα – Αρωματικές Ύλες και τα Ένζυμα, στην ενότητα: “Sampling and analysis of food additives, Quality requirements for official control laboratories, including interpretation of results, uncertainties etc” [Συμμετοχή σε 4 κύκλους του προγράμματος μέσα στο 2015]
- ✓ Στο συνέδριο «**Ημέρες Χημείας Τροφίμων 2015**» με κύριο θέμα τα Λειτουργικά Τρόφιμα που διοργανώθηκε από το τμήμα Τροφίμων της Ένωσης Ελλήνων Χημικών (Αθήνα 26-27/11/2015)
- ✓ Στην «ημερίδα και ενημερωτικό σεμινάριο για τη νέα οδηγία SEVESO III,» που διοργανώθηκε από το Πολυτεχνείο Κρήτης και το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος, Δημόκριτος 30.11.2015

Τέλος οι Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ. υποστηρίζουν την άσκηση φοιτητών (ΕΜΠ, ΕΚΠΑ, ΤΕΙ), σε συνεργασία με τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η Χ.Υ. Μετρολογίας υποστήριξε την πρακτική άσκηση φοιτητών, ενώ σε συνεργασία με το Τμήμα Χημείας του ΕΚΠΑ σχεδίασε και υλοποίησε την εκπόνηση μιας μεταπτυχιακής εργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος “Αναλυτική Χημεία - Έλεγχος Ποιότητας”.

13. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Το Γενικό Χημείο του Κράτους διαθέτει 15 εργαστήρια σε όλη την επικράτεια τα οποία έχουν διαπιστευτεί από τον εθνικό φορέα διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), για την εκτέλεση δοκιμών σύμφωνα με το ISO/IEC 17025 – «Γενικές απαιτήσεις για την ικανότητα των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων». Η Χ.Υ Μετρολογίας έχει διαπιστευτεί και σύμφωνα με το ISO/IEC 17043 – «Αξιολόγηση της συμμόρφωσης - Γενικές απαιτήσεις για τις δοκιμές ικανότητας». Τα διαπιστευμένα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. είναι ενταγμένα στο Ενιαίο Πιστοποιητικό διαπίστευσης πολλαπλών τοποθεσιών με αριθμό πιστοποιητικού 142.

Κατά το 2015:

- ✓ Αναθεωρήθηκε το Εγχειρίδιο Ποιότητας, οι Τυποποιημένες Διαδικασίες Λειτουργίας και τα Έντυπα του Συστήματος Ποιότητας για την εφαρμογή του προτύπου ISO 17025, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τις απαιτήσεις της νέας οργανωτικής δομής του Γ.Χ.Κ..
- ✓ Πραγματοποιήθηκαν οι ετήσιες τακτικές ανασκοπήσεις του Σ.Π. των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Ποιότητας, με στόχο να διαπιστωθεί η καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων πολιτικών, διαδικασιών, εγγράφων κλπ, καθώς και να αποφασιστούν οι αναγκαίες αλλαγές και βελτιώσεις και τα συνολικά αποτελέσματα των επιμέρους ανασκοπήσεων παρουσιάστηκαν στην έκθεση της ολικής ανασκόπησης των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ..
- ✓ Παράλληλα αξιολογήθηκαν με επιτυχία 12 εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. σύμφωνα με τον προγραμματισμό του εθνικού φορέα διαπίστευσης ΕΣΥΔ, ενώ κατά την αξιολόγηση της Α', Β' Χ.Υ. Αθηνών και Χ.Υ. Μετρολογίας αξιολογήθηκε και η Δ/νση Σχεδιασμού, Υποστήριξης Εργαστηρίων & Χημικοτεχνικής Δασμολογίου, ως υπεύθυνη Δ/νση για την τήρηση του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας και την παροχή πόρων και κατευθυντήριων οδηγιών εφαρμογής του στα εργαστήρια.
- ✓ Το Τμήμα Α' της Χ.Υ. Πελοποννήσου, Δ. Ελλάδας και Ιονίου ανέκτησε το πιστοποιητικό διαπίστευσής του.
- ✓ Υποβλήθηκε αίτηση αξιολόγησης στον εθνικό φορέα διαπίστευσης, προκειμένου να διαπιστευτεί το Αυτοτελές Γραφείο Ξάνθης σε αναλύσεις λιπασμάτων, σύμφωνα με το ISO/IEC 17025
- ✓ Είκοσι πέντε (25) εργαστηριακές μονάδες του Γ.Χ.Κ έλαβαν μέρος σε 160 διεργαστηριακές εξετάσεις, με πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα.
- ✓ Τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. αξιολογήθηκαν άριστα από τους συναλλασσόμενους με αυτά, στο πλαίσιο της έρευνας που διεξάγουν κάθε χρόνο οι Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ. με στόχο τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών τους.

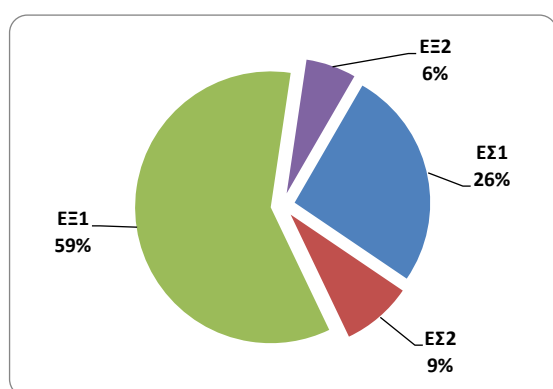
Επιπρόσθετα, το Γ.Χ.Κ. κατανοώντας από νωρίς ότι η ποιότητα είναι κινητήριοις μοχλός για την ανάπτυξη ενός Οργανισμού, αφού αποτελεί την πρώτη Υπηρεσία σε εθνικό επίπεδο που εγκαθίδρυσε και εφάρμοσε Σύστημα Ποιότητας, **ανέπτυξε Σύστημα Ποιότητας για την εφαρμογή του προτύπου ISO 17020 'Αξιολόγηση της συμμόρφωσης-Απαιτήσεις για τη λειτουργία των διαφόρων τύπων φορέων που εκτελούν ελέγχους'**, με γνώμονα τη συνεχή βελτίωση του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών του και στον τομέα της εποπτείας και των επιθεωρήσεων.

14. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και ο απαιτούμενος εκπαιδευτικός σχεδιασμός αποτελούν ένα σημαντικό άξονα δράσης του Γ.Χ.Κ., με στόχο την προώθηση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας στις Υπηρεσίες του. Στο πλαίσιο αυτό κάθε χρόνο πραγματοποιείται πλήθος εκπαιδεύσεων, τόσο ενδο-υπηρεσιακών, όσο και εκπαιδεύσεων που υλοποιούνται από εξωτερικούς φορείς.

Κατά το 2015 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 452 εκπαιδεύσεις. Τα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζονται προκύπτουν από τα δεδομένα που συλλέχτηκαν από το Μητρώο Εκπαίδευσης Προσωπικού του ΟΠΣ καθώς και από τα τηρούμενα από τις Δ/νσεις της ΚΥ του Γ.Χ.Κ. στοιχεία, αναφορικά με την εκπαίδευση του προσωπικού όλων των Χ.Υ. σε θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Στο επόμενο διάγραμμα παρουσιάζεται η κατανομή των εκπαιδεύσεων ανά κατηγορία εκπαίδευσης.

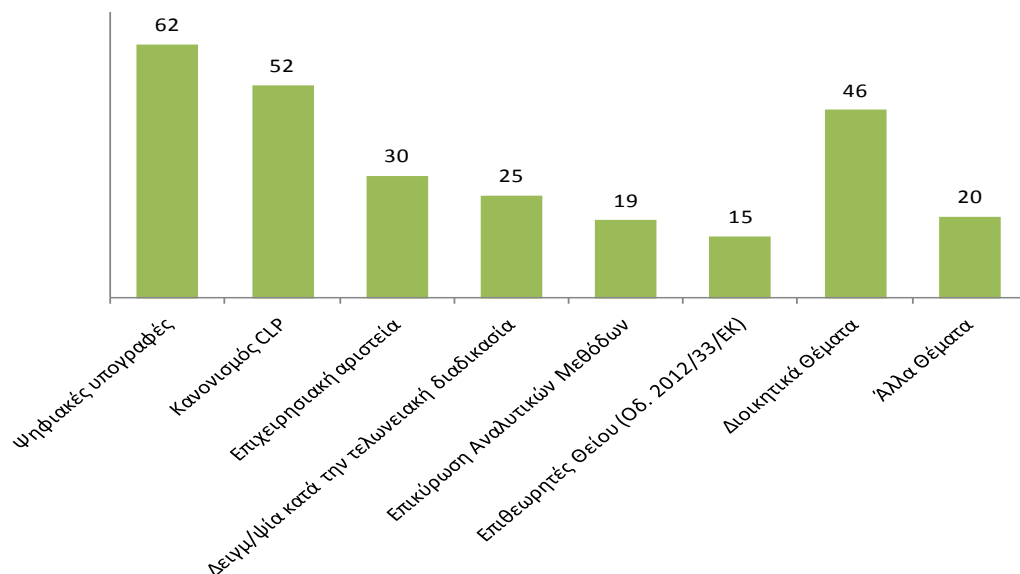
- ΕΣ1- Εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο της Υπηρεσίας
- ΕΣ2-Εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο άλλης Υπηρεσίας
- ΕΞ1-Σεμινάρια από εξωτερικούς φορείς
- ΕΞ2-Λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες εκτός Γ.Χ.Κ. (Συνέδρια, εκπαιδευτικές επισκέψεις)

Διάγραμμα 14.1. Κατανομή των εκπαιδεύσεων ανά κατηγορία εκπαίδευσης

Οι εξωτερικές εκπαιδεύσεις (ΕΞ1) συνιστούν το 59 % του συνόλου των εκπαιδεύσεων του έτους. Στην εν λόγω κατηγορία υπάγονται επιμορφωτικά προγράμματα που έχουν σχεδιαστεί ή/και πιστοποιηθεί από το Γ.Χ.Κ., τα οποία υλοποιήθηκαν μέσω του ΙΝΕΠ ή προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο αριθμός των εκπαιδευθέντων υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. ανά θεματική ενότητα, απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Στο διάγραμμα 14.2. απεικονίζεται η κατανομή των εξωτερικών εκπαιδεύσεων ανά θεματική κατηγορία.

Οι εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο της υπηρεσίας (ΕΣ1) αντιπροσωπεύουν επίσης σημαντικό ποσοστό, ίσο με το 26 %, των εκπαιδεύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2015. Αφορούν κυρίως εκπαίδευση του προσωπικού, στο χώρο εργασίας του, σε αναλυτικές μεθόδους και τεχνικές.

Διάγραμμα 14.2. Κατανομή των εξωτερικών εκπαιδεύσεων ανά θεματική κατηγορία

Παράλληλα για την κάλυψη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού του, συμμετείχε σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και οργάνωσης των κάτωθι προγραμμάτων :

- ❖ «Επικύρωση αναλυτικών μεθόδων, έλεγχος ποιότητας και εκτίμηση αβεβαιότητας», (φορέας υλοποίησης : ΙΝΕΠ, Αθήνα, 22-26/6/2015)
- ❖ «Εκπαίδευση επιθεωρητών καυσίμων πλοίου για την εφαρμογή της Οδηγίας ΕΚ 33/2012 (Sulphur Inspectors)» (υλοποίηση με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας EMSA , Αθήνα , 23-25/6/2015)
- ❖ «Δειγματοληψία κατά την τελωνειακή διαδικασία-παροχή τεχνικής υποστήριξης από το Γ.Χ.Κ. στις τελωνειακές αρχές» (φορέας υλοποίησης ΙΝΕΠ, 5-9/10/2015 και 19-23/10/2015)
- ❖ «Κανονισμός CLP – Ταξινόμηση χημικών προϊόντων» (φορέας υλοποίησης ΙΝΕΠ, 9-13/11/2015 και 16-20/11/2015)

15. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

15.1. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Στο πλαίσιο της διαρκούς προσπάθειας για την καλύτερη οργάνωση του έργου του, το Γ.Χ.Κ. :

- ✓ Συμμετείχε ενεργά στο σχεδιασμό των περιγραμμάτων θέσης όλων των υπαλλήλων του.
- ✓ Εισηγήθηκε την ανακατανομή των οργανικών θέσεων, για την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του.
- ✓ Εισηγήθηκε πρόταση για την τροποποίηση της Απόφασης μεταβίβασης εξουσιοδότησης υπογραφής, για την επίλυση δυσλειτουργιών και καθυστερήσεων στην εξυπηρέτηση των συναλλασσομένων που προέκυπταν από την υπογραφή των ΔΧΑ, η οποία συμπεριελήφθη στην υπ' αρ. Δ.ΟΡΓ.Α 1048037 ΕΞ 2015 Απόφαση της Γ.Γ.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β 698).
- ✓ Υλοποίησε την οργανωτική αναδιάρθρωση και την μεταφορά του εξοπλισμού των οργανικών μονάδων που καταργήθηκαν ή συγχωνεύθηκαν με αποτέλεσμα τη μείωση του λειτουργικού κόστους και τη μείωση του ετήσιου κόστους των μισθωμάτων κατά 120.000 €.
- ✓ Κατέγραψε είκοσι βασικές διαδικασίες του, σε πρότυπα έντυπα της Δ/νσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Οικονομικής Διοίκησης πέραν των ήδη καταγεγραμμένων διαδικασιών του, που καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του επιχειρησιακού του έργου.
- ✓ Αναθεώρησε το Σύστημα Ποιότητας που εφαρμόζει, με βάση τη νέα οργανωτική δομή
- ✓ Εκδόθηκε Απόφαση σχετικά με τον καθορισμό του εργαστηριακού έργου του Γ.Χ.Κ. για τους σκοπούς των επισήμων ελέγχων στα τρόφιμα
- ✓ Αναμόρφωσε τον ιστοχώρο του Γ.Χ.Κ., ώστε να ευθυγραμμιστεί με τη νέα οργανωτική δομή του.

15.2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Οι υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ. σχεδιάζουν τις προμήθειες πάσης φύσεως ειδών και υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία των εργαστηρίων και των Χ.Υ. εν γένει.

Στο πλαίσιο αυτό:

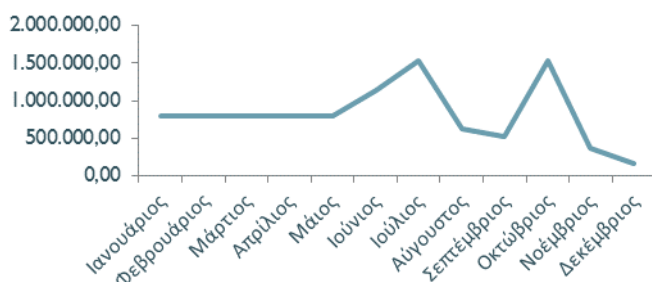
- ✓ Ολοκληρώθηκαν όλα τα στάδια διενέργειας διαγωνιστικών διαδικασιών του προγράμματος προμηθειών παρελθόντων οικονομικών ετών.
- ✓ Καταρτίσθηκε και εγκρίθηκε το ετήσιο πρόγραμμα προμηθειών του Γ.Χ.Κ. για το έτος 2015
- ✓ Συντάχθηκαν προδιαγραφές για τα προς προμήθεια είδη και υπηρεσίες του προγράμματος προμηθειών έτους 2015, και υλοποιήθηκε μεγάλος αριθμός αυτών, μέσω ανοιχτών και πρόχειρων διαγωνισμών καθώς και διαδικασιών με διαπραγμάτευση, με βάση την προτεραιοποίηση των αναγκών του Γ.Χ.Κ..
- ✓ Ολοκληρώθηκε η προμήθεια ενός συστήματος αέριας χρωματογραφίας /φασματογραφίας μάζας, μέσω χρηματοδότησης του Πράσινου Ταμείου.
- ✓ Διαμορφώθηκε ειδική σελίδα με τίτλο «Προμήθειες Γ.Χ.Κ.» για την πληροφόρηση των Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. σχετικά με τα στάδια εκτέλεσης των προμηθειών.

Επιπροσθέτως, ολοκληρώθηκε επιτυχώς ο εσωτερικός έλεγχος που διενήργησε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου με θέμα «**Προμήθεια των Εργαστηρίων με Υλικά**» .

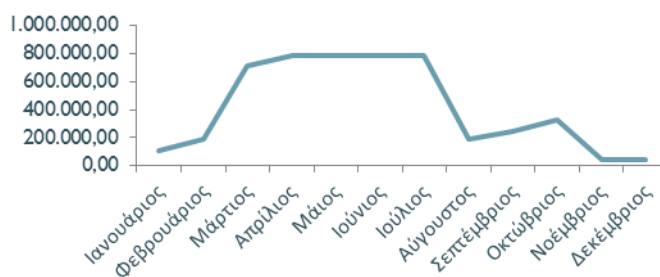
Παράλληλα, στο πλαίσιο της υποστήριξης του Ειδικού Ταμείου Ελέγχου Παραγωγής και Ποιότητας Αλκοόλης, Αλκοολούχων Ποτών:

- ✓ Κατεγράφησαν όλα τα στάδια για την λογιστική διαχείριση των οικονομικών στοιχείων του Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α., προκειμένου να τυποποιηθεί η διαδικασία κατάρτισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων Απολογισμού και Ισολογισμού
- ✓ Ετέθη σε παραγωγική λειτουργία το αναβαθμισμένο λογιστικό πρόγραμμα διαχείρισης του λογιστηρίου του ΕΤΕΠΠΑΑ.
- ✓ Συντάχθηκε και εγκρίθηκε ο Προϋπολογισμός εσόδων-εξόδων του ΕΤΕΠΠΑΑ έτους 2015.
- ✓ Εκδόθηκαν, κατόπιν αποφάσεων του Δ.Σ. του ΕΤΕΠΠΑΑ, όλες οι σχετικές αποφάσεις ανάληψης πιστώσεων που αφορούν υποχρεώσεις έτους 2014.
- ✓ Εγκρίθηκε ο Απολογισμός εσόδων-εξόδων-Ισολογισμός ΕΤΕΠΠΑΑ έτους 2013
- ✓ Ολοκληρώθηκε η προετοιμασία σύνταξης του απολογισμού εσόδων-εξόδων ΕΤΕΠΠΑΑ του οικονομικού έτους 2014.
- ✓ Εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΕΤΕΠΠΑΑ και διαβιβάστηκε αρμοδίως, ο Προϋπολογισμός εσόδων-εξόδων του ΕΤΕΠΠΑΑ οικονομικού έτους 2016.
- ✓ Υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα οι δημοσιονομικές αναφορές, που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις του ΕΤΕΠΠΑΑ για το 2015, ως ΝΠΔΔ.
- ✓ Μειώθηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό το ύψος των απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων οφειλών στο τέλος του έτους 2015, όπως απεικονίζεται στα παρακάτω διαγράμματα:

Απλήρωτες οφειλές Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α. 2015

Ληξιπρόθεσμες οφειλές Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α. 2015

15.3. ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Το Γ.Χ.Κ. παρέχει μέσω της ιστοσελίδας του στο διαδίκτυο (www.gcsf.gr) έγκυρη και σφαιρική ενημέρωση τόσο στους πολίτες όσο και στις Υπηρεσίες που συναλλάσσονται με αυτό. Ειδικότερα, στην ιστοσελίδα υπάρχει αναρτημένη η νομοθεσία που εκδίδεται με μέριμνα του Γ.Χ.Κ., καθώς και τα κάθε είδους έντυπα που διευκολύνουν τη διεκπεραίωση των υποθέσεων.

Επιπλέον, παρέχει υποστήριξη σε όλα τα θέματα που αφορούν το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Γ.Χ.Κ. (ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ.), ενημερώνει μητρώα, υλοποιεί βελτιώσεις και επεκτάσεις του ΟΠΣ, υποστηρίζει τον εξοπλισμό όλων των Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. (hardware και software), μεριμνά για όλες τις συνδρομές συνδέσεων και διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και χειρίζεται τα θέματα του δικτύου «Σύζευξιν».

16. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ-ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Το Γενικό Χημείο του Κράτους από το 2011 εφαρμόζει Σύστημα διοίκησης με στόχους, όπως αυτό προβλέπεται στο ν. 3230 /2004.

Φέτος για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά το Γ.Χ.Κ. εντάσσει τους στόχους και τις δράσεις του στο Επιχειρησιακό Σχέδιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτό συντάσσεται από τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Οικονομικής Διοίκησης. Κατά συνέπεια, το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Γ.Χ.Κ.

για το έτος 2015 εναρμονίζεται και υπηρετεί τους τέσσερις (4) στρατηγικούς στόχους της Γ.Γ.Δ.Ε.:

- Μεγιστοποίηση Δημοσίων Εσόδων
- Εντοπισμός, καταπολέμηση και τιμωρία της αποφυγής και διαφυγής φόρων και τελών
- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και ενίσχυση της εκούσιας συμμόρφωσης
- Αποτελεσματικότερη και αξιόπιστη Φορολογική και Τελωνειακή Διοίκηση

Στο πλαίσιο των στρατηγικών αυτών κατευθύνσεων σχεδιάστηκαν οι επιχειρησιακοί στόχοι και οι αντίστοιχες δράσεις του Γ.Χ.Κ., ώστε παράλληλα να στηρίζουν την αποστολή του για έναν υποδειγματικό οργανισμό του Δημοσίου που εκτελεί επιστημονικές εργασίες και παρέχει προς τις Αρχές και τους πολίτες υπηρεσίες υψηλής ποιότητας.

Στο πλαίσιο της λογοδοσίας ως προς την υλοποίηση των στόχων και των δράσεων του Γ.Χ.Κ. που εντάχθηκαν στο Ε.Σ. της Γ.Γ.Δ.Ε. για το 2015, συμπληρώνονταν ειδικά έντυπα, τα οποία αποστέλλονταν στη Δ/νση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Οικονομικής Διοίκησης σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση, μαζί με τα αντίστοιχα παραδοτέα, όπου χρειαζόταν.

Ακολουθεί παρακάτω η συνοπτική περιγραφή της πορείας υλοποίησής τους κατά το 2015:

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ Ε.Σ. ΤΗΣ Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ Γ.Χ.Κ.

Σ.2.29 Υποστήριξη τελωνειακών αρχών με την έκδοση τουλάχιστον 8.000 Δελτίων Χημικής Ανάλυσης.	Εκδόθηκαν 19.045 Δελτία Χημικής Ανάλυσης
Σ.2.34 Υλοποίηση προγραμμάτων εργαστηριακού ελέγχου 17.000 προϊόντων και υλικών (εκτός αυτών που εμπίπτουν στο νόμο περί ναρκωτικών ουσιών).	Αναλύθηκαν 23.473 δείγματα
Σ.2.35 Διεξαγωγή τουλάχιστον 17.000 εργασιών σχετικών με τη διασφάλιση της είσπραξης Ε.Φ.Κ. στον τομέα αλκοόλης και ποτών αλκοόλης	Διεξήχθησαν 20.009 εργασίες
Σ.2.36 Διεξαγωγή τουλάχιστον 23.000 εργασιών σχετικών με τη διασφάλιση της είσπραξης Ε.Φ.Κ. στον τομέα καυσίμων	Διεξήχθησαν 33.336 εργασίες
Σ.2.37 Υλοποίηση δεκαέξι (16) διεργαστηριακών σχημάτων, εκ των οποίων τα δύο (2) σε νέους τομείς.	Υλοποιήθηκαν 16 διεργαστηριακά σχήματα, εκ των οποίων τα δύο (2) σε νέους τομείς
Σ.2.38 Διενέργεια 300 τουλάχιστον επιθεωρήσεων σε χώρους παρασκευής, χρήσης και διακίνησης χημικών ουσιών και προϊόντων	Διενεργήθηκαν 574 επιθεωρήσεις
Σ. 4.19 Καταγραφή των βασικών λειτουργικών διαδικασιών όλων των Υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε. μέχρι	Ολοκληρώθηκε εντός της τεθείσας ημερομηνίας

30/04/2015	
Σ. 4.30 Κωδικοποίηση νομοθεσίας ενεργειακών προϊόντων μέχρι 31/12/2015	Ολοκληρώθηκε εντός της τεθείσας ημερομηνίας
Σ.4.39 Αναθεώρηση του Συστήματος Ποιότητας της Γενικής Διεύθυνσης του Γ.Χ.Κ. με βάση τη νέα οργανωτική δομή του Γ.Χ.Κ. μέχρι 30/06/2015	Ολοκληρώθηκε εντός της τεθείσας ημερομηνίας

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Ε.Σ. ΤΗΣ Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ Γ.Χ.Κ.

Δ.2.7 Ανάπτυξη μεθοδολογίας συλλογής και επικαιροποίησης δεδομένων για τη δημιουργία 'risk profiles' με σκοπό την τροφοδοσία του συστήματος ανάλυσης κινδύνου του ICISnet για την επιλογή προϊόντων για χημικό έλεγχο	Η δράση ολοκληρώθηκε αφού η τροφοδοσία του συστήματος ανάλυσης κινδύνου ICISnet με δεδομένα από το Γ.Χ.Κ. έχει μπει σε παραγωγική διαδικασία
Δ.2.16 Τροποποίηση της νομοθεσίας για τους ιχνηθέτες καυσίμων με προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο και ενσωμάτωση των οδηγιών της Ε.Ε.	Προϋπόθεση για την υλοποίηση της δράσης ήταν η έγκριση συγκεκριμένων μορίων ιχνηθετών νέας τεχνολογίας για τα καύσιμα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η διαδικασία επιλογής και έγκρισής τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο ξεκίνησε 11/9/2015 και αναμένεται να ολοκληρωθεί 31/12/2016. Συνεπώς, η δράση προτείνεται να αναπρογραμματιστεί για το έτος 2017
Δ.2.17 Δημιουργία μικτών συνεργείων για την ενίσχυση των ελέγχων καυσίμων με σκοπό τον εντοπισμό παράνομων δράσεων και την επιβολή συμμόρφωσης	Ολοκληρώθηκε.
Δ.2.18 Δημιουργία μικτών συνεργείων για τον έλεγχο των αλκοολούχων προϊόντων με φορολογικό ενδιαφέρον μέσω σύναψης πρωτοκόλλων συνεργασίας	Ολοκληρώθηκε με την υπογραφή από την Γ.Γ.Δ.Ε. της σχετικής εγκυκλίου για τον προγραμματισμό κοινών ελέγχων στην παραγωγή και διάθεση προϊόντος μικρών αποσταγματοποιών
Δ.2.19 Ενίσχυση συνεργασίας μεταξύ Τελωνειακών Αρχών και Γ.Χ.Κ. για την βελτιστοποίηση του μηχανισμού ελέγχου προϊόντων υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ. (τσιγάρα και άλλα προϊόντα καπνού)	Ολοκληρώθηκε. με την υπογραφή από την Γ.Γ.Δ.Ε. εγκυκλίου η οποία απεστάλη προς τις Τελωνειακές και Χημικές Υπηρεσίες για τη δειγματοληψία και την εργαστηριακή εξέταση καπνικών προϊόντων
Δ.2.20 Συγκριτική μελέτη αναλυτικών παραμέτρων μεταξύ προτύπων, παραποιημένων και λαθραίων τσιγάρων, με σκοπό την αποκάλυψη της προέλευσης επεξεργασίας και της τοξικότητας αυτών	Η δράση εξελίσσεται, σύμφωνα με τον προγραμματισμό της. Έχει ολοκληρωθεί η συλλογή - επιλογή 60 δειγμάτων. Έχουν πραγματοποιηθεί αναλύσεις 10 δειγμάτων στο νέφος και 20 δειγμάτων στο φυτικό ιστό.
Δ.3.18 Ηλεκτρονική διασύνδεση - διαλειτουργικότητα του ICISnet με το ΟΠΣ του Γ.Χ.Κ.	Η Ομάδα Εργασίας με έργο την υλοποίηση διαλειτουργικότητας του ICISnet με το ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ. που συστάθηκε με το υπ' αρ. Δ.ΟΡΓ. Β1128128/2015 έγγραφο της Δ/νσης

	Οργάνωσης, συνεχίζει τις εργασίες της, σύμφωνα με τον προγραμματισμό της δράσης.
Δ.3.24 Εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στους τομείς της αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών και ζύθου	Ολοκληρώθηκε η συγγραφή των Κεφαλαίων του Εγχειριδίου Ποιότητας, των ΤΔΛ και των Εντύπων, σύμφωνα με τον προγραμματισμό της δράσης.
Δ.3.25 Επέκταση εργαστηριακών ελέγχων (παράμετροι προσδιορισμού) στον τομέα του ζύθου	Ολοκληρώθηκε. με την ανάλυση 50 δειγμάτων ζύθου για το προσδιορισμό διοξειδίου του θείου και 25 δειγμάτων για τον προσδιορισμό χαλκού. Αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα και συντάχτηκαν δύο σχετικές εκθέσεις/αναφορές.
Δ.4.22 Οργάνωση και διενέργεια καμπάνιας για την ενημέρωση της βιομηχανίας σχετικά με τη νομοθεσία περί χημικών προϊόντων	Ολοκληρώθηκε. - με τη διενέργεια τριημερίδας 27-29/4/2025 και την εκπομπή σχετικού ραδιοφωνικού μηνύματος - με την υποβολή εγχειριδίου/οδηγού που αφορά σε προδιαγραφές προϊόντων (9-6-2015) - με τη διενέργεια σεμιναρίου προς τη βιομηχανία (1/12/2015)

Όπως φαίνεται από τους ανωτέρω πίνακες όλοι οι τεθέντες στόχοι υπερκαλύφθηκαν και οι δράσεις υλοποιήθηκαν ή εξελίχτηκαν σύμφωνα με τον προγραμματισμό τους.

Επιπλέον των ανωτέρω στόχων και δράσεων, κατά το 2015 σχεδιάστηκε το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Γ.Χ.Κ., το οποίο αποτελεί εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Γ.Γ.Δ.Ε. (κατά το μέρος που αφορά στο Γενικό Χημείο του Κράτους), οι δράσεις του οποίου καλύπτουν όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του και είναι το βασικό εργαλείο παρακολούθησης και αξιολόγησης του έργου του.

Τέλος, στο πλαίσιο της λογοδοσίας, εκτός από την υποχρέωση εξαμηνιαίας και ετήσιας συνοπτικής αναφοράς απολογισμού στους τομείς αρμοδιότητας του Γ.Χ.Κ., εκδίδεται ήδη από το 2011 έως σήμερα μία ολοκληρωμένη έκθεση πεπραγμένων, η οποία δεν περιορίζεται στην απλή παράθεση του αριθμού των εξετασθέντων δειγμάτων και των λοιπών εργασιών σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας Γ.Χ.Κ. αλλά και στην ουσιαστική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του συνολικού έργου που επιτελείται κάθε έτος.

17. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

Τόσο ως Δημόσια Υπηρεσία, όσο και ως επιστημονικός οργανισμός, το Γ.Χ.Κ. επιδιώκει να επιτελεί το έργο του κατά τρόπο υποδειγματικό. Έτσι, αναζητεί μεθόδους ώστε να βελτιώνει το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών και να παραμένει στην αιχμή των εξελίξεων στους τομείς ευθύνης του, εμπλουτίζοντας διαρκώς τη μεθοδολογία του και μεριμνώντας για την απόκτηση τεχνογνωσίας. Στην κατεύθυνση αυτή, οι βασικές επιδιώξεις του Γ.Χ.Κ. για το 2016 είναι:

- Να καταρτίσει και να υλοποιήσει επιτυχώς προγράμματα ελέγχων και επιθεωρήσεων σε όλους του τομείς αρμοδιότητάς του.
- Να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες που προσφέρει προς τους πολίτες και τις άλλες Αρχές.
- Να υλοποιήσει δράσεις (επιστημονικές μελέτες, διαλειτουργικότητα πληροφοριακών συστημάτων) για την προστασία της υγείας των καταναλωτών, τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων και την αξιοπιστία συναλλασσόμενων στοιχείων.
- Να διασφαλίσει την αξιοπιστία των επιθεωρήσεων και των διενεργούμενων ελέγχων επεκτείνοντας το Σύστημα Ποιότητας που διαθέτει για τις εργαστηριακές αναλύσεις και στον τομέα των επιθεωρήσεων.
- Να εκσυγχρονίσει το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον έλεγχο προϊόντων που υπόκεινται σε ΕΦΚ.
- Να αξιοποιήσει πόρους κοινοτικών προγραμμάτων.
- Να βελτιώσει και να επεκτείνει το Πληροφοριακό του Σύστημα (ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ.).
- Να συνεχίσει να επενδύει στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του με νέες δράσεις.
- Να διατηρήσει, αναδείξει και προβάλει το έργο και τις επιστημονικές και κοινωνικές δράσεις του από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα.

Προσδοκούμε ότι, με οδηγό τους στόχους και τις δράσεις που έχουν τεθεί και με βάση την αφοσίωση και την ευσυνειδησία όλων των υπαλλήλων, το 2016 θα αποδειχτεί για το Γενικό Χημείο του Κράτους ένα ακόμα έτος αριστείας και προσφοράς για το κοινωνικό σύνολο.

